

Mən çox xoşbəxtəm ki, Bakı Dövlət Universitetinin məzunuyam...

Ümummilli Lider HEYDƏR ƏLİYEV

Qəzet 1929-cu ildən nəşr olunur. Təsisçi: Bakı Dövlət Universiteti

30 iyun 2026-cı il

BAKİ UNİVERSİTETİ

MİLLİ TƏRƏQQİ ELM VƏ TƏHSİL OCAĞINDAN BAŞLAYIR

**Türkiyənin
“Mərmərə Qrupu”
Strateji və Sosial
Araşdırmalar
Fondunun rəhbəri
Akkan Suver
BDU-da**

→ Səh.2

**BDU-da Misir və
Azərbaycan
Mədəniyyət Günü
keçirilib**

→ Səh.3

**BDU-da Müstəqillik
Gününə həsr
olunmuş
III Respublika elmi
konfransı keçirilib**

→ Səh.5

**BDU və QAI-nın
birgə təşkilatçılığı
ilə "Qərbi
Azərbaycana
qayıdış: milli
ideyanın yeni
mərhələsi kimi"
mövzusunda
I Beynəlxalq elmi
konfransın açılış
mərasimi**

→ Səh.6

**BDU QS
reytingində 565-ci
yerə yüksəldi**

→ Səh.8

**BDU “QS Higher Ed
Summit: Europe
2026” çərçivəsində
Budapeştdə təşkil
olunan Azərbaycan
pavilyonunda təmsil
olunur**

→ Səh.10

**BDU-da Silahlı
Qüvvələr Günü
qeyd olunub**

→ Səh.14

**BDU kollektivi
Fəxri xiyabanda
Ulu Öndər
Heydər Əliyevin
məzarını ziyarət edib**

→ Səh.2

**Çinin Xi'an Shiyou
Universitetinin vitse-
prezidenti Zhang
Rongjunun rəhbərlik
etdiyi nümayəndə
heyəti BDU-da olub**

→ Səh.2

**BDU-da Respublika
Fənn Olimpiadalarının
humanitar fənlər
üzrə qalibləri
mükafatlandırılıb**

→ Səh.3

**"Qərbi Azərbaycana
qayıdış: milli ideyanın
yeni mərhələsi kimi"
mövzusunda
beynəlxalq konfrans
davam edir**

→ Səh.8

**BDU-da Çin Xalq
Respublikasının Anhui
Universitetinin
nümayəndə heyəti ilə
görüş**

→ Səh.9

Azərbaycan tarixinin dönüş nöqtəsi - Milli Qurtuluş Günü

Azərbaycan xalqının, dövlətinin taleyində böyük ictimai, siyasi və tarixi əhəmiyyətə malik 15 iyun – Milli Qurtuluş Günündən 33 il ötür.

Bəzi tarixi günlər xalqın gələcəyini müəyyən edən böyük başlanğıcların əsasını qoyur, onun taleyini tənəzzüldən tərəqqiyə və rifaha istiqamətləndirir. Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olan Milli Qurtuluş Günü xalqımızın və dövlətimizin tarixində məhz belə müstəsna əhəmiyyətə malikdir.

1991-ci ildə xalqımız uzun illər arzusunda olduğu dövlət müstəqilliyini yenidən bərpa etsə də, təəssüf ki, qısa zaman kəsiyində müstəqilliyin itirilməsi sınağı ilə üz-üzə qaldı. Xalqımız vətəndaş qarşıdurmasına yuvarlandı. Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü respublikada vəziyyəti daha da gərginləşdirdi.

1993-cü ilin 9 iyununda xalqın səsine, harayına səs verərək Bakıya döndən Ulu Öndər yeni və daha parlaq bir tarixin yaradıcısı oldu. Bu dönüş, qayıdış bütün mənələrdə milli qurtuluşumuz, milli nicatımız idi. Bu mənada Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sədri seçildiyi 1993-cü il

15 iyun tarixinin xalqımız tərəfindən Milli Qurtuluş Günü adlandırılması qədərbilən xalqımızın müdrik rəhbərinə verdiyi tarixi qiymət, öz sabahını müəyyənləşdirmək baxımından verdiyi böyük tarixi qərarıdır.

1997-ci ildən etibarən rəsmi olaraq dövlət bayramı kimi qeyd edilən bu tarix ilk növbədə XX əsrdə ikinci dəfə əldə etdiyimiz müstəqilliyimizin xilasını kimi olduqca böyük əhəmiyyət daşıyır.

Məhz bu parlaq tarixdən sonra Ulu Öndərin yorulmaz söyləri nəticəsində dövlət müstəqilliyini itirmək təhlükəsindən xilas olan ölkəmiz ardıcıl rifah və tərəqqi yoluna qədəm qoydu. Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə qısa zaman ərzində aparılan siyasi-iqtisadi islahatlar, peşəkar ordu quruculuğu, bütün bunların fonunda yaranmış əmin-amanlıq, sabitlik, rifah xalqımızın sabaha olan ümidlərini artırdı. Xalqın inamından güc alan Ulu Öndər müstəqil Azərbaycan dövlətinin siyasi və hüquqi təsisatlarını, inkişaf strategiyasını müəyyənləşdirdi.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin ən böyük arzusu, həyata keçirmək istədiyi daha bir tarixi missiya 1980-ci illərin sonu, 1990-cı illərin əvvəllərində ölkəmizdə

yaranmış özbaşınalıq şəraitində işğal olunmuş tarixi torpaqlarımızın azad edilməsi idi. 2003-cü ildə xalqın yüksək etimadını qazanaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilən İlham Əliyev Ulu Öndərimizin xilaskarlıq, qurtuluş, tərəqqi və rifah missiyasını uğurla davam etdirdi. Azərbaycanı günbəgün qüdrətləndirən Prezident İlham Əliyev 2020-ci ilin 27 sentyabrında başlayan və tarixi Zəfərlə bitən 44 günlük Vətən müharibəsi ilə layiqli davamçısı olduğu Ümummilli Liderin ən böyük arzusunu gerçəkləşdirdi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ilin 15 iyununda başladığı milli qurtuluş savaşı Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərkərdəliyi, Qarabağın işğaldan qurtulması ilə özünün zirvəsinə çatdı. 44 günlük Vətən müharibəsi və 2023-cü ilin sentyabrında heç bir gün çəkməyən antiterror əməliyyatları ilə 30 illik erməni işğalına son qoyuldu, suverenliyimiz, ərazi bütövlüyümüz bərpa olundu.

Xalqımız əmindir ki, müstəqil Azərbaycan Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyaları, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daha yüksək zirvələr fəth edəcək!

BDU-da Milli Qurtuluş Günü qeyd olunub

→ Səh.4

Türkiyənin “Mərmərə Qrupu” Strateji və Sosial Araşdırmalar Fondunun rəhbəri Akkan Suver BDU-da

İyunun 5-də BDU-nun rektoru Elçin Babayev Türkiyənin “Mərmərə Qrupu” Strateji və Sosial Araşdırmalar Fondunun rəhbəri Akkan Suverlə görüşüb.

Rektor qonağa BDU-nun türkdilli ölkələrlə elm, təhsil, mədəniyyət sahələrində əməkdaşlığı barədə məlumat verib. Qeyd edib ki, BDU-da Azərbaycanın mədəni irsinin, tarixi abidələrinin və nadir memarlıq nümunələrinin elmi əsaslarla tədqiqi, öyrənilməsi və təbliği məqsədilə Mədəni İrsi Araşdırmalar Mərkəzi, Qərbi Azərbaycan həqiqətlərinin tədqiqi

qi məqsədlə Qərbi Azərbaycan Araşdırmaları Mərkəzi yaradılıb. Rektor qonağa BDU-nun Qərbi Azərbaycan İcması ilə birgə keçirdiyi “Qərbi Azərbaycana qayıdış: milli ideyanın yeni mərhələsi kimi” mövzusunda I Beynəlxalq elmi konfransda iştirakına və çıxışına görə təşəkkür edib. Türk dünyasının ortaq problemlərinin öyrənilməsi, tarixi həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması üçün Azərbaycan və Türkiyənin elm və təhsil müəssisələrinin, beyin mərkəzlərinin əməkdaşlığının vacib olduğunu vurğulayıb.

Türkiyənin “Mərmərə Qrupu” Strateji və Sosial Araşdırmalar Fondunun rəhbəri Akkan Suver də Türk dünyasının gələcəyi, Azərbaycanla Türkiyənin strateji maraqları naminə birgə elmi təşəbbüslərin və layihələrin həyata keçirilməsinin xüsusi əhəmiyyət daşıdığını bildirib, BDU-nun bu istiqamətdə fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib. O, BDU ilə birgə layihələrin həyata keçirilməsində maraqlı olduğunu qeyd edib.

Görüşdə qarşılıqlı maraqlı doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

BDU və Qərbi Azərbaycan İcması arasında əməkdaşlıq haqqında memorandum imzalanıb

İyunun 3-də BDU və Qərbi Azərbaycan İcmasının (QAI) birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən “Qərbi Azərbaycana qayıdış: milli ideyanın yeni mərhələsi kimi” mövzusunda I Beynəlxalq elmi konfrans çərçivəsində mühüm əməkdaşlıq sənədi imzalanıb. BDU ilə QAI əməkdaşlıq haqqında anlaşma memorandumu imzalanıb.

Memorandumun əsas məqsədi BDU və QAI arasında elm, təhsil, tədqiqat, mədəni irsin qorunması və təbliği, tarixi yaddaşın öyrənilməsi, insan kapitalının inkişafı və ümumi maraqları doğuran digər sahələr üzrə əməkdaşlıq münasibətlərinin qurulması, genişləndirilməsi və inkişaf etdirilməsidir.

Bu əməkdaşlıq Qərbi Azərbaycanın tarixi, coğrafiyası, demografiyası, etnoqrafiyası, mədəni irsi, toponimiyası, hüquqi məsələləri və digər əlaqəli istiqamətlər üzrə birgə elmi tədqiqatların aparılması, maddi, qeyri-maddi mədəni irsin araşdırılması, sənədləşdirilməsi, qorunması və geniş ictimaiyyətə çatdırılmasında birgə fəaliyyətin həyata keçirilməsini nəzərdə tutur.

BDU Özbəkistanın Daşkənd Dövlət Özbək Dili və Ədəbiyyatı Universiteti ilə anlaşma memorandumu imzalayıb

Sənədi BDU-nun rektoru Elçin Babayev və Özbəkistanın Əlişir Nəvai adına Daşkənd Dövlət Özbək Dili və Ədəbiyyatı Universitetinin rektoru Shuhrat Sirojiddinov imzalayıb.

İyunun 18-də BDU və Özbəkistanın Əlişir Nəvai adına Daşkənd Dövlət Özbək Dili və Ədəbiyyatı Universiteti arasında anlaşma memorandumu imzalanıb.

Sənədi BDU-nun rektoru Elçin Babayev və Özbəkistanın Əlişir Nəvai adına Daşkənd Dövlət Özbək Dili və Ədəbiyyatı Universitetinin rektoru Shuhrat Sirojiddinov imzalayıb.

Memorandumda hər iki universitetin nəzdində olan fakültə, institut və kolleclərdə təlim-tədris prosesinin təkmilləşdirilməsi və beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması məqsədilə birgə layihələrin, konfrans, sərgi, seminar, simpozium, qısamüddətli kursların, təlimlərin keçirilməsi, ortaq elmi-tədqiqatların aparılması nəzərdə tutulur. Həmçinin elmi jurnallarda birgə nəşrlər, ortaq akademik proqramların, tədris planlarının və sillabusların hazırlanması, təlimlərin keçirilməsi, akademik, inzibati heyətin, tələbə, magistrant, doktorant və tədqiqatçıların mübadiləsi kimi məsələlər də memorandumda öz əksini tapıb.

Əsas 2016-cı ildə qoyulmuş Özbəkistanın Əlişir Nəvai adına Daşkənd Dövlət Özbək Dili və Ədəbiyyatı Universiteti “QS Dünya Universitetləri Fənlər üzrə Reytingi”ndə 2026-cı il üzrə 251–300-cü yerlər aralığında qərarlaşıb.

Çinin Xi'an Shiyu Universitetinin vitse-prezidenti Zhang Rongjunun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti BDU-da olub

İyunun 10-da Çin Xalq Respublikasının Xi'an Shiyu Universitetinin vitse-prezidenti Zhang Rongjunun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti BDU-da olub.

Qonaqları salamlayan BDU rektoru Elçin Babayev bildirib ki, hazırda Çin Bakı Dövlət Universitetinin əməkdaşlıq etdiyi ölkələr arasında ilk sıradadır. BDU Çinin bir sıra nüfuzlu universitetləri ilə əməkdaşlıq memorandumları və müqavilələri imzalayıb, Anhui Universiteti ilə ikili diplom proqramı icra edir. BDU-da Konfutsi İnstitutunun uğurla fəaliyyət göstərdiyini xatırladan Elçin Babayev Çindən olan tələbələrin sayına görə Universitetin əcnəbi tələbələri arasında ikinci yerdə olduğunu qeyd edib. BDU-da hər il Beynəlxalq Çin Dili Günü qeyd olunur, “Çin dili körpüsü” Beynəlxalq müsabiqəsi keçirilir: “BDU böyük potensialı olan Çin universitetləri ilə əməkdaşlıqda maraqlıdır. Xi'an Shiyu Universiteti də bu siyahıda yer ala bilər.

Xüsusilə neft mühəndisliyi, kimya, materialşünaslıq istiqamətləri üzrə birgə tədqiqatların aparılması üçün geniş imkanlar mövcuddur”.

Xi'an Shiyu Universitetinin vitse-prezidenti Zhang Rongjun ölkələrimiz arasında iqtisadiyyat, energetika, mədəniyyət və təhsil sahələrində yüksək əməkdaşlıq əlaqələrinin olduğunu vurğulayıb. Qeyd edib ki, təmsil etdiyi ali məktəb Çində

neft-kimya istiqaməti üzrə ixtisaslaşan ilk universitetdir və bu sahədə güclü akademik bazaya malikdir. O, BDU-nun beynəlxalq uğurlarını və təhsil, elm üzrə göstəricilərini yüksək qiymətləndirib, müəllim-tələbə mübadiləsi, akademik əməkdaşlıqda maraqlı olduqlarını diqqətə çatdırıb.

Görüşdə universitetlər arasında əməkdaşlığın perspektiv istiqamətləri müzakirə edilib.

BDU kollektivi Fəxri xiyabanda Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib

Bakı Dövlət Universitetinin kollektivi 15 iyun – Milli Qurtuluş Günü ilə əlaqədar Fəxri xiyabanda müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib.

Ümummilli Liderin məzarı önünə əklil qoyulub, gül dəstələri düzülüb, xatirəsi hörmət və ehtiramla anılıb.

Misirin Azərbaycanadakı səfiri BDU-da

İyunun 9-da BDU-nun rektoru Elçin Babayev Misir Ərəb Respublikasının ölkəmizdə fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Houssam-Eldine Reda ilə görüşüb.

Rektor səfiri Azərbaycanın ilk və ən böyük ali təhsil müəssisəsi olan BDU-da görməkdən məmnunluğunu bildirib, ölkəmizin ərəb dövlətləri ilə uğurlu əməkdaşlıq, dostluq münasibətlərinə malik olduğunu qeyd edib. Azərbaycanla ərəb ölkələrinin elm, təhsil, mədəniyyət sahələrindəki əməkdaşlığının ikitərəfli əlaqələrə böyük töhfə verdiyini vurğulayıb.

Elçin Babayev Şərqsünaslıq fakültəsinin BDU-nun ən qədim fakültələrindən olduğunu diqqətə çatdırıb, fakültədə ərəb dilinin tədrisi, bu sahədə qazanılan uğurlar barədə məlumat verib. Rektor BDU-nun digər sahələr üzrə də əməkdaşlığa açıq olduğunu bildirib, ərəb ölkələrinin, o cümlədən Misirin ali təhsil müəssisə-

ləri ilə memorandumların imzalanması, birgə tədqiqatların aparılması, ikili diplom proqramlarının hazırlanmasının əhəmiyyətindən söhbət açıb.

Səfir Houssam-Eldine Reda qeyd edib ki, dost ölkələrimiz və xalqlarımız bir-birinə qədim mədəni və tarixi köklərlə bağlıdır. O, ikitərəfli münasibətlərin inkişafında elm və təhsil sahə-

sində əməkdaşlığın danılmaz olduğunu vurğulayıb, BDU ilə Misir universitetləri arasında akademik və mədəni əməkdaşlığın güclənməsi üçün yardım edəcəyini qeyd edib.

Görüş zamanı tərəflər BDU və Misir ali təhsil müəssisələri arasında əməkdaşlıq perspektivlərini müzakirə ediblər.

BDU-da Misir və Azərbaycan Mədəniyyət Günü keçirilib

İyunun 9-da Şərqsünaslıq fakültəsi və Misirin Azərbaycandakı səfirliyinin Mədəniyyət və Təhsil Əlaqələri Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə Misir və Azərbaycan Mədəniyyət Günü keçirilib.

Mərasimdə çıxış edən BDU-nun beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru Şahin Pənahov bildirib ki, Azərbaycan və Misir qədim tarixə və zəngin mədəni irsə malik ölkələrdir. Hər iki xalq dünya sivilizasiyasının inkişafına mühüm töhfələr verib, bu ortağ dəyərlər qarşılıqlı hörmət və əməkdaşlıq üçün möhkəm zəmin yaradır. İki ölkə arasında 1992-ci ildə qurulmuş diplomatik münasibətlər siyasi, iqtisadi, elmi və humanitar sahələrdə uğurla inkişaf edib: “Bugünkü tədbir sadəcə mədəniyyət bayramı deyil, xalqlarımız arasında mövcud olan möhkəm dostluğun bariz təzahürüdür. Fərqli coğrafiyalarda yaşasaq da, bizi ortağ bəşəri və mənəvi dəyərlər birləşdirir. Bu cür tədbirlər gələcək nəsillərdə tolerantlıq, hörmət və mədəni müxtəlifliyə sevgi kimi prinsipləri aşılayır”.

Prorektor diqqətə çatdırıb ki, iki ölkə arasında əməkdaşlığın ən mühüm istiqamətlərindən biri təhsildir. 1919-cu ildə Azərbaycanın ilk ali təhsil müəssisəsi kimi yaradılmış Bakı Dövlət Universiteti Misirin nüfuzlu universitetləri ilə akademik əlaqələr qurub. Müəllim və tələbə mübadiləsi proqramları, birgə elmi tədqiqatlar, beynəlxalq konfranslar və mədəni təşəbbüslər vasitəsilə akademik icmalar arasında əlaqələr daha da möhkəmləndirilir. Bu mübadilələr xüsusilə şərqsünaslıq, ərəb dili və islam mədəniyyəti kimi sahələrdə böyük əhəmiyyət daşıyır: “Onlar gənclərimizə müxtəlif ənənələri öyrənmək, sərhədləri aşan dostluqlar qurmaq və gələcək əməkdaşlıq üçün möhkəm təməl yaratmaq imkanı verir. Əminəm ki, iki ölkənin dostluq münasibətləri bundan sonra da inkişaf edəcək, BDU ilə Misir universitetləri arasında əməkdaşlıq daha da genişlənəcək”.

Misir Ərəb Respublikasının ölkəmizdə fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Houssam-Eldine Reda tədbirin təşkili üçün BDU rəhbərliyinə təşəkkür edib, elm, təhsil və mədəniyyətin ölkələrimizi birləşdirən güclü vasitələr olduğunu bildirib: “Ölkələrimiz arasında uğurlu əməkdaşlığın gələcəyi ilə bağlı nikbin fikirdəyik. Bu tədbir əməkdaşlığın daha da güclənməsi üçün uğurlu başlanğıcdır”.

Azərbaycan və Misirin turistik və tarixi yerləri haqqında videoçarx nümayiş olunub. Şərqsünaslıq fakültəsinin və Azərbaycan Dillər Universitetinin tələbələri iki ölkənin tarixi abidələri haqqında ərəb dilində çıxış ediblər. Şərqsünaslıq fakültəsinin dekanı Aydan Xəndan, Misir səfirliyinin Mədəniyyət və Təhsil Əlaqələri Mərkəzinin rəhbəri Tarik Mohaməd Aboul Fotouh belə tədbirlərin Azərbaycanı və Misiri yaxından tanımağa xidmət etdiyini, ölkələrimiz arasında humanitar və mədəni əlaqələri daha da möhkəmləndirdiyini, tələbələrin ərəb dilinə marağını artırdığını bildiriblər.

Sonda səfir Houssam-Eldine Reda Şərqsünaslıq fakültəsinin rəhbər heyəti və tələbələrinə sertifikatlar təqdim edib.

BDU-da Respublika Fənn Olimpiadalarının humanitar fənlər üzrə qalibləri mükafatlandırılıb

İyunun 11-də BDU-da Respublika Fənn Olimpiadalarının humanitar fənlər üzrə qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirilib.

Əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib, daha sonra şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Açılış mərasimində çıxış edən elm və təhsil nazirinin müavini İdris İsayev bildirib ki, qaliblərin uğurlarının arxasında böyük zəhmət, əzmkarlıq və məqsədyönlü fəaliyyət dayanır. Nazir müavini qeyd edib ki, olimpiada qaliblərinin əldə etdiyi nailiyyətlər yalnız medal və mükafatlarla ölçülmür, onların qazandıqları bilik, bacarıq və düşüncə tərz gələcək uğurlarının əsasını təşkil edir.

İdris İsayev əldə olunan nəticələrdə valideynlərin və müəllimlərin rolunu xüsusi qeyd edərək onları təbrik edib, ölkədə təhsilin inkişafı və gənclərin potensialının üzə çıxarılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərin əhəmiyyətini vurğulayıb. Qeyd olunub ki, Respublika Fənn Olimpiadaları şagirdlərin bilik və bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, onların beynəlxalq səviyyədə rəqabətqabiliyyətli kadrlar kimi yetişməsi baxımından mühüm rol oynayır: “Hər dövlətin gücü həm də onun insan kapitalı ilə

ölçülür. Bu mənada Respublika Fənn Olimpiadaları ölkəmizin insan potensialının formalaşmasında əsas platformalardan biridir. Bu uşaqların arasında gələcəyin alimləri, həkimləri, iqtisadçıları, dövlət xadimləri aylaşdırlar. Əminik ki, siz ölkəmizin gələcək inkişafına öz töhfələrinizi verəcəksiz. Çünki ölkəmizin gələcəyi sizin bilik və bacarıqlarınızdan, Vətənə bağlılığınızdan asılıdır”.

BDU rektoru Elçin Babayev çıxışında Azərbaycanda bütün sahələrdə olduğu kimi, təhsil sahəsində də ardıcıl və məqsədyönlü inkişafın müşahidə olunduğunu bildirib. O qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təhsilə göstərdikləri diqqət və qayğının nəticəsində ölkəmizdə həm orta, həm də ali təhsil səviyyəsində mühüm uğurlar əldə edilir. Respublika Fənn Olimpiadalarının mükafatlandırılması mərasimi də həmin dövlət siyasətinin uğurlu nəticələrinin bariz nümunəsidir.

Rektor diqqətə çatdırıb ki, RFO qalibləri yalnız medal qazanmışlar, ölkənin aparıcı ali təhsil müəssisələrinin bir sıra ixtisaslarına müsabiqədənkənar qəbul olmaq hüququ əldə edirlər. Bu isə onların özminin, zəhmətinin və biliyinin ən yüksək qiymətləndirilmə-

sidir: “BDU-nun nəzdində fəaliyyət göstərən “Gənc istedadlar” liseyi də uzun illərdir ki, ölkəmizin elm və təhsil həyatına dəyərli töhfələr verir. Artıq iyirmi ilə yaxındır fəaliyyət göstərən liseyin şagirdləri hər il müxtəlif olimpiada və müsabiqələrdə uğurla çıxış edirlər. Bu il liseyin 11-ci sinif şagirdi Elman Kərimli kimya fənni üzrə Respublika Fənn Olimpiadasının qızıl medalçısı olmaqla yanaşı, 60-cı Mendeleyev Beynəlxalq Kimya Olimpiadasında bürünc medal qazanıb. 9-cu sinif şagirdi Fidan Həşimova kimya fənni üzrə Respublika Fənn Olimpiadasında qızıl, Yeniyetmələrin Beynəlxalq Elm Olimpiadasında bürünc medal əldə edib. 9-cu sinif şagirdi Alikamal Həsən riyaziyyat fənni üzrə Respublika Fənn Olimpiadasının gümüş medalçısı olmaqla yanaşı, Avropa Riyaziyyat Kubokunda da gümüş medala layiq görülüb. Ümumilikdə isə “Gənc istedadlar” liseyinin şagirdləri 2025/2026-cı tədris ilində keçirilən Respublika Fənn Olimpiadalarında 3 qızıl, 4 gümüş və 4 bürünc olmaqla ümumilikdə 11 medal qazanıblar”.

Tədbirin rəsmi hissəsindən sonra humanitar fənlər üzrə 32 qızıl, 62 gümüş, 89 bürünc medal qaliblərə təqdim olunub.

İyunun 11-də Bakı Dövlət Universitetində 15 iyun – Milli Qurtuluş Günü'nün 33-cü il-dönümünə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub.

Tədbirdə çıxış edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev Milli Qurtuluş Günü'nün xalqımız üçün dövlətçiliyimizin qorunmasının, müstəqilliyimizin xilasının və müasir Azərbaycanın inkişaf yolunun əsasının qoyulmasını təcəssüm etdirən tələyüklü bir gün olduğunu bildirib. O qeyd edib ki, Milli Qurtuluş Günü dövlətçiliyin məhv olmaq təhlükəsindən xilas edilməsinin rəmzi, milli birliyin və xalq-lider həmrəyliyin təcəssümü, sabitlik, təhlükəsizlik və inkişaf dövrünün başlanğıcıdır: “XX əsrin sonlarında xalqımızın xilas, milli dövlətçiliyimizin qorunması və möhkəmləndirilməsi kimi tələyüklü missiyanı Ümummilli Lider Heydər Əliyev son dərəcə mürəkkəb, ziddiyyətli və ağır şəraitdə böyük peşəkarlıq və siyasi uzaqgörənliklə həyata keçirib. Həmin dövrün reallıqlarını, dövlətçiliyimizin hər an məhv olmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qaldığını nəzərə alaraq, Azərbaycanın milli qurtuluş mübarizəsinin nə qədər çətin mərhələlərdən keçdiyini, Ulu Öndərin xilaskarlıq missiyasının isə müstəsna tarixi əhəmiyyət daşıdığını bir daha aydın şəkildə görürük. Bütün həyatını doğma xalqının rifahına və xoşbəxtliyinə həsr etmiş Ulu Öndər

BDU-da Milli Qurtuluş Günü qeyd olunub

Heydər Əliyev hələ XX əsrin 70-ci illərindən, Azərbaycana rəhbərlik etdiyi ilk dövrlərdən etibarən sovet hakimiyyətinin təzyiq və məhdudiyyətlərinə baxmayaraq, dövlətimizin gələcək müstəqilliyinə və xalqımızın milli dirçəlişinə aparan yolun əsaslarını formalaşdırıb, milli özünüdərk və azadlıq ideyalarını cəmiyyətin şüurunda möhkəmləndirib. Təəssüf ki, 90-cı illərin əvvəllərində Azərbaycanda hakimiyyət uğrunda mübarizə kəskin xarakter almışdı. 1993-cü ilin iyun ayında ölkədəki siyasi böhran isə özünün ən yüksək həddinə çatmışdı. Bu ağır vəziyyətdən Azərbaycanı yalnız Ulu Öndər Heydər Əliyevin xilas edə biləcəyinə ümumxalq inamı formalaşmışdı. Xalqın təkidli çağırışına cavab verən Heydər Əliyev həmin mürəkkəb günlərdə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıtdı. Bununla da ölkəmizin tarixində yeni inkişaf mərhələsinin əsası qoyuldu. Xalqın iradəsi ilə Bakıya qayıdan Ulu Öndər Heydər Əliyev 15 iyun 1993-cü ildə yek-

dilliklə Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədri seçildi. Həmin tarixi iclasda etdiyi proqram xarakterli çıxışında dövlətimizin gələcək inkişaf strategiyasını müəyyənləşdirdi, xalqımızın qarşısında duran əsas hədəfləri və inkişaf yolunu aydın şəkildə bəyan etdi. Bu tarixi dönüş nöqtəsi cəmiyyətə itirilmiş inamı qaytardı”.

Rektor bildirib ki, bununla da ölkəni bürümüş və xarici qüvvələrin təsiri ilə dərinləşən vətəndaş qarşıdurmasına və dövlət çevrilişi cəhdlərinə qəti şəkildə son qoyuldu. Dövlətimizin parçalanmaq təhlükəsi aradan qaldırıldı. Sabitlik və əmin-amanlıq tədricən bərpa edildi. Məhz bunun nəticəsində ölkəyə iri həcmli xarici sərmayələr cəlb olundu, Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzu yüksəldi, dövlətimizin haqlı mövqeyini dəstəkləyən dost və tərəfdaş ölkələrin sayı artdı. Bu gün Azərbaycanda əldə olunan elmi nailiyyətlər, beynəlxalq səviyyədə uğur qazanan gənclərimiz, müasir universitetlərimiz və

təhsil infrastrukturumuz məhz Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi strateji kursun nəticəsidir. Dahi şəxsiyyətin xalqımıza ən böyük töhfələrindən biri də həmin siyasi kursu gələcəkdə uğurla davam etdirəcək layiqli siyasi varisi yetişdirməsi oldu: “2003-cü ildən etibarən Azərbaycana uğurla rəhbərlik edən Prezident İlham Əliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi milli inkişaf və qurtuluş konsepsiyasını ardıcıl şəkildə həyata keçirib, ölkəmizin hərtərəfli inkişafını və vətəndaşlarımızın rifahını təmin edib. Ulu Öndərin arzuları, strateji planları və tarixi torpaqlarımızın azadlığı ilə bağlı müqəddəs vəsiyyəti Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti, siyasi iradəsi və uzaqgörənliyi sayəsində gerçəkləşib. Əgər 1993-cü ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan kaosdan, özbaşnalıqdan, vətəndaş müharibəsi təhlükəsindən və dövlətçiliyimizin məhv olmaq riskindən xilas olmuşdusa, 2020-ci il sentyabrın 27-də Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında başlanan Vətən müharibəsi nəticəsində torpaqlarımız işğaldan azad edildi, bir günlük lokal antiterror əməliyyatları ilə ərazi bütövlüyümüz, suverenliyimiz bərpa edildi. Bununla da Heydər Əliyevin 15 iyun 1993-cü ildə əsasını qoyduğu milli qurtuluş yolu şanlı Zəfərlə öz məntiqi yekununa çatdı və ölkəmizin tarixində yeni mərhələ başlandı. Bu

gün işğaldan azad edilmiş ərazilərdə həyata keçirilən genişmiqyaslı bərpa və quruculuq işləri dövlətimizin gücünü, xalqımızın birliyini və Prezident İlham Əliyevin siyasi iradəsini bütün dünyaya nümayiş etdirir. Bu uğurlar həm də Azərbaycanın üzləşdiyi ən ağır sınaqlardan qalib çıxaraq yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyduğunu təsdiqləyir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanı qarşıdakı illərdə daha böyük uğurlar, davamlı inkişaf və yeni nailiyyətlər gözləyir”.

Milli Məclisin üzvü Sevil Mikayılova, BDU-nun Ali riyaziyyat və riyaziyyatın tədrisi metodikası kafedrasının müdiri, AMEA-nın müxbir üzvü Misir Mərdanov, Beynəlxalq jurnalistika və informasiya siyasəti kafedrasının müdiri Aynur Nəsirova, Tarix fakültəsinin dekanı İbrahim Zeynalov çıxışlarında Milli Qurtuluş Günü'nün tarixi əhəmiyyətini vurğulayıb, ölkənin iqtisadi, siyasi, sosial, mədəni inkişafının məhz bu möhtəşəm tarixdən başladığını qeyd ediblər. Bildirilib ki, qüdrətli Azərbaycanın memarı, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin mənalı ömür yolu Vətənə xidmətin parlaq nümunəsidir.

Sonda Azərbaycan Dövlət Televiziyasının hazırladığı “Tarixin izi ilə: 15 iyun – Milli Qurtuluş Günü” sənədli filmi nümayiş olunub. Filmin ssenari müəllifi Jurnalistika fakültəsinin müəllimi Mahir Qəribovdur.

İyunun 11-də BDU-nun və Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Yasamal rayon təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən “Heydər Əliyev mühazirələri” layihəsi çərçivəsində YAP Veteranlar Şurasının üzvü, Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Tahir Rzayevlə görüş olub.

BDU-nun beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru Şahin Pənahov bildirib ki, “Heydər Əliyev mühazirələri” layihəsi gənclərin dövlətçilik təfəkkürünün formalaşmasında mühüm rol oynayır. Bu mühazirələr Ulu Öndərin zəngin siyasi irsinin, azərbaycançılıq ideologiyasının və müasir müstəqil dövlət quruculuğu konsepsiyasının elmi əsaslarla təbliğini təmin edir. Təməli Ulu Öndər tərəfindən qoyulmuş və Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən dövlətçilik xətti gənclərə bu müzakirələr vasitəsilə dərinlən aşılanır. YAP Yasamal rayon təşkilatı ilə BDU-nun əməkdaşlığı çərçivəsində təşkil olunan bu platforma sağlam və intellektual müzakirə mühitinin inkişafına xidmət edir.

YAP Yasamal rayon təşkilatının sədri Bəxtiyar Nəbiyev isə layihənin xalqımızın müstəqillik tarixinin və milli qurtuluş ideologiyasının gələcək nəsillərə ötürülməsində əvəzsiz rol oynadıgını diqqətə çatdırıb. O vurğulayıb ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin hələ 1969-cu ildə ölkə rəhbərliyinə gəlməsi ilə respublikada iqtisadi və mədəni yüksəlişin möhkəm əsası qoyulub. Məhz onun birinci hakimiyyəti dövründə formalaşan güclü sənaye potensialı gələcək müstəqilliyimizin sarsılmaz iqtisadi təməlinə çevrilib. 1993-cü ilin iyununda xalqın təkidli tələbi ilə yenidən hakimiyyətə qayıdan dahi rəhbər ölkəni parçalanmaqdan və daxili kaosdan xilas edib. Ulu Öndərin uzaqgörən rəhbərliyi ilə 1994-cü ildə imzalanan “Əsrin müqaviləsi” ilə Azərbaycanın iqtisadi

Milli Məclisin komitə sədri Tahir Rzayev BDU-da “Heydər Əliyev mühazirələri”nin qonağı olub

sadi müstəqilliyinin sarsılmaz təməlini qoyulub. Bu tarixi neft strategiyası ölkəmizin global iqtisadi sistemə inteqrasiyasını sürətləndirib və respublikaya nəhəng xarici investisiya axınını təmin edib. 1995-ci ildə Ümummilli Liderin birbaşa rəhbərliyi ilə müstəqil Azərbaycanın ilk milli Konstitusiyası qəbul olunub. Bu fundamental ali qanun ölkədə hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğu prosesini və insan hüquqlarının müdafiəsini ali dövlət prioriteti kimi rəsmiləşdirib. Bu gün Ümummilli Liderin uzaqgörən siyasi kursunu layiqincə davam etdirən Prezident,

YAP sədri İlham Əliyev Azərbaycanı regional güc mərkəzinə çevirib. Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə rəşadətli Ordumuz Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyini tam təmin edib. Bu möhtəşəm dövlətçilik missiyasının uğurla icrasında və təbliğində Yeni Azərbaycan Partiyası çox mühüm rol oynayır.

YAP Veteranlar Şurasının üzvü, Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Tahir Rzayev qeyd edib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev dühası Azərbaycan xalqının milli mənliliyini, mədəniyyətini və müstəqillik ideyasını qoruyan fundamental xilaskar qüvvədir. Dahi liderin ölkəmizə 1969–1982-ci illərdəki birinci rəhbərliyi dövründə milli kadrların yetişdirilməsi gələcək müstəqil dövlətçiliyə hesablanmış strateji addım idi. Bu dövrdə həyata keçirilən islahatlar ölkəmizin iqtisadi potensialını qüvvətləndirib. O bildirib ki, 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə yenidən hakimiyyətə qayıdan dahi rəhbər Heydər Əliyev ölkəni parçalanmaq təhlükəsindən xilas edib. Ümummilli Liderin qətiyyəti

və uzaqgörən siyasəti sayəsində respublikada daxili kaos dayandırılıb, siyasi və iqtisadi sabitliyin möhkəm təməli qoyulub. Bu tarixdən başlayan qurtuluş fəlsəfəsi dövlətimizin qüdrətlənməsinə və Zəfər zirvəsinə ucalmasına zəmin yaradıb. Bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin zəngin tarixi irsini böyük uğurla yaşadan Prezident İlham Əliyev ölkəni tamamilə yeni, dinamik inkişaf müstəvisinə çıxarıb. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən iqtisadi islahatlar Azərbaycanın global rəqabət qabiliyyətini maksimum dərəcədə artırıb: “Bu gün Prezident İlham Əliyev dünya miqyasında sözü imzası qədər dəyərli olan qətiyyətli, müzəffər liderdir. Ölkənin qazandığı bu misilsiz siyasi-ictimai uğurların mərkəzində Yeni Azərbaycan Partiyasının çoxsəxəli fəaliyyəti dayanır. Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə təsis edilən Yeni Azərbaycan Partiyası ölkənin ictimai-siyasi həyatında bu gün də liderlik missiyasını davam etdirir”.

Çıxışlardan sonra tələbələrən çoxsaylı sualları cavablandırılıb.

İyunun 1-də Tarix fakültəsinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 108-ci ildönümünə və 28 May - Müstəqillik Gününə həsr olunmuş "Müsəlman Şərqinin ilk parlamentli respublikası tarixi tədqiqatlarda" mövzusunda III Respublika elmi konfransı keçirilib.

Əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib, sonra Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və ölkəmizin azadlığı uğrunda həlak olan şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tarix fakültəsinin dekani İbrahim Zeynalov bildirib ki, 1918-ci il mayın 28-də müsəlman Şərqində ilk demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlətin məhz Azərbaycanca elan edilməsi, yüksək sosial-mədəni və iqtisadi tərəqqiyə, vətəndaş cəmiyyətinin formalaşmasına təkan verən çoxşaxəli islahatların həyata keçirilməsi xalqımızın zəngin dövlətçilik ənənələrinə, yüksək milli qürura və yenilikçi düşüncə tərzinə malik olmasının parlaq təəcəssümüdür. Tarix fakültəsinin elmi işlər üzrə dekan müavini Kəmalə Nəcəfova konfransın əsas məqsədinin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin tarixini, eləcə də XX əsr soyqırımı həqiqətlərini yada salmaq, bu istiqamətdə araşdırma aparan alim və tədqiqatçıları bir araya gətirmək, tələbə və magistrantları yeni tədqiqatların nəticələri ilə tanış etmək olduğunu bildirib. O qeyd edib ki, elmi konfransa 100-dən çox tezis təqdim olunub, onlardan 78-i qəbul edilib.

Daha sonra çıxış edən Qədim dünya və orta əsrlər tarixi kafedrasının müdiri, akademik Yaqub Mahmudov Azərbaycan xalqının dövlətçilik tarixinin müxtəlif

ləri ilə tanış etmək olduğunu bildirib. O qeyd edib ki, elmi konfransa 100-dən çox tezis təqdim olunub, onlardan 78-i qəbul edilib.

Daha sonra çıxış edən Qədim dünya və orta əsrlər tarixi kafedrasının müdiri, akademik Yaqub Mahmudov Azərbaycan xalqının dövlətçilik tarixinin müxtəlif

dövlərləri və onların xarakterik xüsusiyyətləri haqqında məruzə edib. Akademik vurğulayıb ki, XX əsrin əvvəllərində müsəlman Şərqində bir çox Avropa dövlətləri üçün nümunə ola biləcək parlamentli respublikanın yaradılması böyük tarixi əhəmiyyət daşıyan hadisə idi. O bildirib ki, mürəkkəb tarixi şəraitdə yaradılan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti 23 ay ərzində milli dövlət quruculuğu, elm, təhsil və digər sahələrdə mühüm işlər görüb, parlamentinin fəaliyyəti isə Azərbaycan tarixində silinməz izlər qoyub.

Azərbaycan tarixi (humanitar fakültələr üzrə) kafedrasının müdiri Azad Rzayev, Azərbaycan tarixi (təbiət fakültələri üzrə) kafedrasının müdiri, dosent Mehman Abdullayev və Avropa və Amerika ölkələrinin yeni və müasir tarixi kafedrasının doktorantı Səbuhi Quliyev çıxışlarında

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin dövlətçilik tariximizdəki müstəsna yerindən, onun demokratik dəyərlərə əsaslanan idarəçilik modelindən və qısa fəaliyyət dövründə əldə etdiyi nailiyyətlərdən danışblar.

Konfrans işini 9 bölmə iclası ilə davam etdirib. Tədbirdə BDU ilə yanaşı, AMEA-nın A.A.Bakıxanov adına Tarix və Etnologiya İnstitutu, Z.Bünyadov adına Şərqşünaslıq İnstitutu, M.Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu, Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi, Quba şəhərindəki "Soyqırımı Memorial Kompleksi", Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Quba filialı, Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti, Qərbi Kaspi Universiteti, Xəzər Universiteti və Bakı Avrasiya Universitetinin nümayəndələrinin məruzələri dinlənilib.

İyunun 1-də "BDU könüllüləri" təşkilatı, Azərbaycan Könüllü Təşkilatları İttifaqı (AKTİ), "Miqrasiya Könüllüsü" İctimai Birliyi və "EduLAB Chess School" şahmat məktəbinin birgə təşkilatçılığı ilə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 103-cü ildönümünə həsr olunmuş şahmat turniri keçirilib.

BDU-nun rektoru Elçin Babayev Ulu Öndər Heydər Əliyevin irsinə həsr olunan layihənin keçirilməsinə görə təşkilatçılara təşəkkürünü bildirib. Tələbə təşkilatları tərəfindən reallaşdırılan belə təşəbbüslərin gənclərin intellektual səviyyəsinin artırılması istiqamətində əhəmiyyətli olduğunu deyib, turnirin iştirakçılara uğurlar arzulayıb.

Dövlət Miqrasiya Xidmətinin

BDU-da Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 103-cü ildönümünə həsr olunmuş şahmat turniri

Miqrasiya siyasəti və hüquqi təminat baş idarəsinin rəis müavini

Kəyan Hacıyev Ulu Öndərin gənclərə diqqət və qayğısının bu

gün də ölkə rəhbərliyi tərəfindən davam etdirildiyini, dövlət idarələrində könüllülük hərəkətinə dəstək göstərdiyini deyib. Keçirilən turnirin də həmin siyasət və məqsədin parçası olduğunu bildirib.

AKTİ-nin baş katibi Kamran Məmmədov gənclərə ən böyük güc mərkəzi kimi baxıldığını və müasir dövlətimizin qurucusu, Ulu Öndər Heydər Əliyevin 103-cü ildönümünün fərqli formatda, interaktiv və dinamik şəkildə keçirildiyini bildirib.

"Miqrasiya Könüllüsü" İctimai Birliyinin sədri Şəbnəm İbrahimli turnirdə zəkanın, strateji

düşüncənin və sağlam rəqabətin bir araya gəldiyini vurğulayıb, iştirakçılara uğurlar arzulayıb.

Daha sonra "EduLAB Chess School" şahmat məktəbinin direktoru Rəhimə Məcidova turnirin qaydalarını iştirakçılara izah edib.

Müxtəlif könüllü təşkilatlarından olan gənclər püşkatma yolu ilə qarşılaşdırılıb. Üç tur luq mübarizədən sonra Yasəmən Məmmədova I, Aydın Əkbərov II, Nurlan Məmmədli isə III yerlərə layiq görülüb.

Qaliblər sertifikat və medallarla mükafatlandırılıblar.

Əməkdar elm xadimi Abuzər Xələfova həsr olunmuş tədbir keçirilib

İyunun 11-də Qərbi Azərbaycan İcmasının Ziyalılar Şurası və İnformasiya və sənəd menecmenti fakültəsinin birgə təşkilatçılığı ilə Qərbi Azərbaycan əsilli Əməkdar elm xadimi, professor Abuzər Xələfovun anadan olmasının 95 illiyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə Qərbi Azərbaycan İcması Ziyalılar Şurasının sədri, professor Elxan Hüseynov açaraq professor Abuzər Xələfovun Azərbaycan elminə, xüsusilə kitabxanaşünaslıq sahəsinin inkişafına verdiyi mühüm töhfələrdən danışib. O, görkəmli alimin zəngin elmi-pedaqoji fəaliyyətinin, BDU-da yaratdığı elmi məktəbin və yetişdirdiyi mütəxəssislərin Azərbaycan elminin inkişafında mühüm rol oynadığını vurğulayıb.

Bakı Dövlət Universitetinin Redaksiya-nəşriyyat işi kafedrası

nın müdiri, dosent Knyaz Aslan "Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq elminin memarı: Əməkdar elm xadimi, professor Abuzər Xələfov irsi" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. Məruzədə professor Abuzər Xələfovun ölkəmizdə kitabxanaşünaslıq elminin forma-

laşması və inkişafındakı müstəsna xidmətləri, elmi-pedaqoji fəaliyyəti, çoxsaylı tədqiqatları və yaratdığı elmi məktəbin əhəmiyyəti geniş təhlil olunub.

Qərbi Azərbaycan İcması İdarə Heyətinin sədri, Milli Məclisin deputatı Əziz Ələkbərli professor

Abuzər Xələfovun yalnız görkəmli alim deyil, həm də Qərbi Azərbaycan həqiqətlərinin yaşadılması və gələcək nəsillərə çatdırılması istiqamətində mühüm xidmətləri olan ziyalılardan biri olduğunu qeyd edib. O bildirib ki, Qərbi Azərbaycandan olan elm və mədəniyyət xadimlərinin irsinin öyrənilməsi tarixi yaddaşın qorunması baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Deputat professor Abuzər Xələfovun həyat və fəaliyyətinin Azərbaycan ziyalılığı üçün nümunə olduğunu vurğulayaraq, onun zəngin elmi irsinin gələcək nəsillər tərəfindən dərinlən öyrənilməsinin vacibliyini qeyd edib.

Daha sonra Qərbi Azərbaycan İcması Ziyalılar Şurasının sədr müavini, professor Fərrux Rüstəmov, BDU-nun İnformasiya və sənəd menecmenti fakültəsinin dekani, dosent Ələmdar Cabbarlı,

BDU-nun Kitabxanaşünaslıq kafedrasının müdiri, dosent Elçin Əhmədov, Kitabxana-informasiya resurslarının idarə edilməsi kafedrasının müdiri, dosent Sevdə Xələfova, BDU-nun Elmi Kitabxanasının direktoru, dosent Nigar İsmayılova çıxış edərək professor Abuzər Xələfovun elmi-pedaqoji fəaliyyətindən bəhs ediblər.

Alimin oğlu – Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü, dosent Elçin Xələfov tədbirin təşkilinə, eyni zamanda atasının irsinin hər zaman ehtiramla yad olunmasına görə Qərbi Azərbaycan İcmasının və Bakı Dövlət Universitetinin rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirib.

Tədbirdə professor Abuzər Xələfova həsr olunmuş saytın təqdimatı keçirilib. İcmanın Ziyalılar Şurasının üzvü, BDU-nun dosenti Azad Qurbanov sayt haqqında ətraflı məlumat verib.

İyunun 3-də BDU və Qərbi Azərbaycan İcmasının (QAI) birgə təşkilatçılığı ilə "Qərbi Azərbaycana qayıdış: milli ideyanın yeni mərhələsi kimi" mövzusunda I Beynəlxalq elmi konfrans keçirilib.

Tədbirdən əvvəl konfrans iştirakçıları Fəxri xiyabanda Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət ediblər. Ulu Öndərin xatirəsi dərin hörmət və ehtiramla yad olunub.

Tədbir Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin əziz xatirələri bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Açılış mərasimində çıxış edən BDU rektoru Elçin Babayev qeyd edib ki, Azərbaycan xalqı son illərdə öz tarixinin ən mühüm mərhələlərindən birini yaşayır. 2020-ci ildə əldə edilmiş tarixi Zəfər ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpası istiqamətində dönüş nöqtəsi olub. 2023-cü ildə isə Azərbaycan bütün əraziləri üzərində dövlət suverenliyini tam təmin edib. Hazırda işğaldan azad edilmiş torpaqlarda şəhərlər, kəndlər yenidən qurulur, insanlar doğma yurdlarına qayıdır, həyat bərpa olunur. Ölkəmizin qazandığı tarixi qələbələr Qərbi Azərbaycandan müxtəlif dövrlərdə zorla çıxarılmış, öz tarixi torpaqlarından didərgin salınmış soydaşlarımızın taleyini bir daha gündəmə gətirir. Rektor Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Söhbət tanklarla qayıdışdan getmir - söhbət avtomobillərlə, sülh yolu ilə, ləyaqətli və təhlükəsiz qayıdışdan gedir" fikrinin yeni dövrün fəlsəfəsi və qarşımızda dayanan yol xəritəsi olduğunu bildirib: "XXI əsrdə tarixi ədalət yalnız güclə deyil, hüquq, diplomatiya, beynəlxalq mexanizmlər və sülh gündəliyi ilə təmin olunur. 2022-ci il dekabrın 24-də Prezident İlham Əliyevin Qərbi Azərbaycan İcmasının inzibati binasının açılış zamanı ziyatılarla görüşü bu baxımdan xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Həmin görüşdə qayıdışın ideoloji, siyasi və hüquqi konturları daha aydın şəkildə ifadə edildi. Sonrakı mərhələdə formalaşdırılmış Qayıdış Konsepsiyası isə bu istiqamətdə aparılan fəaliyyətin nəzəri və praktik əsaslarını müəyyən edən mühüm sənədə çevrildi. Qərbi Azərbaycana qayıdış məsələsi yalnız milli gündəlik deyil, beynəlxalq humanitar hüquq, insan hüquqları, öz torpaqlarından didərgin düşmüş soydaşlarımızın geri dönüşü kontekstində araşdırılması vacib olan elmi istiqamətlərdir. Azərbaycan artıq münəfişdən çıxmış ölkə deyil. Azərbaycan eyni zamanda postmünəfişə quruculuğu modeli təqdim edən dövlətdir. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılan bərpa prosesi, "ağıllı kənd" layihələri, infrastrukturun yenidən qurulması,

dağıdılmış məskənlərin yaşayış və inkişaf məkanına çevrilməsi dünyada nadir nümunələrdən biridir. Ölkəmiz regionda yeni sülh arxitekturasının formalaşması istiqamətində ardıcıl siyasət həyata keçirir. Prezident İlham Əliyevin dəfələrlə vurğuladığı kimi, sülh gündəliyi bütövlükdə regionun gələcəyini müəyyən edən strateji seçimdir. Məhz buna görə Qərbi Azərbaycana qayıdış məsələsi qarşıdurma yox, sülh gündəliyinin bir hissəsi kimi təqdim olunur. Qayıdış ideyası revansizm, münəfişənin davamı deyil, hüquqa söykənən tarixi ədalət çağırışı, uzunmüddətli sülh və etimad üçün yeni imkanların axtarışındır".

Rektor vurğulayıb ki, bu məsələdə milli yaddaşın qoruyucuları olan ali təhsil müəssisələrinin üzərinə xüsusi missiya düşür: "Tarixi sənədlərin toplanması, hüquqi bazanın gücləndirilməsi, beynəlxalq elmi əməkdaşlıq, arxiv materiallarının sistemləşdirilməsi, toponimika, etnoqrafiya, mədəni irs, insan hüquqları və beynəlxalq hüquq istiqamətlərində araşdırmaların genişləndirilməsi mühüm vəzifələr olaraq qalır. BDU-da 2023-cü ildə yaradılmış Qərbi Azərbaycan Araşdırmaları Mərkəzi də məhz bu amala xidmət edir. Mərkəzin əsas vəzifəsi Qərbi Azərbaycan irsinin öyrənilməsi, elmi, tarixi, mədəni və hüquqi araşdırmaların aparılması və təbliği edilməsidir. Mərkəz Qərbi Azərbaycanla bağlı məlumatları sistemli şəkildə öyrənərək akademik müstəvidə təqdim edir. Qərbi Azərbaycanın tarixi, toponimləri, folkloru, dialekt və şivələrinin araşdırılması, deportasiya və köç proseslərinin elmi şəkildə öyrənilməsi istiqamətlərində, Qayıdış Konsepsiyası ilə bağlı elmi-tədqiqat işləri aparılır. Qərbi Azərbaycan irsinin tələbə gənclər arasında təbliği əsas məqsədlərimizdən biri kimi diqqət mərkəzində saxlanılır. Bu işdə Qərbi Azərbaycan İcması ilə əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilən birgə layihələr xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Əminlik ki, "Qərbi Azərbaycana qayıdış: milli ideyanın yeni mərhələsi kimi" I Beynəlxalq elmi konfransı da yeni ideyaların yaranmasına, elmi əməkdaşlığın genişlənməsinə və

Qərbi Azərbaycana qayıdış mövzusunun beynəlxalq elmi diskursda daha geniş yer almasına mühüm töhfə verəcək".

QAI-nin sədri, Milli Məclisin deputatı Əziz Ələkbərli qeyd edib ki, "Qərbi Azərbaycana qayıdış: milli ideyanın yeni mərhələsi kimi" mövzusunda Beynəlxalq elmi konfrans bu istiqamətdə gerçəkləşdirilən məqsədyönlü və konseptual fəaliyyətə ciddi dəstək kimi dəyərləndirilə bilər. O bildirib ki, Qərbi Azərbaycan İcması tarixi Azərbaycan torpaqları olan indiki Ermənistan ərazisindən son 200 il ərzində mərhələ-mərhələ qovulan milyonlarla insanı, onların varislərini birləşdirən təşkilatdır. Onun fəaliyyətinin ana xəttini həmin insanların öz evlərinə dinc, təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə qayıdışını təmin etmək təşkil edir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 24 dekabr 2022-ci ildə İcmının inzibati binasını ziyarəti, orada etdiyi proqram xarakterli tarixi çıxışı Qərbi azərbaycanlıların hüquqlarının bərpa olunmasına və onların öz doğma torpaqlarına qayıtmasına möhkəm və birmənalı dəstək ifadə etməsi İcmının fəaliyyətinə yeni təkan verib. Bundan sonra hazırlanan Qərbi Azərbaycana Qayıdış Konsepsiyası beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə, dövlətlərin ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə, sülh, barışıq və birgəyaşayış dəyərlərinə əsaslanır.

İcma rəhbəri bildirib ki, 2025-ci il il avqustun 8-də Vaşinqtonda keçirilən üçtərəfli görüşlər, Azərbaycanla Ermənistan arasında bağlanacaq Sülh sazişinin parafanması, Azərbaycan dövlət başçısı ilə Ermənistan baş nazirinin birgə Bəyannaməsi bölgəyə sülhün gələcəyinə inamı artırıb: "Qərbi Azərbaycan İcması hər iki dövlət başçısının dialoq söylərini alqışlayır və bu danışıqlara Qərbi Azərbaycan qaçqınlarının öz doğma ocaqlarına qayıdışına açılan qapı kimi baxır. Ümid edirik ki, Ermənistanla Azərbaycan arasında dövlətlərarası münasibətlərin normalaşdırılması istiqamətində davam edən səylər bizim evlərimizə təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə qayıtmağımıza kömək edəcək. Qərbi Azərbaycana hüquqi və ləyaqətli qayıdış ideya-

si Cənubi Qafqazda etimad quruculuğunun yeni mərhələsi ola bilər. Çünki hüquqa əsaslanan qayıdış revans yox, etimad, ədalət, sülh yaradır".

Türkiyə Böyük Millət Məclisinin üzvü, Azərbaycan-Türkiyə Parlamentlərarası Dostluq Qrupunun sədri Şamil Ayrım Qərbi Azərbaycana qayıdış tələbinin Cənubi Qafqazda uzunmüddətli sülhün təmin olunmasına xidmət edən mühüm amillərdən biri olduğunu deyib: "İnsanların doğruluqları torpaqlara təhlükəsiz, şəxsi və hüquqi çərçivədə dönməsi regional barışığın ən səmimi və dayanıqlı əsaslarından biridir. Qərbi Azərbaycandan deportasiya olunmuş insanların taleyi yalnız Azərbaycanın deyil, bütövlükdə Türk dünyasının ortaq vicdan məsələsidir. Bu çağırış Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin də vurğuladığı kimi, insan hüquqlarına, tarixi ədalətə və insan ləyaqətinə əsaslanan çağırışdır".

Elm və Təhsil Nazirliyinin Aparat rəhbəri Mətin Kərimli Qərbi Azərbaycanla bağlı milli fəaliyyətin elm və təhsilin üzərinə xüsusi vəzifələr qoyduğunu bildirib. O qeyd edib ki, tarixi faktların araşdırılması, sənədləşdirilməsi, elmi əsaslarla hazırlanması akademik ictimaiyyətin qarşısında duran mühüm vəzifələrdən biridir. Bu istiqamətdə universitetlər, elmi-tədqiqat institutları və bütün təhsil müəssisələri mühüm işlər həyata keçirirlər: "Qərbi Azərbaycana Qayıdış Konsepsiyasının icrası ali təhsil müəssisələrində Qərbi Azərbaycan tarixinin, həqiqətlərinin təbliği, bununla bağlı resursların artırılmasını tələb edir. Qərbi Azərbaycan məsələsi insan hüquqları, tarixi ədalət və beynəlxalq hüquq məsələsidir, missiyadır. Bu missiya ideyadan fəaliyyətə, sözdən əmələ keçib. Qərbi Azərbaycana qayıdış bizim davamlı sülh və dialoq gündəliyimizin bir hissəsidir. Bu, bizdən xatirələrlə yox, məhz planlarla yaşamağı tələb edir. Güclü dövlət kimi biz illəri yox, nəsilləri, əsrləri planlaşdırmağı öyrənməliyik və bunu da edirik".

Milli Məclis sədrinin müavini Musa Qasımlı Qərbi Azərbaycana qayıdış ideyasının tarixi həqiqət-

lərə əsaslandığını bildirib: "Hesab edirəm ki, Prezident İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyi Qərbi Azərbaycana qayıdış ideyası öz məqsədinə çatacaq. Bugünkü konfransda gənclərin, alimlərin və tədqiqatçıların məruzələrlə çıxış etməsi bu ideyanın elmi əsaslarının daha da möhkəmlənməsinə və təşviqinə əlavə töhfə verəcək".

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli bildirib ki, Qərbi Azərbaycana qayıdış çağırışına ölkəmizdə ilk səs verən qurumlardan biri də AMEA olub. Qərbi Azərbaycan məsələlərini tədqiq etmək üçün Akademiyanın müxtəlif strukturlarında Qərbi Azərbaycan tarixi, Qərbi Azərbaycan folkloru, Qərbi Azərbaycan toponimiyası və Qərbi Azərbaycanla bağlı əlyazmaların tədqiqi adlı şöbələr fəaliyyətə başlayıb. O, Qərbi Azərbaycana Qayıdış Konsepsiyasının ərazi iddiası olmayan bütövlük, barış konsepsiyası olduğunu vurğulayıb.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, Qərbi Azərbaycan İcması Qadınlar Şurasının İdarə Heyətinin üzvü, professor Mahirə Hüseynova isə bildirib ki, Qərbi Azərbaycanla bağlı elm və tədris istiqamətində həyata keçirilən işlər genişləndirilib. Son illərdə Bakı Dövlət Universiteti, Bakı Slavyan Universiteti, Azərbaycan Dillər Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində Qərbi Azərbaycanın folkloru və toponimikası ilə bağlı seçmə fənlər tədris olunur və bu proses artıq iki ildən çoxdur davam edir: "Bu gün həmin ali təhsil müəssisələrində Qərbi Azərbaycan mövzusunda dərs vəsaitləri və dərsliklər hazırlanıb və tədris prosesində istifadə olunur. Bu, çox mühüm addımdır. Çünki biz gənc nəsle Qərbi Azərbaycanın tarixi, coğrafiyası və zəngin folkloru haqqında dərin biliklər verməliyik. Deportasiya və tarixi yaddaş mövzularını əhatə edən hekayə və şeirlər müxtəlif ölkələrdə, o cümlədən Orta Asiya dövlətlərində, Tatarıstanda və Rusiyada çap olunur.

(ardı 7-ci səhifədə)

(əvvəli 6-cı səhifədə)

Ali təhsil müəssisələrində Qərbi Azərbaycan Araşdırma mərkəzlərinin yaradılması vacibdir. Bu mərkəzlər arxiv materialları ilə işləməyə, elmi tədqiqatları genişləndirməyə və koordinasiya fəaliyyəti imkan yaradır".

Qərbi Azərbaycan İcmasının Ağsaqqallar Şurasının sədr müavini Vaqif Şadlinski diqqətə çatdırıb ki, Qərbi Azərbaycana qayıdış ideyasına gedən yol böyük çətinliklərdən keçib: "Lakin bu gün ümid və inamla yaşayırıq. Bu gün əsas müzakirə etdiyimiz məsələ doğma torpaqlarımıza hansı yollarla və hansı mexanizmlərlə qayıdacağımızdır. Həmin ərazilərdə bir sıra yaşayış məntəqələri dağıdılıb, kəndlər viran qoyulub. Mən inanıram ki, özüm görə bilməsəm belə, övladlarım və nəvələrim həmin torpaqlara qayıdacaq, onları yenidən qurub abadlaşdıracaqlar".

Vəkillər Kollegiyasının sədri Anar Bağırov qeyd edib ki, Qərbi azərbaycanlıların deportasiyası faktlarının beynəlxalq hüquq müstəvisində sistemli şəkildə sənədləşdirilməsi və hüquqi qiymətləndirilməsi istiqamətində işlər davam etdirilməlidir. Onların hüquqlarının müdafiəsi məqsədilə beynəlxalq hüquqi mexanizmlərdən və aidiyyəti beynəlxalq institutlardan daha fəal və səmərəli şəkildə istifadə olunmalıdır. Bu mövzu üzrə müqayisəli hüquqi tədqiqatların genişləndirilməsi vacibdir.

İki gün davam edəcək konfransda Qərbi Azərbaycana qayıdışın tarixi, hüquqi, siyasi, mədəni və sosio-fəlsəfi aspektləri, regional sülh və təhlükəsizlik baxımından əhəmiyyəti müzakirə olunacaq. Qərbi Azərbaycana qayıdış konsepsiyası milli ideyanın inkişaf mərhələsi kimi beynəlxalq hüquq normaları kontekstində qiymətləndiriləcək. Konfransda həmçinin humanitar və mədəni irsin qorunması məsələləri, qayıdış ideyasının sülh və regional sabitliklə uzlaşan konseptual model kimi təqdim edilməsi, milli ideyanın müasir mərhələdə dövlətçilik, suverenlik və tarixi ədalət prinsipləri əsasında yenidən şərh olunması istiqamətində əldə edilmiş elmi nəticələr beynəlxalq müstəvidə müzakirə olunacaq. Habelə Qərbi Azərbaycandan deportasiya olunmuş azərbaycanlıların qayıdış hüququnun normativ əsasları elmi baxımdan təhlil ediləcək.

Konfrans öz işini panel sessiyaları ilə davam etdirir.

BDU Qazaxıstanın Torayğırov Universiteti ilə əməkdaşlığa başlayır

İyunun 17-də BDU və Qazaxıstan Respublikasının Torayğırov Universiteti arasında əməkdaşlığa dair anlaşma memorandumu imzalanıb.

Sənədi BDU-nun rektoru Elçin Babayev və Torayğırov Universitetinin rektoru Nurlan Medetov imzalayıb.

Memorandum hər iki universitetin nəzdində fəaliyyət göstərən fakültə, institut və kolleclərdə təlim-tədris prosesinin təkmilləşdirilməsi və beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması məqsədilə birgə layihələrin həyata keçirilməsini nəzərdə tutur. Bu çərçivədə konfrans, sərgi, seminar, simpozium, qısamüddətli kurslar və təlimlərin təşkili, ortaqlıq elmi-tədqiqatların aparılması planlaşdırılır.

Sənəddə həmçinin elmi jurnallarda birgə nəşrlər, ortaq akademik proqramların, tədris planlarının və sillabusların hazırlanması, təlimlərin keçirilməsi, akademik və inzibati heyətin, tələbələrin, magistrantların, doktorantların və tədqiqatçıların qarşılıqlı mübadiləsi kimi məsələlər əksini tapıb. Əsası 1960-cı ildə qoyulmuş Torayğırov Universiteti Qazaxıstanın nüfuzlu universitetlərindən biridir.

"Tarixin izi ilə: yaddaşımız gələcəyimizdir" V gənclər düşərgəsinin açılışı olub

İyunun 12-də Gənclər və İdman Nazirliyi, "Regional İnkişaf" İctimai Birliyi, Qərbi Azərbaycan İcması, "ASAN Könüllüləri" Təşkilatı və Bakı Dövlət Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə Göygöl rayonunda "Tarixin izi ilə: yaddaşımız gələcəyimizdir" V gənclər düşərgəsinin açılışı olub.

Düşərgə iştirakçıları əvvəlcə Şəhidlər xiyabanını və Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin Göygöl rayonunda yerləşən abidəsini ziyarət ediblər.

Tədbir Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninə səsləndirilməsi, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda həlak olan şəhidlərimizin əziz xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayıb.

Göygöl Rayon İcra Hakimiyyətinin Ərazi-təşkilat və ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin baş məsləhətçisi Əfsanə İsayeva, Gənclər və İdman Nazirliyinin Gənclərlə iş şöbəsinin əməkdaşı Əli İsgəndərli, "Regional İnkişaf" İctimai Birliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr və kommunikasiya şöbəsinin müdiri Murad Qasımlı, Auditorlar Palatasının şöbə müdiri, Qərbi Azərbaycan İcmasının Nəzarət-Təftiş Komissiyasının üzvü Elxan Qəmbərov, Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin İnsan resurslarının idarəedil-

məsi şöbəsinin əməkdaşı Rza Mirzəzadə Qərbi Azərbaycana qayıdış ideyasının gənclər arasında daha geniş təbliğinin vacibliyini vurğulayaraq, tarixi yaddaşın qorunması, milli kimliyin möhkəmləndirilməsi, gənclərin ictimai fəallığının artırılması və Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə düzgün çatdırılmasında onların rolundan bəhs ediblər.

Tədbirin bədii hissəsində İrəvan Rəqs Ansamblının təqdimatında "İrəvan yallısı" rəqs kompozisiyası nümayiş olunub, həmçinin İrəvan İdman Mərkəzi tərəfindən döyüş sənətləri üzrə təqdimat keçirilib.

Qeyd edək ki, Göygöl Olimpiya İdman Kompleksində iyunun 14-dək davam edəcək gənclər düşərgəsi çərçivəsində kommunikasiya və ictimai çıxış, innovasiya və sənəti intellekt mövzuların-

da təlimlər, komanda quruculuğu fəaliyyəti, intellektual yarış, film nümayişi, musiqili əyləncə proqramı, həmçinin Qərbi Azərbaycana Qayıdış Konsepsiyasının müddəalarına həsr olunmuş sessiya təşkil olunacaq.

Düşərgə iştirakçıları üçün Göygöl rayonu ərazisinə ekskursiya da nəzərdə tutulub. Layihənin məqsədi ölkəmizin müasir tarixinin aktual mövzuları və Qərbi Azərbaycan həqiqətləri ilə bağlı gənclərin daha geniş məlumatlandırılması, onların proqram əsaslı fəaliyyətə cəlb olunması, eyni zamanda Azərbaycan həqiqətlərinin yerli və beynəlxalq ictimaiyyət arasında sistemli şəkildə təbliğində gənclərin fəallığının təşviq edilməsidir.

BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyində "Son zəng"

İyunun 14-də BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyində "Gələcəyin şəhəri" adlı "Son zəng" tədbiri keçirilib.

Universitetin rektoru Elçin Babayev məzunları təbrik edib, onlara uğurlar arzulayıb. Rektor qeyd edib ki, "Gənc istedadlar" liseyi artıq 20 ilə yaxındır ölkəmizin elm və təhsil həyatına dəyərli töhfələr verir. Liseyin şagirdləri hər il müxtəlif beynəlxalq və yerli olimpiada və müsabiqələrdə uğurla çıxış edirlər. Bu il liseyin XI sinif şagirdi Elman Kərimli kimya fənni üzrə Respublika Fənn Olimpiadasının qızıl medalçısı olmaqla yanaşı, 60-cı Mendeleyev Beynəlxalq Kimya Olimpiadasında bürünc medal qazanıb. IX sinif şagirdi Fidan Həşimova kimya fənni üzrə Respublika Fənn Olimpiadasında qızıl, Yeniyetmələrin Beynəlxalq Elm Olimpiadasında bürünc me-

dal əldə edib. IX sinif şagirdi Alikamal Həsən riyaziyyat fənni üzrə Respublika Fənn Olimpiadasının gümüş medalçısı olmaqla yanaşı, Avropa Riyaziyyat Kubokunda da eyni mükafata layiq görülüb. Liseyin XI sinif şagirdi Ayan Abbasova Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 103-cü ildönümünə həsr olunmuş "Ən yaxşı təqdimat" müsabiqəsində I yerə layiq görüldü və I dərəcəli diplomla təltif olunub. "Gənc istedadlar" liseyinin şagirdləri 2025/2026-cı tədris ilində keçirilən Respublika Fənn Olimpiadalarında 3 qızıl, 4 gümüş və 4 bürünc olmaqla ümumilikdə 11 medal qazanıblar.

Rektor liseyin məzunlarının yüksək nəticələr göstərərək ölkəmizin adını daim yüksəldəcəklərinə əminliyini bildirib: "Məzunlarımız həmişə fəxr

edəcəklər ki, məhz BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyinin yetirməsidirlər. Bu, onların sonrakı həyatında əhəmiyyətli rol oynayacaq".

Bu il təhsil müəssisəsini 61 məzun bitirir. Onlardan 6-sı qızıl medala namizəddir. 27 nəfər isə liseyi fərqlənmə attestatı ilə başa vurur. Liseyin IX sinfini isə 65 nəfər bitirir. Onlardan 39-u fərqlənmə attestatı almağa namizəddir.

Tədbirdə tədrisdə fərqlənən, olimpiadalarda yer tutan şagirdlərə, liseyin qabaqcıl müəllimlərinə təşəkkürnamələr təqdim olunub.

Sinif rəhbərləri çıxışlarında məzunlara tezliklə tələbə adı qazanmağı və uğurları ilə ölkəmizin adını hər zaman ucaltmağı arzu ediblər.

Tədbir şagirdlərin hazırladıqları ədəbi-bədii kompozisiya ilə davam edib.

"Qərbi Azərbaycana qayıdış: milli ideyanın yeni mərhələsi kimi" mövzusunda beynəlxalq konfrans

İyunun 3-də BDU və Qərbi Azərbaycan İcmasının (QAI) birgə təşkilatçılığı ilə "Qərbi Azərbaycana qayıdış: milli ideyanın yeni mərhələsi kimi" mövzusunda I Beynəlxalq elmi konfrans öz işini panel sessiyalarla davam etdirib.

"Qayıdış və regionun yeni sülh arxitekturası" mövzusunda panel sessiyasının moderatoru Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədr müavini, ADA Universitetinin prorektoru Fariz İsmayilzadə olub.

Moderator tədbirin əsas məqsədinin Qərbi Azərbaycana Qayıdış Konsepsiyasının regional sülh gündəliyi, beynəlxalq hüquq, tarixi ədalət və müasir geosiyasi reallıqlar kontekstində müzakirəsi olduğunu vurğulayıb. O qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin irəli sürdüyü Qayıdış Konsepsiyası yalnız tarixi yaddaşın bərpasına deyil, həm də Cənubi Qafqazda davamlı sülhün və qarşılıqlı etimadın formalaşmasına xidmət edir. Fariz İsmayilzadə bildirib ki, bu gün Azərbaycan postmünaqişə dövrünün əsas aktorlarından biri kimi regionun yeni təhlükəsizlik və əməkdaşlıq modelinin formalaşdırılmasında mühüm rol oynayır.

Paneldə ADA Universitetinin İctimai və Beynəlxalq Münasi-

bətlər Məktəbinin professoru Daniel Pommier Vincelli, Türkiyə Böyük Millət Məclisinin deputatı, Türkiyə-Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq Qrupunun sədri Şamil Ayrım, Qərbi Kaspi Universitetinin beynəlxalq münasibətlər üzrə eksperti Şəraz Mahmud Xan, Bakı Dövlət Universitetinin Beynəlxalq münasibətlər kafedrasının dosenti Fərhad Hüseynov çıxış ediblər. Çıxışlarda Qərbi Azərbaycan məsələsinin beynəlxalq səviyyədə tanınması və qayıdış hüququnun dünya ictimaiyyətinə çatdırılması yolları nəzərə çatdırılıb. Gələcəkdə azərbaycanlıların Qərbi Azərbaycana qayıdaraq ermənilərlə yanaşı, sülh və qarşılıqlı hörmət şəraitində yaşamasının regionun uzunmüddətli sabitliyi üçün vacib

amillərdən biri olduğu diqqətə çatdırılıb. Qərbi Azərbaycana qayıdış ideyasının regional sülh, əməkdaşlıq və integrasiya proseslərinin mühüm tərkib hissəsi olduğu vurğulanıb.

"Qayıdış beynəlxalq hüquq və yeni reallıqlar müstəvisində" mövzusunda ikinci panel sessiyasının moderatoru Milli Məclisin deputatı Rizvan Nəbiyev olub.

O, çıxışında Qərbi Azərbaycana qayıdış məsələsinin yalnız tarixi və siyasi deyil, beynəlxalq hüquq və fundamental insan hüquqları məsələsi olduğunu vurğulayıb. Qeyd edib ki, məcburi köçkünlərin və deportasiya olunmuş şəxslərin öz doğma torpaqlarına qayıtmaq hüququ beynəlxalq hüququn əsas prinsiplərindən biridir. Qərbi Azərbaycana

qayıdış məsələsi də məhz bu kontekstdə qiymətləndirilməlidir.

Sessiyada ADA Universitetinin İnkişaf və Diplomatiya İnstitutunun Siyasi Tədqiqatlar, Təhlil və Nəşrlər üzrə direktoru Damjan Krnjevic Miskovic, Türkiyənin Mərmərə Qrupu Strateji və Sosial Araşdırmalar Vəqfinin sədri Akkan Suver, BDU-nun Beynəlxalq ümumi hüquq kafedrasının professoru Əfsər Sadıqov, türkiyəli diplomat və beynəlxalq münasibətlər üzrə ekspert Ferit Murat Özkaleli çıxış ediblər. Çıxışlarda beynəlxalq münasibətlər sisteminə tarixi ədalət, kollektiv yaddaş və siyasi transformasiya proseslərinin əhəmiyyəti diqqətə çatdırılıb, Azərbaycanın gənc nəsli, ziyalıları, alimləri və vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin də Qərbi Azərbaycan ideyasının yaşadılması və beynəlxalq müstəvidə tanınması prosesində fəal iştirak etməli olduğu qeyd olunub.

Konfrans çərçivəsində keçirilən üçüncü panel sessiya "Tarixi yaddaş və milli kimlik" mövzuna həsr olunub. Panelin moderatoru Milli Məclisinin İnsan hüquqları komitəsinin sədri Zahid Oruc olub.

Moderator tarixi yaddaşın qorunmasının və gələcək nəsillərə ötürülməsinin milli kimliyin for-

malaşmasında mühüm rol oynadığını vurğulayıb. O bildirib ki, Qərbi Azərbaycan irsinin, tarixi-mədəni abidələrinin, toponimlərinin və zəngin mənəvi dəyərlərinin araşdırılması, təbliği və beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması milli yaddaşın möhkəmləndirilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Sessiyada BDU-nun Ali riyaziyyat və riyaziyyatın tədrisi metodikası kafedrasının müdiri, Qərbi Azərbaycan İcmasının Müşahidə Şurasının sədri Misir Mərdanov, AMEA-nın Folklor İnstitutunun direktoru Hikmət Quliyev, AMEA-nın A.A.Bakıxanov adına Tarix və Etnologiya İnstitutunun Qərbi Azərbaycan şöbəsinin böyük elmi işçisi Nazim Mustafə və BDU-nun Mədəni İrsi Araşdırma Mərkəzinin direktoru Musa Mərcanlı məruzələrlə çıxış ediblər. Məruzəçilər Qərbi Azərbaycanın tarixi irsinin qorunması, deportasiya və etnik təmizləmə siyasətinin tarixi aspektləri, milli kimliyin formalaşmasında folklorun və mədəni irsin rolu, eləcə də tarixi həqiqətlərin elmi əsaslarla araşdırılması məsələlərini müzakirə ediblər. Müzakirələr zamanı tarixi yaddaşın yaşadılmasının Qərbi Azərbaycana qayıdış ideyasının mənəvi-siyasi əsaslarından biri olduğu qeyd olunub.

"Qərbi Azərbaycana qayıdış: milli ideyanın yeni mərhələsi kimi" mövzusunda I Beynəlxalq elmi konfrans başa çatıb

İyunun 4-də BDU və Qərbi Azərbaycan İcmasının (QAI) birgə təşkilatçılığı ilə "Qərbi Azərbaycana qayıdış: milli ideyanın yeni mərhələsi kimi" mövzusunda I Beynəlxalq elmi konfrans öz işini başa çatdırıb.

Konfransın ikinci günü BDU-da "Qərbi Azərbaycan və tarixi yaddaş", "Qərbi Azərbaycana qayıdışın hüquqi çərçivəsi", "Qayıdış diskursunda regional təhlükəsizlik: müasir baxışlar və strateji yanaşmalar", "Mədəni irs və mənəvi yaddaş: dil, folklor, mətbuat, kitablar və intellektual mühit", "Qərbi Azərbaycan - "yaşıl" Vətən" adlı 5 bölmə iclası keçirilib.

Bölmə iclaslarında dövlətçilik, suverenlik və tarixi ədalət anlayışları kontekstində Qayıdış Konsepsiyası, onun postmünaqişə dövründə milli strateji düşüncədə yeri, qayıdış hüququnun beynəlxalq hüquqi sənədlərdə təsbiti, məcburi köçkün və deportasiya olunmuş əhəlinin hüquqları, qayıdış ideyasının sülh gündəliyinə töhfəsi, regional əməkdaşlıq və etimad quruculuğu mexanizmləri, humanitar diplomatiya və konfliktlərin postmünaqişə idarəetməsi, Qərbi Azərbaycanın maddi və qeyri-maddi mədəni

irsinin qorunması, tarixi abidələrin, toponimlərin və dini-mənəvi dəyərlərin bərpası, mədəni irsin beynəlxalq müstəvidə tanınması, qayıdışın coğrafi aspektləri: məskunlaşma, ərazinin təbii, sosial-iqtisadi və siyasi şəraitinin qiymətləndirilməsi, dezinformasiya və tarixi saxtakarlığa qarşı arqumentlərlə bağlı 100-dək məruzə dinlənilib.

Konfransın bağlanış mərasimində çıxış edən BDU rektoru Elçin Babayev tədbirin yüksək səviyyədə təşkilinə görə təşkilatçılara minnətdarlığını bildirib, Qərbi Azərbaycanla bağlı məhsuldar elmi müzakirələrin aparıldığını qeyd edib. O, konfransın davamlı keçiri-

ləcəyini diqqətə çatdırıb, Qərbi Azərbaycan İcması ilə əməkdaşlığın uğurla davam etdiriləcəyini vurğulayıb. Rektor müxtəlif elm və təhsil qurumlarındakı Qərbi Azərbaycan mərkəzlərini söylərini birləşdirməyə və əməkdaşlıq etməyə çağırıb.

Qərbi Azərbaycan İcmasının rəhbəri, Milli Məclisin deputatı Əziz Ələkbərli isə konfransın Prezident İlham Əliyevin Qərbi Azərbaycana Qayıdış Konsepsiyası çərçivəsində qarşıya qoyduğu vəzifələrin icrasına töhfə olduğunu qeyd edib: "Bu fəaliyyət bizi tarixi torpaqlarımıza bir addım da yaxınlaşdırır".

BDU QS reytingində 565-ci yerə yüksəldi

BDU "Quacquarelli Symonds" (QS) tərəfindən açıqlanan "QS World University Rankings 2027" siyahısında 565-ci yerdə qərarlaşıb. Universitet ötən illə müqayisədə 123 pillə irəliləyərək Azərbaycanın və Cənubi Qafqazın ən yüksək nəticə göstərən ali təhsil müəssisəsi olub.

QS reytingində 106 ölkədən 8808 universitet qiymətləndirilib, 1504 ali təhsil müəssisəsi yekun siyahıya daxil edilib. Qiymətləndirmə akademik nüfuz, işəgötürən reputasiyası, elmi nəşrlərə istinadlar, beynəlxalq əməkdaşlıq və digər göstəricilər əsasında aparılıb.

BDU son illərdə elmi tədqiqatların gücləndirilməsi, idarəetmənin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi və əmək bazasına uyğun kadr hazırlığı istiqamətində irəliləyişlər göstərib. Universitet 2026-cı ildə "QS Europe" reytingində də 58 pillə yüksələrək Avropada 278-ci yerə çıxıb.

"QS World University Rankings by Subject 2026" nəticələrinə görə, BDU ilk dəfə iki geniş ixtisas kateqoriyasında reytingə daxil olub. Dar ixtisas sahələrinin sayı 8-ə yüksəlib. Geniş ixtisaslar üzrə BDU Təbiət elmlərində 401–500, Mühəndislik və texnologiyada 501–550 aralığında yer alıb. Dar ixtisaslar üzrə universitet Neft-qaz mühəndisliyi (51–100), Müasir dillər (151–200), Riyaziyyat (251–300), Hüquq (301–350), Kimya mühəndisliyi və Fizika (401–450), Kimya (451–500), Kompüter elmləri (601–650) üzrə təmsil olunub. BDU bu nəticələrlə Azərbaycanın ən çox ixtisas sahəsi üzrə reytingdə yer alan universiteti olub.

BDU rəhbərliyi əldə olunan nəticələrə görə akademik və inzibati heyəti, tələbələri, tərəfdaş qurumları, eləcə də QS reytingində yer alan digər Azərbaycan ali təhsil müəssisələrinin kollektivlərini təbrik edir. Qeyd edək ki, "Azərbaycan Respublikasının 2022–2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası"nda ön azı üç ali təhsil müəssisəsinin dünyanın TOP-800 universiteti sırasında yer alması hədəf kimi müəyyən edilib. BDU artıq bu hədəfi təmin edib.

İyunun 3-də Ekologiya və torpaqşünaslıq fakültəsinin təşkilatçılığı ilə “Şəhərsalma və Memarlıq İli”nə həsr olunmuş “Azərbaycan Respublikasının müasir ekosistemi: elmi-nəzəri tədqiqatlar və problemlər” mövzusunda Respublika elmi konfransı keçirilib.

Tədbir Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb. Daha sonra Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin əziz xatirələri bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

BDU-nun Elmi fəaliyyətin təşkili və innovasiyalar Mərkəzinin direktoru Fərid Nəziyev konfransın gənc tədqiqatçıların inkişafı və yeni elmi əlaqələrin qurulması baxımından əhəmiyyətini vurğulayıb. BDU-da bu istiqamətdə həyata keçirilən elmi tədqiqatlar barədə məlumat verib, konfransın işinə uğurlar arzulayıb.

Ekologiya və torpaqşünaslıq fakültəsinin dekanı Akif Ağbabalı Azərbaycanın müasir ekosisteminin vəziyyətindən bəhs edib. O çıxışında müstəqillik əldə edildikdən sonra respublikamızda yeni təsərrüfat və mülkiyyət formalarının yaranması, həmçinin er-

BDU-da “Azərbaycan Respublikasının müasir ekosistemi: elmi-nəzəri tədqiqatlar və problemlər” mövzusunda Respublika elmi konfransı

məni işğalı nəticəsində və sosial-iqtisadi vəziyyətdən irəli gələrək ətraf mühitə olan təsirlərin yeni mənzərəsi haqqında danışib. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin, “Təmiz Şəhər” ASC-nin, Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyinin yaradılmasının əhəmiyyətini və respublikamızda ətraf mühitin yaxşılaşdırılması istiqamətində dövlət siyasətinin əsas prioritetlərini qeyd edib. Dövlət təşkilatları ilə yanaşı, ətraf mühitin mühafizəsi sahə-

sində ölkədəki qeyri-hökumət təşkilatlarının müsbət fəaliyyətini də vurğulayıb.

Elm və Təhsil Nazirliyinin Coğrafiya İnstitutunun Baş direktoru vəzifəsini icra edən Zaur İmrani çıxışında “Şəhərsalma və Memarlıq İli”nə həsr olunmuş konfransın əhəmiyyətindən danışaraq bildirib ki, bu məsələlərdə tarixi-memarlıq irsinin qorunması xüsusi həssaslıq kəsb edir.

BDU-nun Ekoloji kimya kafedrasının müdiri Sevinc Hacıyev

və şəhər ekosisteminin əhəmiyyətindən, burada yaşıllıq zonalarının ekoloji funksiyalarından danışib, ölkəmizin ev sahibliyi etdiyi COP29 və WUF13 kimi mötəbər tədbirlərin əhəmiyyətinə diqqət çəkib.

Memarlıq və İnşaat Universitetinin professoru Bəhram Əliyev qlobal iqlim dəyişikliyinə respublikamızın müasir ekosistemlərinə təsirlərindən danışib. Xüsusilə torpaqların deqradasiyası, səhrələşmə və su problemləri kimi istiqamətlərə diqqətin artırılmasının vacibliyini bildirib.

BDU-nun Torpaqşünaslıq və daşınmaz əmlakın kadastrı kafedrasının baş müəllimi Qismət Xanbabayev müasir yaşayış məntəqələrinin planlaşdırılması, bu zaman ekoloji standartların nəzərə alınmasından danışib. Xüsusilə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə tətbiq edilən müasir yaşayış məntəqələri nümunələri olan “ağıllı şəhər” və “ağıllı kənd” modelləri haqqında ətraflı məlumat verib.

BDU-nun Coğrafi ekologiya kafedrasının professoru Şövqi Göyçayski çıxışında respublikamızın yenilənən müasir ekosisteminin mütəmadi tədqiqinin vacibliyini vurğulayıb. Bildirib ki, kafedralar, fakültələr və hətta universitetlərə birgə əməkdaşlıq çərçivəsində tədqiqatlar apararaq yüksək elmi-nəzəri və praktiki nəticələrin alınması mümkündür.

BDU-nun Bioekologiya kafedrasının doktorantı Ramil Həsənov “Su-bataqlıq ekosistemlərinin bioloji müxtəlifliyin qorunmasında rolu və dayanıqlı idarə edilməsinin əhəmiyyəti”, Torpaqşünaslıq və daşınmaz əmlakın kadastrı kafedrasının müəllimi Şahnaz Amanova isə “SSP2-4.5 ssenarisi çərçivəsində Had-GEM3-GC31-LL modeli ilə şəhərlərdə iqlim tendensiyalarının təhlili” mövzularında plenar məruzə ediblər.

Daha sonra konfrans işini böl-mə iclasları ilə davam etdirib.

“Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi irsi və dövlətçilik baxışları” layihəsi çərçivəsində növbəti görüş

İyunun 11-də BDU-da fəaliyyət göstərən “YENİ Klub” və Heydər Əliyev muzeyinin birgə təşkilatçılığı ilə 15 iyun – Milli Qurtuluş Gününə həsr olunmuş “Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi irsi və dövlətçilik baxışları” layihəsi çərçivəsində növbəti görüş keçirilib.

BDU-nun beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru Şahin Pənahov Milli Qurtuluş Gününün Azərbaycan tarixində ölkəmizin müstəqilliyinin qorunması, siyasi sabitliyin təmin olunması və dövlətçilik ənənələrinin möhkəmləndirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət daşıdığını qeyd edib. O, Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişafında, milli maraqlara əsaslanan daxili və xarici siyasətin formalaşdırılmasında, ölkənin beynəlxalq nüfuzunun yüksəldilməsində və gələcək inkişaf strategiyasının müəyyən edilməsində müstəsna xidmətlərindən bəhs edib. Prorektor bu cür layihələrin gənclərin tarixi yaddaşının möhkəmləndirilməsi, vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi və dövlətçilik ənənələrinin daha dərinləndirilməsi baxımından əhəmiyyətini xüsusi vurğulayıb.

Daha sonra Azərbaycan Respublikası 1-ci dərəcəli dövlət müşaviri, tarix elmləri doktoru, professor Dilarə Seyidzadə “Milli qurtuluşdan dövlətçilik zirvəsinə: Heydər Əliyevin siyasi fəaliyyətinin formalaşması” mövzusunda çıxış edib. O, Ulu Öndər Heydər Əliyevin müxtəlif dövrlərdə həyata keçirdiyi siyasi fəaliyyət, dövlət idarəçiliyində qazandığı zəngin təcrübə və müasir Azərbaycan dövlətinin qurulmasındakı mühüm rolu haqqında ətraflı məlumat verib. Dilarə Seyidzadə bildirib ki, Ulu Öndərin siyasi uzaqgörənliyi, qətiyyətli liderlik keyfiyyətləri və milli maraqlara söykənən siyasəti Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi və inkişafı üçün etibarlı zəmin yaradıb.

Professor Dilarə Seyidzadə Ulu Öndərin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif məqamlarına toxunaraq onun dövlətçilik irsinin daim aktuallığını qoruyub saxladığını qeyd edib. Ulu Öndərə bağlı xatirələrini bölüşən qonaq onun insanlarla münasibəti, iş prinsipləri, yüksək təşkilatçılıq bacarığı və dövlətə xidmət fəlsəfəsi haqqında maraqlı məqamları iştirakçıların diqqətinə çatdırıb.

Görüş interaktiv müzakirələr şəraitində davam edib. Tələbələr və digər iştirakçılar mövzu ilə bağlı suallar ünvanlayıb, Ümummilli Liderin siyasi fəaliyyətinin müxtəlif aspektləri, Milli Qurtuluş Gününün tarixi əhəmiyyəti və müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişaf mərhələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

BDU-da Çin Xalq Respublikasının Anhui Universitetinin nümayəndə heyəti ilə görüş

İyunun 16-da BDU-da Çin Xalq Respublikasının Anhui Universitetinin vitse-prezidenti Huan Çısyanın (Huang Zhixiang) rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

Qonaqları salamlayan rektor Elçin Babayev Anhui Universiteti ilə əməkdaşlığın tələbə mübadiləsi, birgə təhsil proqramları, elmi tədqiqatlar və ikili diplom layihələrini əhatə edən genişmiqyaslı akademik tərəfdaşlığa çevrildiyini bildirib. Anhui Universiteti BDU-nun Çindəki ən mühüm tərəfdaşlarından birinə çevrilib. Rektor BDU, Çin Xalq Respublikası Təhsil Nazirliyinin Dil Təhsili və Əməkdaşlıq Mərkəzi və Anhui Universiteti arasında bakalavriat səviyyəsində “Filologiya” (Çin dili və ədəbiyyatı) ixtisası üzrə birgə ikili diplom proqramına dair üçtərəfli müqavilənin, eləcə də Anhui Universiteti ilə “Optoelektronika”, “Yarımkeçirici cihazlar və texnologiyalar” və “Mikroelektronika və nanoelektronika” ixtisasları üzrə ikili magistr dərəcələrinin verilməsi haqqında müqavilənin imzalanmasının iki universitet arasında elmi və akademik əlaqələrin möhkəmlənməsinə, tələbələr üçün qabaqcıl təhsil və tədqiqat imkanlarının yaradılmasına və müasir çağırışlara cavab verə biləcək ixtisaslı kadrların hazırlanmasına mühüm töhfə verdiyini qeyd edib.

Görüş zamanı tərəflər tələbə və müəllim mübadiləsi proqramlarının genişləndirilməsi, yeni ikili diplom imkanlarının araşdırılması, birgə elmi-tədqiqat layihələrinin həyata keçirilməsi, birgə laboratoriyaların yaradılması və beynəlxalq qrant proqramlarında ortaqlıq iştirak perspektivlərini müzakirə ediblər. Rəqəmsallaşma, innovasiya və təhsil texnologiyaları sahəsində təcrübə mübadiləsinin gücləndirilməsinin, həmçinin fizika sahəsində yeni açılan birgə ikili diplom proqramlarının əhəmiyyəti vurğulanıb.

Görüşdə elmi əməkdaşlığa xüsusi diqqət yetirilməsi və birgə elmi-tədqiqat laboratoriyasının, bundan əlavə, Çin dilinin tədrisi ilə bağlı doktorantura səviyyəsində birgə ikili diplom proqramının yaradılması məsələləri də müzakirə olunub.

Daha sonra qonaqlarla birlikdə Universitetin Elmi kitabxanası, muzey və laboratoriyalarına baxış keçirilib.

BDU-da “Asılılıqdan azadlığa” mövzusunda elmi-praktik seminar

İyunun 22-də BDU-nun Psixologiya kafedrasının təşkilatçılığı ilə 26 iyun – Narkomaniya və Narkobiznesə qarşı Beynəlxalq Mübarizə Gününa həsr olunmuş “Asılılıqdan azadlığa” mövzusunda elmi-praktik seminar keçirilib.

Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin dekanı Rövşən Cavadov narkomaniya və narkobiznesin cəmiyyət üçün yaratdığı sosial-psixoloji problemlərdən bəhs edib, gənclərin zərərli vərdislərdən qorunmasında maarifləndirmə tədbirlərinin mühüm rol oynadığını vurğulayıb. O, bu istiqamətdə ali təhsil müəssisələrinin üzərinə düşən vəzifələrdən danışıraq belə tədbirlərin tələbələrə məlumatlılığının artırılmasına xidmət etdiyini bildirib.

Psixologiya kafedrasının müdiri Səxavət Əliyeva çıxışında asılılıq probleminin yalnız tibbi deyil, psixoloji və sosial aspektlərinin də olduğunu bildirib. O, mövzunun multidissiplinar yanaşma tələb etdiyini vurğulayaraq, seminarın müxtəlif sahələr üzrə mütəxəssisləri bir araya gətirməsinin əhəmiyyətini diqqətə çatdırıb.

Tibb elmləri doktoru, professor Araz Əliquliyev “Psixoaktiv maddələrdən asılılığın müasir müalicə üsulları” mövzusunda təqdimatla çıxış edib. Məruzədə asılılığın yaranma mexanizmlə-

ri, müasir müalicə metodları, reabilitasiya prosesinin xüsusiyyətləri və erkən müdaxilənin əhəmiyyəti barədə ətraflı məlumat verilib.

Seminarın moderatoru, Psixologiya kafedrasının müəllimi Aytən Alishanlı, Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyasının Əlavə təhsil şöbəsinin baş mütəxəssisi, gömrük xidməti baş leytnantı Yavər Məmmədova, Psixologiya kafedrasının müəllimi Aytən Mütəllibzadə, Bakı Psixologiya Mərkəzinin psixoloqu və psixoterapevti Cavad Cavadov, BDU-nun Psixologiya ixtisasının IV kurs tələbəsi Sevilə Xəlilova və sosial işçi Banuçiçək Bağirova çıxış ediblər. Çıxışlarda narkotik qaçaqmalçılığında müşahidə olunan müasir tendensiyalar, psixoaktiv maddələrdən asılılıqla mübarizədə multidissiplinar yanaşma, psixoterapiyanın əhəmiyyəti və sosial işin rolu kimi məsələlərə toxunulub.

Tədbir çərçivəsində “Qaynar xətt” xidmətinə dair videoçarx, keçmiş narkoasılılığı olan şəxslərlə müsahibələr əsasında hazırlanmış video reportaj nümayiş etdirilib, həmçinin real hadisələr əsasında hazırlanmış rol oyunu təqdim olunub.

Tədbir panel müzakirə ilə yekunlaşıb. Müzakirələr zamanı iştirakçıları maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Görkəmli alim Şirməmməd Hüseynovun anım günüdür

Elmi fəaliyyətini Azərbaycan jurnalistikası tarixinin öyrənilməsinə həsr edən Şirməmməd Hüseynov mətbuatşünaslığa dair 30-dan çox kitab və monoqrafiyanın, 800-dən artıq elmi və elmi-publisistik məqalənin müəllifidir.

24 iyun görkəmli alim, Əməkdar jurnalist, mətbuat tariximizin və Xalq Cümhuriyyətinin ən məhİR araşdırıcısı Şirməmməd Hüseynovun vəfatının ildönümüdür.

Şirməmməd Hüseynov 1924-cü il dekabrın 17-də Şekidə anadan olub. 1940-cı ildə Şeki şəhəri Mirzə Fətəli Axundov adına 2 saylı orta məktəbi bitirib, 1940-1942-ci illərdə Şeki Müəllimlər İnstitutunun fizika-riyaziyyat fakültəsində oxuyub. O, 1945-1950-ci illərdə Filologiya fakültəsinin Jurnalistika şöbəsində ali təhsil alıb.

Universiteti fərqlənmə diplomu ilə başa vuran Şirməmməd Hüseynov Mixail Vasilyeviç Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Jurnalistika fakültəsinin aspiranturasına daxil olub, 1954-cü ildə təhsilini tamamlayıb, dissertasiya müdafiə edərək tarix elmləri namizədi elmi dərəcəsi alıb.

1954-cü ildən Filologiya fakültəsinin Jurnalistika şöbəsində elmi-pedaqoji fəaliyyətə başlayan Şirməmməd Hüseynov həyatını universitetə bağlayıb. O, burada baş müəllim, dosent, 1962-1969-cu illərdə Filologiya fakültəsinin dekan müavini, 1970-1976-cı illərdə Jurnalistika fakültəsinin dekanı, 1976-1988-ci illərdə Mətbuat tarixi və ideoloji iş metodları kafedrasının müdiri olub, 1988-ci ildən ömrünün sonunadək həmin kafedranın professoru vəzifəsində çalışıb.

Elmi fəaliyyətini Azərbaycan jurnalistikası tarixinin öyrənilməsinə həsr edən Şirməmməd Hüseynov mətbuatşünaslığa dair 30-dan çox kitab və monoqrafiyanın, 800-dən artıq elmi və elmi-publisistik məqalənin müəllifidir.

Şirməmməd Hüseynov bir alim və pedaqoq kimi Azərbaycan klassik jurnalistikasının görkəmli simaları Həsən bəy Zərdəbi, Əli bəy Hüseynzadə, Məhəmməd Əmin Resulzadə, Üzeyir Hacıbəyli, Əhməd Ağaoğlu, Cəlil Məmmədquluzadə irsini hərtərəfli araşdıraraq yetişməkdə olan nəsə çatdırılmasında təqdirəlayiq xidmətlər göstərüb. Alimin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti qurucularının fəaliyyətinə dair araşdırmalarının Azərbaycan tarixinin öyrənilməsində xüsusi əhəmiyyəti var.

Şirməmməd Hüseynov Azərbaycan klassik publisistika məktəbi ənənələrini müstəqillik dövründə yeni bir məktəb səviyyəsinə yüksəldib. Yüzlərlə jurnalistin ustadı kimi şöhrət qazanmış alimin elmi kadrların yetişdirilməsində də böyük əməyi olub. Azərbaycançılıq ideologiyasının təbliğində, gənc nəsəl jurnalistlərin milli təəssübkeşlik, vətəndaşlıq ləyaqəti, obyektivlik ruhunda tərbiyə olunmasında Şirməmməd Hüseynovun xidmətləri əvəzsizdir. Bu gün də onun tələbələri BDU-da, eləcə də digər elm və təhsil müəssisələrində, kütləvi informasiya vasitələrində öz müəllimlərinin yolunu uğurla davam etdirirlər.

Şirməmməd Hüseynovun Azərbaycan jurnalistikasının inkişafında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilib. O, bir sıra mükafatlara layiq görülüb, Azərbaycan Respublikasının “Şərəf” ordeni ilə təltif olunub.

Görkəmli alim 2019-cu il iyunun 24-də ömrünün 95-ci ilində vəfat edib.

Unudulmaz pedaqoq və publisist, əsl ziyalı Şirməmməd Hüseynovun əziz xatirəsi Azərbaycan xalqının qəlbində daim yaşayacaq.

BDU “QS Higher Ed Summit: Europe 2026” çərçivəsində Budapeştdə təşkil olunan Azərbaycan pavilyonunda təmsil olunub

İyunun 24-də BDU Macarıstanın paytaxtı Budapeşt şəhərində keçirilən “QS Higher Ed Summit: Europe 2026” beynəlxalq tədbiri çərçivəsində təşkil olunmuş Azərbaycan pavilyonunda təmsil olunub.

Ali təhsil sahəsində ön nüfuzlu beynəlxalq platformalarından biri hesab olunan bu tədbir dünyanın müxtəlif ölkələrindən universitet rəhbərlərini, dövlət qurumlarının nümayəndələrini, ali təhsil üzrə ekspertləri və beynəlxalq təşkilatların təmsilçilərini bir araya gətirir. Sammitdə ali təhsilin gələcəyi,

beynəlmilləşmə, elmi tədqiqatlar, innovasiya, süni intellektin təhsildə tətbiqi, universitet-sənaye əməkdaşlığı və global reytinglər kimi aktual mövzular müzakirə olunur.

Azərbaycan pavilyonu ölkənin ali təhsil sisteminin beynəlxalq arenada tanınması, universitetlərin təhsil və elmi-tədqiqat potensialının nümayiş etdirilməsi, yeni akademik tərəfdaşlıqların qurulması və beynəlxalq əməkdaşlıq imkanlarının genişləndirilməsi baxımından mühüm platforma rolunu oynayır.

Pavilyonda təmsil olunan Bakı Dövlət Universiteti özünün təhsil proqramları, elmi nailiyyətləri, beynəlxalq layihələri, innovasiya ekosistemi və son illərdə global reytinglərdə əldə etdiyi uğurları beynəlxalq auditoriyaya müxtəlif formatlarda təqdim edir. BDU nümayəndələri tədbir çərçivəsində müxtəlif universitetlər, beynəlxalq təş-

kilatlar və ali təhsil sahəsində fəaliyyət göstərən tərəfdaş qurumlarla əməkdaşlıq perspektivlərini müzakirə edirlər. Qeyd edək ki, BDU bu il açıqlanan QS Dünya Universitetləri Reytingi-2027-də 565-ci yerdə qəraraşaraq global akademik mövqeyini daha da gücləndirib.

Azərbaycan pavilyonunda BDU-nun iştirakı universitetin global akademik şəbəkələrdə mövqeyinin daha da möhkəmləndirilməsinə, yeni strateji tərəfdaşlıqların qurulmasına və Universitetin beynəlxalq səviyyədə təşviqinə mühüm töhfə verir.

“QS Higher Ed Summit: Europe 2026” çərçivəsində keçirilən görüş və müzakirələr BDU-nun beynəlxalq əməkdaşlıq coğrafiyasının genişlənməsinə, birgə elmi tədqiqat layihələrinin inkişafına və universitetin global rəqəbat qabiliyyətinin daha da yüksəlməsinə xidmət edir.

BDU-da Konfutsi İnstitutunun 15 illik yubileyi qeyd olunub

İyunun 16-da BDU-da Konfutsi İnstitutunun fəaliyyətə başlamasının 15 illiyi münasibətilə tədbir keçirilib.

BDU rektoru Elçin Babayev bildirib ki, Konfutsi İnstitutu 2011-ci ilin aprel ayında xaricdə Çin dilinin tədrisi üzrə ixtisaslaşmış Hanban təşkilatının dəstəyi, Bakı Dövlət Universiteti və Anhui Universitetinin tərəfdaşlığı əsasında yaradılıb. Onun sözlərinə görə, institut ötən 15 il ərzində Azərbaycanda Çin dilinin təhsili və mədəni mübadilə sahəsində mühüm mərkəzə çevrilib: “Bu gün biz yalnız bir qurumun yubileyini deyil, həm də Azərbaycan və Çin arasında, eləcə də Bakı Dövlət Universiteti ilə Anhui Universiteti arasında dostluğun, əməkdaşlığın və qarşılıqlı anlaşmanın on beş illik uğurlu tarixini qeyd edirik.

Bu müddət ərzində minlərlə tələbə, tədqiqatçı və vətəndaş institutun fəaliyyətində iştirak edib. Bu fəaliyyətlərə Çin dili kursları, Çin dili bilik səviyyəsi imtahanı (HSK), hazırlıq proqramları, müəllim hazırlığı, danışq klubları, mədəni tədbirlər və akademik mübadilə proqramları daxildir”.

Elçin Babayev vurğulayıb ki, Konfutsi İnstitutu bu gün Azərbaycan və Çin arasında mədəni körpü rolunu oynayır. İnstitut Azərbaycan gənclərinin Çin dili, tarixi və mədəniyyəti ilə yaxından tanış olmasına şərait yaratmaqla yanaşı, Azərbaycan mədəniyyətinin Çində tanınmasına da töhfə verir.

Rektor çıxışında Azərbaycan və Çin liderləri arasında keçirilən

yüksək səviyyəli görüşlərin iki ölkə arasındakı münasibətləri strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəltdiyini, təhsil, elm və innovasiya sahələrində əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar açdığını vurğulayıb. O, Çin Xalq Respublikasının Azərbaycandakı səfirliyinə göstərdiyi davamlı dəstəyə görə təşəkkürünü ifadə edib, Çin diplomatları və akademik dairələrin nümayəndələri ilə keçirilən görüşlərin əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə xidmət etdiyini qeyd edib.

Elçin Babayev həmçinin Bakı Dövlət Universiteti ilə Anhui Universiteti arasında əlaqələrin tələbə və müəllim mübadiləsi, birgə təhsil proqramları, elmi tədqiqatlar və ikili diplom layihələrini əhatə edən genişmiqyaslı akademik tərəfdaşlığa çevrildiyini bildirib. O qeyd edib ki, Anhui Universiteti BDU-nun Çində ən mühüm tərəfdaşlarından biridir. Rektor Anhui Universitetinə səfərini də xatırladaraq, nümayəndə heyətinə göstərilən yüksək qonaqpərvərliyin və səmimi münasibətin qarşılıqlı etimadın daha da güclənməsinə mühüm töhfə ver-

diyini vurğulayıb.

Çıxışda bildirilib ki, hazırda Azərbaycan-Çin münasibətləri təhsil, elm, texnologiya və mədəni mübadilə sahələrində dinamik inkişaf edir. Universitetlərin bu prosesdə mühüm rol oynadığı qeyd olunub və BDU-nun bu əməkdaşlığın fəal iştirakçısı olduğu vurğulanıb. Rektor Konfutsi İnstitutunun təşkil etdiyi “Çin dili körpüsü” müsabiqəsi, Beynəlxalq Çin Dili Günü və digər layihələrin Azərbaycan gənclərinin Çin dili və mədəniyyətinə artan marağının göstəricisi olduğunu diqqətə çatdırıb.

Gələcək perspektivlərdən danışan Elçin Babayev süni intellekt, bərpa olunan enerji, ətraf mühit tədqiqatları, rəqəmsal texnologiyalar, birgə elmi layihələr və akademik mobillik istiqamətlərində əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün böyük potensialın mövcud olduğunu bildirib: “Əminəm ki, qarşıdakı on beş il daha böyük uğurlar və yeni nailiyyətlərlə yadda qalacaq. Konfutsi İnstitutu bundan sonra da dialoqun, qarşılıqlı anlaşmanın və akademik mükəmməlliyin təşviqinə

xidmət edəcək”.

Çinin Azərbaycandakı səfirliyinin müşaviri Din Tao BDU-nun nəzdində Konfutsi İnstitutunun uzun illər Çin-Azərbaycan dostluğuna, Azərbaycanda Çin dili təhsilinə verdiyi töhfəni yüksək qiymətləndirib. O qeyd edib ki, Çin dili dünyanın ən çox istifadə olunan dillərindən biridir və 5000 illik Çin sivilizasiyasının müdrikliyini özündə əks etdirir: “On beş il əvvəl Çin və Azərbaycan universitetləri əl-ələ verərək, Azərbaycanda ilk Konfutsi İnstitutunu yaratdılar və beləliklə, iki ölkə arasında Çin dili təhsili və mədəni mübadilə üçün yeni bir platforma quruldu. Çin-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafı və iki ölkə arasındakı əlaqələrin genişlənməsi ilə yanaşı, Azərbaycanda Çin və Çin dilinə maraq get-gedə artır. BDU-nun nəzdində Konfutsi İnstitutu hər zaman Çin dilinin tədrisinə və Çin mədəniyyətinin təbliğinə səy göstərərək, İnstitut yüksək səviyyədə Çin dili mütəxəssisləri yetişdirib, Çin-Azərbaycan xalqları arasında qarşılıqlı anlaşmanı və yaxınlaşmanı təşviq edib”.

Anhui Universitetinin vitse-prezidenti Huan Çısyen (Huang Zhixiang) BDU-nun nəzdində Konfutsi İnstitutunun 15 illik yubiley tədbirində iştirak etməyin şərəf olduğunu bildirib. O diqqətə çatdırıb ki, BDU-nun nəzdində Konfutsi İnstitutu Azərbaycanda ilk Konfutsi İnstitutu olmaqla yanaşı, iki universitetin səmimi əməkdaşlığının tarixi sübutuna çevrilib. 15 il ərzində BDU-nun nəzdində Konfutsi İnstitutu ardıcıl və uğurlu inkişaf yolu keçib. İndiyədək minlərlə Azərbaycan vətəndaşına Çin dili tədris edilib, 370-dən çox mədəni tədbir həyata keçirilib. Kadr hazırlığı sahəsində Konfutsi İnstitutu indiyədək Çinə təhsil üçün 300-dək təqəddü namizəd tövsiyə edib. Bu institutda yetişən onlarla istedadlı gənc daha böyük bir arenaya çıxaraq, Çin-Azərbaycan dostluğunun elçilərinə çevrilib”.

Sonra Çin Beynəlxalq Təhsil Fondunun Baş katibi Çao Linşanın videotəbriki dinlənilib.

Yubiley tədbiri Azərbaycan və Çin mədəniyyətlərini əks etdirən rəngarəng konsert proqramı ilə davam edib. Sonda iştirakçı-

BDU-nun rektoru “QS Higher Ed Summit: Europe 2026”da panel sessiyada çıxış edib

İyunun 24-də Macarıstanın paytaxtı Budapeştdə keçirilən “QS Higher Ed Summit: Europe 2026” çərçivəsində BDU-nun rektoru Elçin Babayev “New Horizons in Research Collaboration” (“Elmi əməkdaşlıqda yeni üfüqlər”) adlı panel sessiyada məruzəçi qismində iştirak edib.

Ali təhsil müəssisələrinin rəhbərlərini, tanınmış alimlərini və ekspertləri bir araya gətirən paneldə beynəlxalq elmi əməkdaşlığın gələcəyi, qlobal problemlərin həllində universitetlərin rolu, süni intellekt və rəqəmsal texnologiyaların elmi tədqiqatlara təsiri, eləcə də innovativ tərəfdaşlıq modelləri müzakirə olunub.

Panel çıxışı zamanı rektor Elçin Babayev bildirib ki, müasir dövrdə elmi əməkdaşlıq artıq seçim deyil, zərurətdir. Onun sözlərinə görə, iqlim dəyişikliyi, enerji təhlükəsizliyi, rəqəmsal transformasiya və səhiyyə kimi qlobal çağırışlar yalnız beynəlxalq tə-

rəfdaşlıq və bilik mübadiləsi vasitəsilə effektiv həll oluna bilər. Rektor vurğulayıb ki, beynəlxalq tədqiqat əməkdaşlığı qlobal elmin inkişafı ilə yanaşı, ölkələrin milli inkişaf prioritetlərinə, o cümlədən innovasiya, yaşıl enerji, süni intellekt və insan kapitalının inkişafına da xidmət etməlidir. O qeyd edib ki, Universitetin beynəlxalq layihələri ortaq tədqiqatların aparılması, məlumat mübadiləsi və birgə elmi nəticə-

lərin əldə edilməsinə yönəlib.

Süni intellekt və rəqəmsal texnologiyaların elmi əməkdaşlığa təsirindən danışan rektor Elçin Babayev bildirib ki, bu texnologiyalar tədqiqat prosesini daha çevik və səmərəli edir, böyük məlumatların emalı və qlobal əməkdaşlıq imkanlarını genişləndirir. Bununla yanaşı, o vurğulayıb ki, süni intellekt insanın elmi yaradıcılığını və tənqidi düşüncəsini əvəz edə bilməz.

Rektor əlavə edib ki, əsas məsələ süni intellektdən məsuliyyətli istifadə, akademik dürüstlüyün və etik prinsiplərin qorunmasıdır və universitetlər bu istiqamətdə mühüm rol oynayır. Çıxışının sonunda o vurğulayıb ki, gələcəkdə uğur qazanan universitetlər süni intellekt və digər qabaqcıl texnologiyaları insan potensialı, güclü beynəlxalq tərəfdaşlıqlar və etibarlı elmi əməkdaşlıq mühiti ilə birləşdirə bilən ali təhsil müəssisələri olacaq.

Harvard Universitetinin tibb üzrə dosenti Sat Bir Khalsanın moderatorluq etdiyi panel sessiyada ABŞ-nin Tennessee Universitetinin Qlobal tədqiqatlar, innovasiya və tərəfdaşlıqlar üzrə direktoru Rachel Rui və Cənubi Danimarka Universitetinin Biznes və sosial elmlər fakültəsinin departament rəhbəri və mərkəz direktoru Lone Gronbaek Jorgensen də məruzəçi qismində iştirak ediblər.

BDU-nun “Azərbaycan hüquq jurnalı” daha bir beynəlxalq elmi indeks bazasına daxil edilib

BDU-nun “Azərbaycan hüquq jurnalı” 2026-cı il 22 iyun tarixindən etibarən Avropa humanitar və sosial elmlər sahəsində tanınmış elmi indeks bazalarından biri olan erih+ (ERIH PLUS) tərəfindən indeksləşən elmi jurnallar siyahısına daxil edilib.

Jurnalda hüquq elminin müxtəlif sahələri üzrə aktuallığı, nəzəri və praktiki əhəmiyyəti yüksək, eləcə də milli və beynəlxalq hüquqi sistemlərin inkişafına töhfə verən elmi məqalələr dərc edilir. Qeyd edək ki, “Azərbaycan hüquq jurnalı” Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının məqalələrin dərc olunması tövsiyə edilən dövrü elmi nəşrlər siyahısına daxildir.

İyunun 29-da Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illiyinə həsr olunmuş "Türk dünyası həftəsi" çərçivəsində Mədəniyyət Nazirliyi, BDU, TÜRKSOY, Türk Akademiyası, Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu, Əl-Fərabî adına Qazax Milli Universiteti və Türk Dil Qurumunun təşkilatçılığı ilə "Türk dilləri, ədəbiyyatları və tarixlərinin tədrisi müasir çağırışlar kontekstində" mövzusunda Beynəlxalq elmi konfransın açılış mərasimi keçirilib.

Mərasimdə çıxış edən BDU rektoru Elçin Babayev bildirib ki, Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illiyinin dövlət səviyyəsində geniş tədbirlər silsiləsi ilə qeyd olunması Azərbaycan dövlətinin milli-mədəni irsə və türkologiya elminin inkişafına verdiyi yüksək dəyərin bariz ifadəsidir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında" 22 oktyabr 2025-ci il tarixli Sərəncamı bu möhtəşəm elmi hadisənin yalnız tarixi əhəmiyyətini deyil, həm də müasir dövrdə Türk dünyasının integrasiyası baxımından daşdığı strateji məhiyyəti, gələcəyin inkişaf strategiyasını müəyyənləşdirən elmi-mədəni irs olduğunu bir daha təsdiq edir. Bu baxımdan 2026-cı il 29 iyun – 3 iyul tarixlərində türk dövlətlərinin dövlət və hökumət nümayəndələrinin, nüfuzlu alimlərinin, ədəbiyyat və mədəniyyət xadimlərinin iştirakı ilə Bakıda və Qarabağda keçirilən "Türk dünyası həftəsi" xüsusi tarixi mənə daşıyır. Həftə çərçivəsində keçirilən elmi və mədəni-kütləvi proqramlar türk xalqlarının tarixi, mədəniyyəti və ənənələrinin qorunmasına, eləcə də gələcək əməkdaşlığın yeni istiqamətlərinin müəyyən edilməsinə xidmət edir. Bu təşəbbüs yüz il əvvəl Bakıda əsası qoyulan elmi həmrəyliyin müasir dövrdə yeni məzmun qazanaraq davam etdirildiyini nümayiş etdirir. Təsədüfi deyil ki, 2026-cı il 15 may tarixində Qazaxıstanın Türküstan şəhərində keçirilən Türk Dövlətləri Təşkilatı Dövlət başçılarının qeyri-rəsmi Zirvə görüşündə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev çıxışı zamanı Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illiyinə həsr olunan "Türk dünyası həftəsi"nin xalqlarımızın mədəni həyatında əlamətdar hadisəyə çevriləcəyini xüsusi vurğulayıb.

Rektor qeyd edib ki, 1926-cı ildə Bakıda keçirilmiş Birinci Türkoloji Qurultay Türk dünyasının intellektual tarixində yeni bir mərhələnin başlanğıcı olub. Burada müzakirə olunan məsələlər dövrün elmi problemləri ilə yanaşı, türk xalqlarının gələcək inkişaf konsepsiyasını müəyyənləşdirən fundamental ideyaları əhatə edib: "Aradan keçən yüz il göstərdi ki, Qurultayın qəbul etdiyi elmi prinsiplər bu gün də aktuallığını qoruyub saxlayır. Ortaq mədəni irsin qorunması, milli

Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illiyinə həsr olunmuş Beynəlxalq elmi konfransın açılış mərasimi

kimliyin möhkəmləndirilməsi, elmi integrasiyanın dərinləşdirilməsi və gələcək nəsillərə etibarlı elmi-mədəni irsin ötürülməsi müasir dövrdə Türk dünyasının qarşısında duran vəzifələrdir. Bu gün türkologiya artıq yalnız filoloji tədqiqat sahəsi deyildir. O, dilçilik, tarix, arxeologiya, etnologiya, mədəniyyətsünaslıq, süni intellekt texnologiyaları və informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının integrasiyası əsasında inkişaf edən multidissiplinar elmi istiqamətə çevrilib. Müasir dövrdə türkoloji irsin dərinlən öyrənilməsi, türk dillərinin, ədəbiyyatlarının, tarixlərinin tədrisinin yeni çağırışlar kontekstində dərinləşdirilməsi həm də müasir elmi inkişafın metodoloji əsaslarının möhkəmləndirilməsinə xidmət edir. Türk dillərinin vahid terminoloji bazasının formalaşdırılması, rəqəmsal lüğətlərin hazırlanması, qədim yazılı abidələrin rəqəmsallaşdırılması, süni intellekt üçün dil resurslarının zənginləşdirilməsi, avtomatik tərcümə və nitqin emali texnologiyalarının inkişaf etdirilməsi müasir türkologiya elminin prioritet istiqamətlərindən biri kimi çıxış edir. Birinci Türkoloji Qurultayın ideyalarının müasir dövrdə davam etdirilməsi yalnız klassik tədqiqatların aparılması ilə məhdudlaşmamalı, innovativ texnologiyalarla sintez olunmalı, yeni metodologiyalar əsasında inkişaf etdirilməlidir".

Elçin Babayev diqqətə çatdırıb ki, bu prosesdə ali təhsil müəssisələrinin qarşısında xüsusilə böyük vəzifələr dayanır. Bu gün türk dövlətlərinin ali məktəbləri qarşısında duran əsas vəzifələrdən biri türkoloji tədqiqatların beynəlxalq səviyyədə koordinasiyasını gücləndirməkdir. Ayırı-ayrı ölkələrdə aparılan araşdırmalar vahid elmi platformada birləşdirilməli, ortaqlar layihələr həyata keçirilməli, elmi məlumat bazaları yaradılmalı, açıq elmi mübadilə mexanizmləri genişləndirilməli, yeni nəsillə gənc türkoloqlar yetişdirilməlidir. Türk dünyasının aparıcı ali təhsil müəssisələri arasında davamlı əməkdaşlıq, ortaqlar elmi laboratoriyaların, tədqiqat mərkəzlərinin və innovasiya platformalarının yaradılması gələcək inkişafın əsas şərtlərindəndir: "BDU 107

illik zəngin tarixində Azərbaycan türkologiya məktəbinin formalaşmasına mühüm töhfələr vermiş ali təhsil müəssisəsidir. Universitetimizin görkəmli alimləri türk dillərinin, türk xalqları tarixinin, folklorunun və ədəbiyyatının öyrənilməsi istiqamətində fundamental tədqiqatlar aparıb, zəngin elmi məktəb formalaşdırıb. Bu gün də BDU türkoloji tədqiqatların inkişafını özünün prioritet istiqamətlərindən biri hesab edir. Hazırda Universitetdə türkoloji araşdırmalar Türkologiya, Türk filologiyası, Türk xalqlarının tarixi, Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi, Azərbaycan dilçiliyi, Azərbaycan tarixi kafedralarında, Mədəni irsi araşdırma Mərkəzi, Qərbi Azərbaycan araşdırmaları Mərkəzi, Türkoloji araşdırmalar, Azərbaycan dilinin tətbiqi məsələləri, Dədə Qorqud, Azərbaycan mühacirət ədəbiyyatı və bədii tərcümə elmi-tədqiqat laboratoriyalarında yerinə yetirilir. BDU Türkiyə, Qazaxıstan, Özbəkistan, Türkmənistan və Qırğızıstanın nüfuzlu ali təhsil müəssisələri, elm mərkəzləri ilə sıx əməkdaşlıq edir. İkili diplom proqramları, ortaqlar elmi-tədqiqat layihələri həyata keçirilir. BDU-da aparılan elmi araşdırmalar, beynəlxalqlayihələr, birgə təşkil olunan simpozium və konfranslar, akademik mübadilə proqramları Türk dünyasının elmi integrasiyasının güclənməsinə xidmət edir. BDU türk xalqlarının tarixində mühüm elmi hadisə sayılan Birinci Türkoloji Qurultayın elmi-mədəni irsinə yenidən nəzər salmaq məqsədilə silsilə tədbirlər – konfranslar, elmi müzakirələr, sərgilər, görüşlər təşkil edir, Universitetin nüfuzlu alimləri ölkəmizdə keçirilən, qurultayın 100 illiyinə həsr olunmuş elmi tədbirlərin təşkilində yaxından iştirak edir. BDU-nun bu günlərdə nəşr etdiyi "Birinci Türkoloji Qurultayın dərsləri" və Azərbaycan Milli Kitabxanası ilə birgə hazırladığı "Birinci Türkoloji Qurultay: Stenoqrafik hesabat (26 fevral – 6 mart 1926-cı il)" kitabları qurultayda müzakirə olunan mövzuların yenidən elmi müstəviyə çıxarılması baxımından əhəmiyyətlidir. "Türk dilləri, ədəbiyyatları və tarixlərinin tədrisi müasir çağırışlar kontekstində" Beynəlxalq elmi konfransı türk

xalqlarının ortaq elmi yaddaşına, mədəni irsinə, dil və tarix birliyinə yeni kontekstdən baxmaq, ötən yüz ilin elmi nəticələrini beynəlxalqlay müzakirə etmək və gələcək inkişaf istiqamətlərini müəyyənləşdirmək baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu qəbildən ilk mötəbər elmi tədbiri adını çəkdiyimiz tərəfdaşlarımızla birgə 2026-cı il 21-22 may tarixlərində Qazaxıstan Respublikasının Almatı şəhərində təşkil etdik. "Birinci Bakı Türkoloji Qurultayının irsi: Türk dünyasının integrasiyasında türkologiyanın rolu" mövzusunda Beynəlxalqlay simpoziumda nüfuzlu türkoloqlar alimlərimiz türkologiyanın qarşısında duran vəzifələrin elmi müstəvidə müzakirəsini apardılar. Birinci Türkoloji Qurultayın yüz il əvvəl səsləndirdiyi ideyalar bu gün də bizi eyni məqsədlər ətrafında birləşdirir. Əminlik ki, bu beynəlxalqlay konfrans elmi fikir mübadiləsinin genişlənməsinə, yeni əməkdaşlıqlayihələrinin formalaşmasına, ortaqlar tədqiqat istiqamətlərinin müəyyən edilməsinə və türkologiya elminin gələcək inkişafına töhfə verəcək".

Mədəniyyət nazirinin müavini Səadət Yusifova bildirib ki, Birinci Türkoloji Qurultay türk xalqlarının elmi-mədəni tarixində, milli kimliyinin dərk edilməsində dönüş nöqtəsi olub. Hazırda Türk dünyası yeni inkişaf mərhələsinə yaşayır. Dövlətlərimiz arasında siyasi dialoqlay genişlənir, iqtisadi əməkdaşlıqlay dərinləşir, nəqliyyat və kommunikasiya əlaqələri güclənir. Bu proseslər fonunda mədəni əməkdaşlıqlay xüsusi əhəmiyyət kəsb edir: "Çünki ortaqlar tarix, dil və mədəni irs Türk dünyasının mənəvi təməlini təşkil edir. Müasir dövrdə təhsil sistemləri sürətlə dəyişir, rəqəmsallaşma və süni intellekt texnologiyaları tədris prosesinə yeni yanaşmalar gətirir. Belə bir şəraitdə türk dillərinin, ədəbiyyatlarının və tarixinin tədrisi həm məzmun, həm də metod baxımından yenilənməyə ehtiyac duyur".

Nazir müavini qeyd edib ki, Azərbaycan Türk dünyasının mədəni əməkdaşlığında fəal rol oynayır. "Türk dünyası həftəsi" çərçivəsində Qarabağda keçiriləcək tədbirlər də xüsusi rəmzi mənə daşıyır. Uzun illər işğal altında qalmış ərazilərimizdə mədəni həyat yenidən canlanır, tarixi abidələr bərpa olunur, yeni elm və təhsil ocaqları fəaliyyətə başlayır: "Qarabağın Türk dünyasının alim və ziyalılarını qəbul etməsi Azərbaycanın mədəni dirçəlişinin mühüm göstəricilərindən biridir. Azərbaycan bu mühüm yubiley tədbirinə ev sahibliyi etməklə Türk dünyasının elmi-mədəni integrasiyasına öz töhfəsini verməkdən böyük qürur hissi duyur".

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti İsa Həbibbəyli diqqətə çatdırıb ki, Birinci Türkoloji Qurultayda müzakirə olunan mühüm elmi məsələlər, təşəbbüslər türk xalqlarının integrasiyasına zəmin yaradıb. Birinci Türkoloji Qurultay ilk dəfə olaraq türk xalqlarının coğrafiyasının əhatə dairəsini müəyyən edib: "Türk dünyası anlayışı da məhz Birinci Türkoloji Qurultayda meydana çıxıb. Əlbəttə, qurultaya qədər türk tarixi və mədəniyyətinə dair araşdırmalar aparılırdı, lakin bütün bunlar türkologiya adı ilə təqdim olunmurdu. Birinci Türkoloji Qurultay eyni zamanda türkologiya elmini və sistemini təqdim edib".

Beynəlxalqlay Türk Akademiyasının prezidenti Şahin Mustafayev qeyd edib ki, Birinci Türkoloji Qurultay təkəcə elmi hadisə deyil, həm də bütün türk xalqlarının ortaq inkişaf istiqamətlərini müəyyənləşdirən mühüm tarixi mərhələ olub. Qurultayın nəticələri göstərir ki, burada türk xalqlarının təhsil, dil və mədəni inkişafı ilə bağlı vahid baxış formalaşdırılıb və bu, XX əsrin mədəni tarixində müstəsna rol oynayır. Qurultayın digər mühüm cəhəti onun türk xalqları tarixində siyasi və ictimai fikir baxımından da əhəmiyyətli hadisə olmasıdır. Qurultay sənədlərinin təhlili göstərir ki, həmin dövrdə müxtəlif məsələlər açıqlay şəkildə müzakirə olunub, fərqli mövqelərə və fikir mübadiləsinə geniş imkan yaradılıb. Bu xüsusiyyət qurultayın demokratik mühitdə keçirildiyini və qəbul edilən qərarların sərbəst elmi müzakirələrin nəticəsi olduğunu təsdiqləyir.

Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Aktotu Ramkulova vurğulayıb ki, Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illik yubileyi Türk dünyası üçün mühüm əhəmiyyət daşıyan hadisədir. Bu münasibətlə keçirilən "Türk dünyası həftəsi" də xüsusi önəm kəsb edir. Həftə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı əsasında təşkil olunub ki, bu da dövlətin Birinci Türkoloji Qurultayın tarixi irsinə və əhəmiyyətinə verdiyi yüksək dəyərin göstəricisidir: "Bir əsr əvvəl Bakıda keçirilən Birinci Türkoloji Qurultay türk dillərinin, ədəbiyyatının və mədəniyyətinin öyrənilməsində yeni mərhələnin əsasını qoyub. Sürətli texnoloqlay dəyişikliklər və qloballaşma şəraitində türk dillərinin, ədəbiyyatının və tarixinin tədrisi təkəcə akademik məsələ deyil. Bu, eyni zamanda milli kimliyin, ortaqlar dəyərlərimizin qorunması və onların gələcək nəsillərə ötürülməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

(ardı 13-cü səhifədə)

İyunun 29-da Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illiyinə həsr olunmuş “Türk dünyası həftəsi” çərçivəsində Mədəniyyət Nazirliyi, BDU, TÜRKSOY, Türk Akademiyası, Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu, Əl-Fərabî adına Qazax Milli Universiteti və Türk Dil Qurumunun təşkilatçılığı ilə keçirilən “Türk dilləri, ədəbiyyatları və tarixlərinin tədrisi müasir çağırışlar kontekstində” mövzusunda Beynəlxalq elmi konfrans öz işini “Birinci Türkoloji Qurultayın mirası: türk xalqlarının mədəni-elmi integrasiyası” adlı panel sessiyası ilə davam etdirir.

Tədbirin moderatoru, BDU-nun Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi kafedrasının dosenti Məti Bayramlı qeyd edib ki, 100 il əvvəl - 1926-cı ildə Bakıda Birinci Türkoloji Qurultayın keçirilməsi türk xalqlarının modernləşmə yolunda keçmiş olduğu bir əsrlik maarifçilik və intibah hərəkatının möhtəşəm yekunu idi. Birinci Türkoloji Qurultay türk xalqlarının milli kimliyini, milli varlığını tanıması və birləşməsi üçün üçün mühüm platforma rolunu oynayıb: “Bu gün artıq dünya reallığında müstəqil, güclü və suveren türk dövlətlərinin səsi eşidilməkdə, sözü ötməkdədir. Türk Dövlətləri Təşkilatı ilə siyasi

“Birinci Türkoloji Qurultayın mirası: türk xalqlarının mədəni-elmi integrasiyası” mövzusunda panel sessiya

bünövrəsi möhkəmlənən bu birlik artıq elmi və mədəni integrasiyanı qlobal geosiyasi zərurətə çevirib. Türkoloji Qurultayın idealları, o fədakar ziyalıların xatirəsi hər zaman Azərbaycan dövlətinin diqqət mərkəzindədir. Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamları ilə Qurultayın 80 və 90 illik yubileyi ölkəmizdə təntənə ilə qeyd olunub. “Türk dünyası həftəsi” də dövlət başçısının “Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında” Sərəncamının icrası çərçivəsində reallaşır”.

Panel sessiyada sürətli qlobal-

laşma, rəqəmsallaşma və süni intellekt dövründə Birinci Türkoloji Qurultayın mirasının gələcək nəsillərə çatdırılması yolları müzakirə olunub.

Beynəlxalq Türk Akademiyasının vitse-prezidenti Bülent Bayram qeyd edib ki, türk dövlətlərinin tarixi mirasını qorumaq və elmi əlaqələri təşkilatı səviyyədə idarə etmək fərqli coğrafiyalardakı alimlərin vahid platformada birləşməsinə tələb edir. Beynəlxalq Türk Akademiyası rəqəmsal əsrdə müxtəlif ölkələrdəki türkoloqların və elm adamlarının vahid, çevik və ortaq platformada

birləşməsi üçün addımların atılmasını zəruri hesab edir.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, professor Mahirə Hüseynova Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illik yubileyinin həm də hesabat olduğunu bildirib. O, türk dövlətlərinin ali təhsil müəssisələri, Türkologiya Mərkəzləri ilə əlaqələrin genişləndirilməsinin, ortaq türk dilinin yaradılmasının vacib olduğunu bildirib: “Birinci Türkoloji Qurultay həm də ideyalar, fikir qurultayı idi. Bu ideya 100 ildir ki, öz izini qoya-qoya yol gəlir”.

Qazaxıstan Milli Akademiyasının həqiqi üzvü Sherubay Kurmanbauly isə təhsil və elmdə integrasiyanın təməl sütununun dil olduğunu bildirib: “1926-cı ildə Bakıda ən qızgın müzakirə olunan ortaq əlifba və terminologiya məsələsi bu gün süni intellekt müstəvisində yenidən aktuallaşır. Süni intellektin dilləri idarə etdiyi bir dövrdə türk dillərinin elmi integrasiyası və ortaq rəqəmsal terminologiya bazasının yaradılması strateji zərurətə çevrilib”.

Qırğızıstan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü Sırtbay Musaev Birinci Türkoloji Qurultayın birləşdirici ruhunun müasir türkologiya üçün etibarlı nümunə olduğunu bildirib. Qeyd edib ki, türk xalqlarının integrasiyasının gələcəyindən danışarkən bu amili mütləq nəzərdə saxlamaq lazımdır. Birinci Türkoloji Qurultayın idealları və mənəvi mirası müasir türkoloqlar və yeni nəsil tədqiqatçılar üçün mühüm əhəmiyyət daşıyır.

BDU-nun Türkologiya kafedrasının müdiri, professor Məhərrəm Məmmədov Birinci Türkoloji Qurultayın dərsləri, modern türkologiyanın qarşısında dayanan əsas çağırışlarla bağlı fikirlərini bölüşüb. Bildirib ki, Birinci Türkoloji Qurultayın mirası şərəfli keçmiş olmaqla bərabər, Türk dünyasının gələcək inkişafına işıq tutan bələdçidir: “Ortaq türk ədəbi dilinin yaradılması üçün ortaq orfoqrafiya, ortaq terminologiya yaradılmalıdır. Türk xalqları arasında ünsiyyət dili yaratmaq lazımdır”.

Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illiyinə həsr olunmuş Beynəlxalq elmi konfransın açılış mərasimi

(əvvəli 12-ci səhifədə)

Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu son iki ildə Türk dünyasının zəngin irsinin təbliği məqsədilə 120-dən çox layihə həyata keçirib”.

Əl-Fərabî adına Qazax Milli Universitetinin rektoru Janseyit Tuyməbayev isə bildirib ki, hamının arzuladığı türk birliyi, nəhayət, gerçəkləşib. Birinci Türkoloji Qurultayı keçirənlərin xəyal etdikləri bir çox təşəbbüslər reallığa çevrilib: “Lakin bununla kifayətlənməməliyik. Belə böyük konfranslar və beynəlxalq tədbirlər keçirməklə yanaşı, onların real nəticələr verməsinə çalışmalıyıq. Bu gün burada Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Türkmənistan, Türkiyə və digər türk dövlətlərinin nümayəndələri bir araya gəlib. Türkologiya sahəsində vahid, ortaq türkoloji layihələr həyata keçirməliyik”.

Türkiyə Elmlər Akademiyasının prezidenti Muzaffər Şeker təhsilin, mütaliənin və canlı ünsiyyətin zəiflədiyi, əvəzində isə texnologiyalarla və süni intellektlə təmasın sürətlə artdığı bir dövrdə Birinci Türkoloji Qurultayın müzakirə etdiyi məsələlərin önəminə diqqət cəlb edib. Bildirib ki, türk xalqlarının qarşısında duran əsas vəzifələrdən biri gənc nəsli dili sevdirmək və onu necə inkişaf etdirəcəklərini düzgün şəkildə izah etməkdir: “Bu istiqamətdə birlikdə çalışmalı və məqsədyönlü addımlar atmalıyıq. Qarşıda çətin bir dövr var. Unutmamalıyıq ki, süni intellekt və sosial medianın təsiri getdikcə artır. Bu prosesdə son dərəcə diqqətli olmalıyıq. Çünki dilimiz müəyyən təzyiqlərlə üz-üzədir və onu qorumaq hər birimizin məsuliyyətidir”.

Türkiyənin UNESCO üzvü Milli Komissiyasının sədri Mehmet Öcal Oğuz isə qeyd edib ki, bir əsr əvvəl Bakıda keçirilən Birinci Türkoloji Qurultayda qəbul edilən qətnamələr bugünkü türk dövlətlərinin dil və mədəniyyət siyasətinin formalaşmasında zəmin rolunu oynayır: “1926-cı ilin həmin tarixi toplantısı Türk dünyasının birliyini möhkəmləndirir, gələcəyə ortaq baxış formalaşdırır və irəliyə doğru yolumuzu işıqlandırır”.

Konfrans öz işini “Birinci Türkoloji Qurultayın mirası: türk xalqlarının mədəni-elmi integrasiyası” adlı panel sessiyası ilə davam etdirir.

Sabah isə BDU-da Bakı Dövlət Universitetinin nəşr etdiyi “Birinci Türkoloji Qurultayın dərsləri” və Türk Akademiyasının çap etdirdiyi “100 ilin ardından Bakı Türkoloji Qurultayı” və “Birinci Bakı Türkoloji Qurultayı: 1926-cı il sənədlər işığında” kitablarının təqdimatı olacaq, daha sonra isə konfransın bölmə iclaslarında məruzələr dinlənəcəkdir.

Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illik yubileyinə həsr olunmuş Beynəlxalq elmi konfrans bölmə iclasları ilə davam edib

İyunun 30-da Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illiyinə həsr olunmuş “Türk dünyası həftəsi” çərçivəsində Mədəniyyət Nazirliyi, BDU, TÜRKSOY, Türk Akademiyası, Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu, Əl-Fərabî adına Qazax Milli Universiteti və Türk Dil Qurumunun təşkilatçılığı ilə “Türk dilləri, ədəbiyyatları və tarixlərinin tədrisi müasir çağırışlar kontekstində” mövzusunda Beynəlxalq elmi konfrans öz işini bölmə iclasları ilə davam etdirir.

Konfransın “Birinci Türkoloji Qurultayın elmi-mədəni irsi: tədqiqi və tədrisi” adlı bölmə iclasında Türk dünyasının ortaq tarixi, dil siyasəti və mədəni integrasiyası istiqamətində 18 məruzə dinlənilib. Məruzələrdə Qurultayın Azərbaycanda keçirilmə səbəbləri izah olunub, Azərbaycan ziyalılarının bu mötəbər tədbirin təşkilində və ideoloji xəttinin müəyyənələnməsindəki aparıcı rolu təhlil olunub. Qurultayın türk xalqlarının elmi və mədəni cəhətdən yaxınlaşmasının institusional başlanğıcı olduğu vurğulanıb, ortaq integrasiya modelinin tarixi mərhələləri izah edilib. Bildirilib ki, 1926-cı ildə əsas qoyulan ortaq dil, əlifba və mədəniyyət hədəfləri bu gün Türk Dövlətləri Təşkilatının rəqəmsal və elmi integrasiya strategiyalarında özünün ən yüksək mərhələsinə çatıb. Türkologiya sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın gücləndirilməsi, ortaq dərslərin hazırlanması və birgə elmi layihələrin həyata keçirilməsi vacibdir.

“Birinci Türkoloji Qurultayda dil quruculuğu: Öyrənilməsi və tədrisi” adlı ikinci panel iclasında 17 məruzə dinlənilib. Məruzələrdə Birinci Türkoloji Qurultayın dil quruculuğu sahəsindəki tarixi rolu, ortaq türk ədəbi dili ideyası, Azərbaycan dilinin orfoqrafiya məsələləri, əlifba islahatları, termin yaradıcılığı, qrammatika, dil tədrisi, Türk Akademiyasının nəşrləri, milli kimlik və dil siyasəti kimi mövzular geniş şəkildə müzakirə olunub. Bununla yanaşı, Qurultayın elmi-mədəni irsi, türk dillərinin inkişafına təsiri və müasir türkoloji araşdırmalar üçün əhəmiyyəti alimlərin məruzələrində elmi baxımdan təhlil edilərək iştirakçıların diqqətinə çatdırılıb.

“Türk xalqlarının mədəniyyəti, tarixi və onların tədrisi məsələləri” adlı üçüncü bölmədə 15-dək məruzə dinlənilib. Məruzələrdə türk xalqlarının tarixi və mədəni irsi, ümumtürk terminologiyası, Altay və Ural-Altay nəzəriyyələri, qədim türk leksikası, Azərbaycan və özbək türkcəsinin dil xüsusiyyətləri, sintaksis və leksik norma məsələləri, türk xalqlarının tarixi və sivilizasiyasının tədrisi, etnolinqvistik problemlər, müasir yanaşmalar, həmçinin Birinci Türkoloji Qurultayın türk xalqlarının tarixinin və mədəniyyətinin öyrənilməsi və tədrisinə təsiri elmi müstəvidə müzakirə olunub. Bölmədə həm dilçilik, həm tarix, həm də mədəniyyətşünaslıq istiqamətlərini əhatə edən məruzələr Türk dünyasının ortaq elmi-mədəni irsinin öyrənilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edib.

İyunun 26-da Tarix fakültəsində 26 İyun – Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri Günü münasibətilə tədbir keçirilib.

Əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olan şəhidlərimizin əziz xatirələri bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tarix fakültəsinin dekanı, professor İbrahim Zeynalov Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin təkcə hərbi güc simvolu deyil, müstəqil dövlətçiliyin, suverenliyin və milli birliyin təəcəssümü olduğunu bildirib. Qeyd edib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin müvafiq Sərəncamı ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə Əlahiddə Korpusun, yəni Milli Ordunun yarandığı 26 iyun tarixi Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri Günü elan olunub. Hər il bu tarix rəsmi dövlət bayramı kimi qeyd edilir. Azərbaycana birinci rəhbərliyi dövründə milli hərbi təhsil sisteminin əsasını qoyan Ümummilli Lider Heydər Əliyev onun daha da inkişaf etdirilməsi məqsədilə 1999-cu il yanvarın 20-də Hərbi

BDU-da Silahlı Qüvvələr Günü qeyd olunub

Akademianın yaradılması haqqında Fərman imzalayıb. Ulu Öndərin 2001-ci il 20 avqust tarixli Fərmanı əsasında isə Silahlı Qüvvələr üçün kadr hazırlığının təkmilləşdirilməsi məqsədilə Müdafiə Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən məktəblər Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi, Azərbaycan Hərbi Dənizçilik Məktəbi və Azərbaycan Ali Hərbi Təyyarçılıq Məktəbi adlandırılıb. Hazırda Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin quruculuğu, təkmilləşdirilməsi və inkişafı prosesi Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla

davam etdirilir. Məhz onun dövründə həyata keçirilən təxirəsalınmaz tədbirlər nəticəsində Azərbaycan Ordusu daha da təkmilləşərək yüksək səviyyəyə çatdırılıb. İbrahim Zeynalov qeyd edib ki, 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusu Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə düşmən üzərində tarixi Zəfər çaldı, işğal olunmuş ərazilərimizi düşməndən azad etdi. Büdcə vəsaiti ildən-ilə artırılan Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hərbi imkanları daha da genişlənir. Bu gün Azərbaycan ordusu dünyanın ən güclü orduları sırasında yer alır.

Mülki hüquq kafedrasının müdiri, dosent Şükür Yusifov bildirib ki, Azərbaycanın əldə etdiyi Zəfər müasir dövlətçilik tarixində həm hərbi qüdrətin, həm də beynəlxalq hüquqa söykənən ədalətli siyasi mövqenin parlaq təəcəssümü kimi qiymətləndirilir. Uzun illər ərzində ölkənin suveren ərazilərinin işğal altında qalması beynəlxalq hüququn fundamental prinsiplərinin, xüsusilə dövlətlərin ərazi bütövlüyü və sərhədlə-

rin toxunulmazlığı prinsiplərinin kobud şəkildə pozulması demək idi. Buna baxmayaraq, Azərbaycan dövləti illər boyu hüquqi müstəvidə ardıcıl və prinsipial siyasət yürüdərək beynəlxalq təşkilatların qəbul etdiyi qərar və qətnamələr vasitəsilə öz haqlı mövqeyini dünya ictimaiyyətinə qəbul etdirməyə nail oldu. Bu dövrdə ölkədə həyata keçirilən məqsədyönlü dövlət siyasəti nəticəsində Azərbaycan Silahlı Qüvvələri regionun ən peşəkar və güclü ordularından birinə çevrilib, maddi-texniki baza, müasir silahlanma sistemi və peşəkar hərbi kadr potensialı əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirilib. Ordunun inkişafı yalnız hərbi strategiyanın deyil, dövlətin öz konstitusion hüquqlarını və suverenliyini qorumaq iradəsinin əsas göstəricilərindən biri oldu. 44 günlük Vətən müharibəsi və 2023-cü ildə anti-terror əməliyyatı ilə Azərbaycan Ordusu beynəlxalq hüququn Azərbaycana verdiyi legitim müdafiə haqqını praktik müstəvidə reallaşdıraraq tarixi ədalətin bərpasını təmin etdi.

Azərbaycan tarixi (humanitar fakültələr üzrə) kafedrasının müdiri, dosent Azad Rzaev isə qeyd edib ki, dünyada baş verən silahlı münaqişələr, qlobal və regional geosiyasi qarşıdurmalar və çağırışlar fonunda Azərbaycanın müstəqilliyini, təhlükəsizliyini və ərazi bütövlüyünü qorumaq, regionda sülhü və sabitliyi təmin etmək istiqamətində atdığı addımlar qürurvericidir. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi düşünülmüş, ardıcıl və balanslaşdırılmış xarici siyasət ölkəmizin beynəlxalq aləmdə mövqelərini gücləndirib, həm regional, həm də global təhlükəsizlik arxitekturasında rolunu artırıb. Prezidentin rəhbərliyi ilə yürüdülmən uğurlu diplomatik və hərbi-siyasi fəaliyyət nəticəsində Azərbaycan nəinki öz hərbi gücü ilə torpaqlarını azad edib, həm də ədalətli və uzunmüddətli sülhə nail olmaq üçün təşəbbüskar ölkəyə çevrilib.

Tədbir tələbələrin hazırladığı bədii hissə və qısa filmin nümayiş-i ilə davam edib.

BDU və Beynəlxalq Türk Akademiyasının Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illik yubileyinə həsr etdiyi kitabların təqdimatı olub

İyunun 30-da Bakı Dövlət Universitetində BDU-nun nəşr etdiyi "Birinci Türkoloji Qurultayın dərsləri" və Türk Akademiyasının çap etdirdiyi "100 ilin ardından Bakı Türkoloji Qurultayı" və "Birinci Bakı Türkoloji Qurultayı: 1926-cı il sənədlər işığında" kitablarının təqdimatı olub.

Mərasimdə çıxış edən BDU rektoru Elçin Babayev bildirib ki, "Türk dünyası həftəsi" çərçivəsində keçirilən və Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illiyinə həsr olunmuş, Mədəniyyət Nazirliyi, Bakı Dövlət Universiteti, TÜRKSOY, Türk Akademiyası, Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu, Əl-Fərabi adına Qazax Milli Universiteti və Türk Dil Qurumunun birgə təşkil etdiyi "Türk dilləri, ədəbiyyatları və tarixlərinin tədrisi müasir çağırışlar kontekstində" Beynəlxalq elmi konfransının açılış mərasimi və panel sessiyası iyunun 29-da Heydər Əliyev Mərkəzində təşkil olub. Bu gün isə konfransın bölmə iclasları BDU-da davam edir: "BDU ölkəmizdə türkologiya elminin əsas mərkəzlərindən biridir və türk xalqlarının tarixində mühüm elmi hadisə olan Birinci Türkoloji Qurultayın elmi-mədəni irsinə yenidən nəzər salmaq məqsədilə silsilə tədbirlər – konfranslar, elmi müzakirələr, sərgilər, görüşlər təşkil edir. Universitetin nüfuzlu alimləri ölkəmizdə keçirilən, qurultayın 100 illiyinə həsr olunmuş elmi tədbirlərin

təşkilində yaxından iştirak edirlər. Bu gün BDU-nun hazırladığı "Birinci Türkoloji Qurultayın dərsləri" və Türk Akademiyasının çap etdirdiyi "100 ilin ardından Bakı Türkoloji Qurultayı" və "Birinci Bakı Türkoloji Qurultayı: 1926-cı il sənədlər işığında" kitablarını sizə təqdim edirik. Bu kitablar həm qurultayda müzakirə olunan mövzuların yenidən elmi müstəviyə çıxarılması baxımından, həm də tədris vəsaiti kimi əhəmiyyətli olacaq. Birinci Türkoloji Qurultayın irsi hamı üçün yol göstərendir. Bu istiqamətdə hamımız səylərimizi birləşdirməli, həm tədris prosesində, həm də elmi tədqiqatlarda həmin materiallardan düzgün istifadə etməyi bacarmalıyıq".

Rektor bildirib ki, "Birinci Türkoloji Qurultayın dərsləri" kitabını Ümumi dilçilik kafedrasının müdiri, akademik Nizami Cəfərov hazırlayıb. Kitab BDU El-

mi Şurasında müzakirə olunaraq dərs vəsaiti kimi təsdiq edilib. Dərs vəsaitində Birinci Türkoloji Qurultayın materialları elmi əsaslarla öyrənilir. Qurultayın əlifba, orfoqrafiya, terminologiya, ədəbi dil, dilin tədrisi, türk dilləri və türk tarixi problemləri (mövzuları) üzrə dərsləri ön plana çıxarılır. Dərs vəsaiti filologiya və tarix, şərqşünaslıq ixtisasları üzrə təhsil alan tələbələr, eləcə də Qurultayın zəngin elmi-mədəni irsi ilə maraqlananlar, tədqiqatçılar üçün əhəmiyyətli mənbə olacaq: "Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illiyinə həsr olunmuş "Türk dünyası həftəsi" yekunlaşsa da, müsbət nəticələri davam edəcək. Bizim əsas məqsədimiz keçirilən konfransın elm sahəsinə töhfə verməsidir. Çox istəyirik ki, gənclər bu istiqamətdə nəşr olunan kitablardan faydalana bilsinlər".

BDU ilə sıx əlaqələrin olduğunu deyən Beynəlxalq Türk Akademiyasının prezidenti Şahin Mustafayev bildirib ki, rəhbərlik etdiyi qurum Türk dünyasının intellektual, mədəni mirasının tanıdılması və təbliği üçün müxtəlif layihələr həyata keçirir, kitablar nəşr etdirir: "Birinci Türkoloji Qurultayda iştirak edənlərin demək olar hamısı sonradan represiyalara məruz qaldı, amma bu miras bu gün də davam edir. Həm türkologiya elminin inkişafında, həm də milli kimlik məsələsində bu mirasın çox böyük rolu var".

"Birinci Türkoloji Qurultayın dərsləri" kitabının müəllifi, akademik Nizami Cəfərov Birinci Türkoloji Qurultayın elmi-mədəni hadisə olmaqla yanaşı, ictimai-siyasi hadisə kimi tarixin yaddaşına həkk olunduğunu bildirib. O qeyd edib ki, türk xalqlarının elmi-mədəni irsi birlikdə və ayrılıqda öyrənilməli, Birinci Türkoloji Qurultayın keçirildiyi ötən əsrin 20-ci illəri tarixçilər tərəfindən dərinlən araşdırılmalıdır: "Əlifba, terminologiya, ədəbi dil, dilin tədrisi, türk dilləri və türk tarixi problemləri – bunlar hamısı Birinci Türkoloji Qurultayın dərsləridir. Bu mövzuda kitabın hazırlanması çox məsuliyyətli işdir. BDU-nun bütün heyəti "Birinci Türkoloji Qurultayın dərsləri" kitabının hazırlanmasında iştirak edib. Əminlik ki, bu sahədə yazılan kitablar, aparılan araşdırmalar türkologiyani daha da zənginləşdirəcək".

Milli Məclisin üzvü, BDU-nun Türk filologiyası kafedrasının professoru Jale Əliyeva, Beynəlxalq Türk Akademiyasının vitse-prezidenti Bülent Bayram, Akademianın nümayəndəsi Aynur Maymerova çıxışlarında Birinci Türkoloji Qurultayın Türk dünyasının ortaq yaddaşının qorunmasında rolunu vurğulayıblar. Qeyd olunub ki, bu cür nəşrlər milli kimliyimizin formalaşmasında, türkoloji elmlərin inkişafında mühüm rol oynayır və Azərbaycan elmi irsinin qorunub saxlanmasına töhfə verir. O da vurğulanıb ki, Türk Akademiyasının çap etdirdiyi "100 ilin ardından Bakı Türkoloji Qurultayı" və "Birinci Bakı Türkoloji Qurultayı: 1926-cı il sənədlər işığında" kitabları tədqiqatçılara və oxuculara Birinci Türkoloji Qurultayın keçirildiyi dövrün tarixi kontekstini arxiv sənədləri, protokolları və rəsmi məruzələri əsasında dərinlən anlamağa imkan verir.

Sonda BDU-nun bir qrup əməkdaşına Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illik yubileyi münasibətilə xatirə döş nişanları təqdim olunub. Nişanları mədəniyyət nazirinin müavini Səadət Yusifova təqdim edib. O bildirib ki, Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illik yubileyinin dövlət səviyyəsində qeyd olunması və belə tədqiqatların aparılması türkologiyanın müxtəlif sahələrinin inkişafına tökan verəcək.

BDU “Breyn-rinq” üzrə Universitetlərarası Azərbaycan Çempionatının qalibi olub

İyunun 30-da BDU-nun komandası Elm və Təhsil Nazirliyi, “3 sual” intellektual oyunlar platforması və “Bir Könüllü” Tələbələrin Əməkdaşlığı İctimai Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən “Breyn-Rinq” üzrə Universitetlərarası Azərbaycan Çempionatının qalibi olub.

İyunun 27-də keçirilən çempionatda ölkənin 25 ali təhsil müəssisəsini təmsil edən komandalar bilik və sürətlərini sınaqaraq qalibiyyət uğrunda mübarizə aparıblar.

Turnirin seçim mərhələsində bütün rəqiblərini geridə qoyan BDU komandası mərhələni lider kimi başa vurub. A qrupunda Azərbaycan Dillər Universiteti və Xəzər Universiteti komandalarına qalib gələn universitet təmsilçiləri pley-off mərhələsinə yüksəlib.

Komanda 1/4 finalda Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetini (UNEC), yarımfinalda isə Azərbaycan Tibb Universitetini məğlub edərək finala vəsiqə qazanıb. Final qarşılaşmasında Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin komandası ilə əsas oyunlar 2:2 hesablı heç-heçə ilə başa çatıb. Həllədicə əlavə sualda düzgün cavab verən BDU komandası “Breyn-rinq” üzrə Universitetlərarası Azərbaycan Çempionatının qalibi olub.

Qalib komandanın heyətində Tarix fakültəsinin tələbələri Vüsal Qaflanov, Cavidan Xankişiyev, Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültəsinin tələbələri İbrahim Fərhadzadə, Rəvan Fərzəliyev, Hüquq fakültəsinin tələbələri Camal Əzimov və Yusif İsmayilov yer alıblar.

BDU-da “Neft-qaz hövzələrinin geologiyası” ixtisaslaşması üzrə mütəxəssis hazırlığı həyata keçiriləcək

BDU-da geologiya elminin strateji istiqamətlərindən biri hesab olunan “Neft-qaz hövzələrinin geologiyası” magistr ixtisaslaşması üzrə yüksək ixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanması nəzərdə tutulur.

Bu ixtisas çərçivəsində magistrantlara neft və qazın əmələ gəlməsi, generasiyası, miqrasiyası, akkumulyasiyası və qorunub saxlanıldığı çökmə hövzələrinin geoloji quruluşu, təkamül tarixi və inkişaf qanunauyğunluqları haqqında fundamental biliklər veriləcək. Tədris prosesində neft-qaz hövzələrinin tektonik quruluşu, stratigrafiyası, sedimentoloji xüsusiyyətləri, paleogeografi inkişaf mərhələləri və geodinamik təkamülü ətraflı şəkildə öyrədiləcək.

Proqram çərçivəsində neft-qaz sistemlərinin kompleks təhlili və modelləşdirilməsi xüsusi yer tutacaq. Magistrantlar geoloji, geofiziki və geokimyəvi məlumatların integrasiyası əsasında üçölçülü geoloji modellərin qurulması, karbohidrogen perspektivliyinin proqnozlaşdırılması, yeni yataqların axtarışı və mövcud yataqların daha dəqiq qiymətləndirilməsi üzrə nəzəri və praktiki bacarıqlara yiyələ-nəcəklər.

İxtisaslaşma üzrə “Elmi tədqiqat metodologiyası”, “Akademik yazı və elmi kommunikasiya”, “Geologiyada müasir informasiya texnologiyaları”, “GIS və geoloji məlumat bazaları”, “Neft-qaz hövzələrinin geologiyası”, “Çökmə hövzələrinin analizi”, “Neft geologiyası”, “Qaz geologiyası”, “Neft və qazın geokimyəsi”, “Struktur geologiya və tektonika”, “Karbonhidrogen yataqlarının geoloji modelləşdirilməsi”, “Layların petrofizikası”, “Ehtiyatların hesablanması və qiymətləndirilməsi”, “Geofiziki tədqiqat üsulları”, “Seysmik məlumatların interpretasiyası”, “Qazma geologiyası” və “Yataqların işlənməsinin geoloji əsasları” kimi fənlərin tədrisi nəzərdə tutulur.

Məzunlar gələcəkdə SOCAR və onun müəssisələrində, neft-qaz kəşfiyyatı və hasilatı şirkətlərində, geoloji və geofiziki xidmət təşkilatlarında, elmi-tədqiqat institutlarında, konsaltinq və geoloji modelləşdirmə şirkətlərində, eləcə də universitet və tədqiqat mərkəzlərində fəaliyyət göstərə biləcəklər.

Yeni magistr ixtisaslaşması neft-qaz hövzələrinin geoloji quruluşunu kompleks şəkildə təhlil edən, geoloji-geofiziki məlumatları interpretasiya edən və karbohidrogen ehtiyatlarını elmi əsaslarla qiymətləndirən bilən peşəkar kadrların hazırlanmasına xidmət edəcək.

Hüquq Klinikası pulsuz hüquqi yardım üzrə növbəti “Açıq qapı” günü keçirib

İyunun 29-da Hüquq Klinikası tərəfindən növbəti “Açıq qapı” günü keçirilib.

Tədbir çərçivəsində vətəndaşlara mülki, əmək, cinayət, inzibati və digər hüquq sahələri üzrə ödənişsiz hüquqi yardım göstərilib, qüvvədə olan qanunvericiliyin tələblərinə uyğun hüquqi izah və tövsiyələr verilib.

Hüquqi yardımlar BDU-nun Hüquq fakültəsinin müəllimləri, eləcə də Vəkillər Kollegiyasının Kibercinayətkarlıq və Kibertəhlükəsizlik Komitəsinin üzvləri tərəfindən təqdim olunub.

BDU kriptologiya üzrə kadr hazırlığına başlayır

2026/2027-ci tədris ilindən Təbii riyaziyyat və kibernetika fakültəsində “Kriptologiya” ixtisaslaşması üzrə mütəxəssis hazırlığı həyata keçiriləcək.

Bu ixtisas çərçivəsində magistrantlara informasiyanın təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, məlumatların şifrələnməsi, qorunması və kriptografik sistemlərin təhlili, məxfilik, autentifikasiya, bütövlük və təhlükəsiz rabitə üsulları öyrədiləcək. Kriptografiyanın nəzəri əsasları, müasir şifrələmə alqoritmləri, açıq açarlı və simmetrik kriptosistemlər, rəqəmsal imza texnologiyaları, kriptozanaliz üsulları, təhlükəsiz rabitə protokolları və blokçeyn texnologiyaları izah olunacaq. Tədris prosesində kriptologiyanın iki əsas istiqaməti üzrə: krip-

toqrafiya – məlumatın şifrələnməsi və qorunması üsullarının hazırlanması və kriptozanaliz – şifrələmə sistemlərinin təhlili və zəifliklərinin araşdırılması istiqamətində dərslər nəzərdə tutulub.

Müasir dövrdə kriptologiya kibertəhlükəsizlik, elektron hökumət, bank sistemləri, hərbi rabitə, bulud texnologiyaları və kriptovalyutalar üçün strateji əhəmiyyət daşıyan ixtisaslaşma sahəsidir və təhlükəsizlik sahəsində yüksəkixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanmasını nəzərdə tutur. Bu ixtisaslaşma riyaziyyat, kompüter elmləri və kibertəhlükəsizlik sahələrinin integrasiyasına əsaslanır.

Tədris müddətində ədədlər nəzəriyyəsi, abstrakt cəbr, diskret riyaziyyat və hesablama mürəkkəbliyi

nəzəriyyəsi kimi fundamental elmi sahələrə xüsusi diqqət yetiriləcək.

Bu ixtisaslaşmanı bitirən məzunlar kriptografik sistemlərin layihələndirilməsi, informasiya təhlükəsizliyi həllərinin hazırlanması, təhlükəsizlik auditinin aparılması, rəqəmsal imza və elektron identifikasiya sistemlərinin tətbiqi, eləcə də kibertəhlükəsizlik və blokçeyn layihələrinin inkişafı sahələrində peşəkar fəaliyyət göstərə bilirlər.

Kriptologiya ixtisaslaşmasının əsas məqsədi müasir informasiya sistemlərinin təhlükəsizliyini təmin edən bilən, elmi-tədqiqat və tətbiqi fəaliyyət bacarıqlarına malik rəqabətqabiliyyətli mütəxəssislər hazırlamaqdır.

Coğrafiya fakültəsində yeni “İqlim dəyişmələrinə adaptasiya” ixtisaslaşması açılır

2026/2027-ci tədris ilindən Coğrafiya fakültəsində “İqlim dəyişmələrinə adaptasiya” ixtisaslaşması açılacaq.

İqlim dəyişmələrinə adaptasiya iqlim dəyişikliklərinin ətraf mühitə, iqtisadiyyata və cəmiyyətə təsirlərinin qiymətləndirilməsi, bu təsirlərin azaldılması və dəyişən iqlim şəraitinə uyğunlaşma mexanizmlərinin öyrənilməsinə əhatə edən müasir və multidissiplinar istiqamətdir. Son illərdə global iqlim dəyişikliklərinin yaratdığı çağırışlar, dayanıqlı inkişaf prioritetlərinin genişlənməsi və iqlim risklərinin idarə olunmasına artan tələbat bu sahədə peşəkar mütəxəssislərin hazırlanmasını zəruri edir. Bu baxımdan BDU-da “İqlim dəyişmələrinə adaptasiya” ixtisaslaşmasının açılması həm elmi, həm də praktiki baxımdan xüsusi aktualıq kəsb edir.

Müasir dövrdə su qıtlığı, quraqlıq, istilik dalğaları, ekstremal hava hadisələri və digər iqlim risklərinin intensivləşməsi müxtəlif sahələrdə uyğun-

laşma tədbirlərinin hazırlanmasını tələb edir. Yeni ixtisaslaşma iqlim dəyişikliklərinin təsirlərinin elmi əsaslarla öyrənilməsi, adaptasiya strategiyalarının hazırlanması, təbii resursların səmərəli idarə olunması və dayanıqlı inkişaf prinsiplərinin tətbiqi istiqamətində yüksəkixtisaslı kadrların hazırlanması Coğrafiya fakültəsi “İqlim dəyişmələrinə adaptasiya” istiqamətində magistr hazırlığının həyata keçirilməsi üçün müasir elmi və pedaqoji potensiala malikdir. İxtisaslaşma çərçivəsində magistrantlar iqlim risklərinin qiymətləndirilməsi, su ehtiyatlarının idarə olunması, kənd təsərrüfatında adaptasiya tədbirləri, ekosistemlərin qorunması, şəhərsalma və iqlimə davamlı planlaşdırma, təbii fəlakətlərin idarə olunması, coğrafi informasiya sistemləri (CİS) texnologiyalarının tətbiqi, iqlim siyasəti və dayanıqlı inkişaf istiqamətləri üzrə nəzəri bilik və praktik bacarıqlara yiyələ-nəcəklər.

Tədris prosesində müasir iqlim modelləri, coğrafi informasiya sistemləri və məsafədən zondlama texnologiyaları, beynəlxalq iqlim siyasəti sənədləri, adaptasiya strategiyaları, həmçinin milli və beynəlxalq təcrübə əsasında hazırlanmış metodologiyalar tələbələrə nəzəri və praktiki aspektlərdə öyrədiləcək.

“İqlim dəyişmələrinə adaptasiya” üzrə magistr hazırlığı ölkədə iqlim dəyişikliklərinin təsirlərinə qarşı dayanıqlığın artırılmasına, ekoloji təhlükəsizliyin təmin olunmasına, dayanıqlı inkişaf məqsədlərinin həyata keçirilməsinə və bu sahədə peşəkar mütəxəssislərin hazırlanmasına mühüm töhfə verəcək. İxtisaslaşma üzrə məzunlar Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Fövqəladə Hallar Nazirliyi, aidiyyəti dövlət agentliklərində, ekoloji və mühəndislik şirkətlərində, enerji və kənd təsərrüfatı sektorunda, eləcə də elmi-tədqiqat və ali təhsil müəssisələrində uğurla fəaliyyət göstərə biləcəklər.

BDU-da İnsan Hüquqları Gününə həsr olunmuş tədbir keçirilib

İyunun 10-da Hüquq fakültəsində “ASAN könüllüləri” təşkilatının iştirakı ilə 18 iyun – İnsan Hüquqları Gününə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Hüquq fakültəsinin dekanı Zaur Əliyev “Azərbaycanda insan hüquqlarının inkişafı” mövzusunda məruzə edib. O, tədbirdə iştirak edən 2 saylı Sumqayıt regional “ASAN xidmət” mərkəzinin əməkdaşlarını və ASAN könüllülərini salamlayıb, ölkədə insan hüquqları sahəsində könüllülük hərəkatının geniş vüsət aldığını qeyd edib. Dekan Universitetdə fəaliyyət göstərən gənclər təşkilatlarının uğurlu fəaliyyətinin əhəmiyyətini vurğulayıb, tədbirin İnsan Hüquqları Günü ərəfəsində keçirilməsinin xüsusi məna daşdığını bildirib.

Zaur Əliyev insan hüquqlarının tədrisinin əhəmiyyətindən bəhs edərək, ixtisasından asılı olmayaraq hər bir şəxsin insan hüquqları barədə məlumatlı olmasının vacibliyini diqqətə çatdırıb. Dekan 10 dekabr 1948-ci ildə Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin qəbul edilməsini xatırladaraq, bu tarixin beynəlxalq səviyyədə İnsan Hüquqları Günü kimi qeyd olunduğunu bildirib. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının yaradılması

nın əsas məqsədlərindən birinin insan hüquqlarının səmərəli müdafiəsinin təmin edilməsi olduğunu vurğulayan natiq sonrakı dövrdə beynəlxalq insan hüquqları sisteminin inkişafı çərçivəsində 1966-cı ildə qəbul edilmiş Mülki və Siyasi Hüquqlar Haqqında Beynəlxalq Paktın və İqtisadi, Sosial və Mədəni Hüquqlar Haqqında Beynəlxalq Paktın əhəmiyyətini qeyd edib.

Dekan müqavilə və bəyannamə anlayışları arasındakı fərqləri izah edib, İnsan Hüquqları Komitəsi, Uşaq Hüquqları Komitəsi və digər müqavilə qurumlarının fəaliyyətindən bəhs edib. O, həmçinin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev

vin Sərəncamına əsasən, 18 iyun tarixinin İnsan Hüquqları Günü kimi qeyd olunmasının əhəmiyyəti və Ümummilli Lider Heydər Əliyevin insan hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində həyata keçirdiyi islahatlar, o cümlədən ölüm hökmünün ləğvi barədə ətraflı məlumat verib. Dekan qeyd edib ki, Ümummilli Liderin Milli Məclisə müraciətində ölüm hökmünün insan ləyaqətinə zidd olduğu vurğulanıb, insan ləyaqətinə hörmətin Azərbaycan xalqının əsrlər boyu formalaşmış mənəvi dəyərlərindən qaynaqlandığı bildirilib.

Çıxış zamanı Azərbaycan və dünya mütəfəkkirlərinin insan hüquqları ilə bağlı fikirlərinə də

toxunulub, müəllifi Ulu Öndər olan Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasında insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının geniş şəkildə təsbit olunduğu diqqətə çatdırılıb. Qeyd edilib ki, Konstitusiya dövlət quruculuğu tariximizdə ilk dəfə olaraq təbii hüquq konsepsiyasını özündə əks etdirib, yaşamaq, bərabərlik, əmək, təhsil və digər fundamental hüquq və azadlıqların təminatını müəyyən edib.

Dekan insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən başlatılmış islahatların Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini vurğulayaraq, dövlət başçısı tərəfindən təsdiq edilmiş mühüm dövlət proqramlarından da bəhs edib, 2006-cı ildə Azərbaycan Respublikasında İnsan Hüquqlarının Müdafiəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planının, 2011-ci ildə isə İnsan Hüquq və Azadlıqlarının Müdafiəsinin Səmərəliliyinin Artırılması üzrə Milli Fəaliyyət Proqramının təsdiq olunduğunu qeyd edib.

Bununla yanaşı, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin humanizm və xeyirxahlıq missiyasının bu gün Heydər Əliyev Fondu tərəfindən uğurla davam etdirildiyi vurğulanıb. Bildirilib ki, Birinci

vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi altında Fond qadın və uşaq hüquqlarının müdafiəsi, təhsil və sosial layihələrin həyata keçirilməsi istiqamətində mühüm fəaliyyət göstərir.

Çıxışının sonunda dekan Zaur Əliyev tədbir iştirakçılarını maraqlandıran sualları cavablandıraraq, insan hüquqlarının müdafiəsi, bu sahədə beynəlxalq və milli mexanizmlər, eləcə də gənclərin hüquqi maarifləndirilməsi ilə bağlı fikirlərini bölüşüb.

Hüquq fakültəsi Tələbə Gənclər Təşkilatının sədri, III kurs tələbəsi Vaqif Xəlil fakültədə fəaliyyət göstərən tələbə təşkilatlarının əsas fəaliyyət istiqamətləri barədə məlumat verib, tələbələrin hüquqlarının müdafiəsi və onların ictimai fəallığının artırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Tədbir 2 saylı Sumqayıt regional “ASAN xidmət” mərkəzinin əməkdaşı Səbuhi Salamovun çıxışı ilə davam edib. O, ASAN könüllülərinin fəaliyyət istiqamətlərindən bəhs edib, insan hüquqlarının təşviqi və vətəndaş məmnuniyyətinin təmin edilməsi sahəsində həyata keçirilən təşəbbüslər barədə məlumat verib.

BDU “THE Sustainability Impact Ratings 2026” reytingində ilk dəfə global TOP 200-də qərarlaşdı

BDU nüfuzlu “Times Higher Education (THE)” təşkilatının açıqladığı “THE Sustainability Impact Ratings 2026” (THE Dayanıqlı İnkişafa Təsir Reytingləri 2026) reytingində mühüm uğur qazanıb. Universitet ilk dəfə olaraq bu reytingdə 101–200 diapazonunda qərarlaşaraq dünyanın TOP 200 ali təhsil müəssisəsi sırasında yer alıb. BDU ötən il qərarlaşdığı 401–600 diapazonundan yüksələrək dayanıqlı inkişaf sahəsində beynəlxalq fəaliyyət göstəricilərini əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırıb.

2026-cı il reytingində 1600-dən çox ali təhsil müəssisəsi qiymətləndirilib. BDU 16 Sustainable Development Goals (SDGs) (Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri - DİM) üzrə qiymətləndirmədə iştirak edib və bir sıra istiqamətlər üzrə dünyanın aparıcı universitetləri sırasında qərarlaşıb. Universitet 5 Dayanıqlı İnkişaf Məqsədi üzrə global TOP 100-ə daxil olub. Belə ki, BDU DİM 1 – “Yoxsulluğa son” üzrə 23-cü, DİM 4 – “Keyfiyyətli təhsil” üzrə 63-cü, DİM 5 – “Gender bərabərliyi” üzrə 3-cü, DİM 10 – “Bərabərsizliyin azaldılması” üzrə 40-cı, DİM 16 – “Sülh, ədalət və güclü institutlar” üzrə isə 92-ci yerdə qərarlaşıb.

“THE Sustainability Impact Ratings” universitetlərin Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə verdiyi töhfəni

qiymətləndirən ən nüfuzlu beynəlxalq reytinglərdən biridir. Reyting ali təhsil müəssisələrinin təhsil və elmi-tədqiqat fəaliyyəti, idarəetmə sistemi, sosial məsuliyyət təşəbbüsləri, cəmiyyətə təsiri və ətraf mühitin qorunmasına yönəlmiş fəaliyyətləri əsasında formalaşdırılır və universitetlərin dayanıqlı inkişaf gündəliyinə verdiyi real töhfəni əks etdirir.

Əldə olunan nəticə BDU-nun beynəlxalq ali təhsil məkanında mövqeyinin ardıcıl şəkildə möhkəmləndiyini bir daha təsdiqləyir. Reytingdəki yüksəliş universitetdə sosial məsuliyyət, inklüzivlik, bərabər imkanların təmin edilməsi, keyfiyyətli təhsil və dayanıqlı inkişaf prinsiplərinin institusional səviyyədə sistemli şəkildə həyata keçirilməsinin nəticəsidir. Eyni zamanda, bu nəticə BDU-nun beynəlxalq akademik nüfuzunu, global tərəfdaşlıqlar üçün cəlbədiciliyini və strateji əməkdaşlıq potensialını daha da gücləndirir.

BDU rəhbərliyi bu mühüm nailiyyətə münasibətilə universitetin professor-müəllim heyətini, əməkdaşlarını, tələbələrini və tərəfdaşlarını, eləcə də “THE Sustainability Impact Ratings 2026” reytingində təmsil olunan digər Azərbaycan ali təhsil müəssisələrinin kollektivlərini təbrik edir.

“Birinci Türkoloji Qurultayın dərsləri” adlı dərs vəsaiti nəşr edilib

BDU Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illik yubileyi münasibətilə “Birinci Türkoloji Qurultayın dərsləri” adlı dərs vəsaiti nəşr edib.

Kitabı Filologiya fakültəsinin Ümumi dilçilik kafedrasının müdiri, akademik Nizami Cəfərov hazırlayıb. Kitab BDU Elmi Şurasında müzakirə olunaraq dərs vəsaiti kimi təsdiq edilib və “BDU Nəşr Evi”ndə çap olunub.

Dərs vəsaitində Birinci Türkoloji Qurultayın materialları elmi əsaslarla öyrənilir. Qurultayın əlifba, orfoqrafiya, terminologiya, ədəbi dil, dilin tədrisi, türk dilləri və türk tarixi problemləri (mövzuları) üzrə dərsləri ön plana çıxarılır. Dərs vəsaiti Filologiya, Tarix, Şərqsünaslıq fakültələrinin tələbələr, eləcə də Qurultayın zəngin elmi-mədəni irsi ilə maraqlananlar, tədqiqatçılar üçün əhəmiyyətli mənbə olacaq.

Kitabın ideya müəllifi BDU rektoru Elçin Babayev, elmi redaktoru tarix üzrə elmlər doktoru, professor, AMEA-nın həqiqi üzvü Şahin Mustafayev, rəyçiləri filologiya üzrə elmlər doktoru, professor Məhərrəm Məmmədovdur.

BDU-nun dosenti Məti Bayramlı Qazaxıstan Prezidenti tərəfindən təltif edilib

İyunun 30-da Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev BDU-nun Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi kafedrasının dosenti, ədəbiyyatşünas alim Məti Bayramlıya təşəkkürnamə məktubu göndərüb. Məktubu və qızıl xatirə nişanını Qazaxıstan Respublikasının Prezidentinin müşaviri Malik Otarbayev təqdim edib.

Məktubda BDU-nun dosenti Məti Bayramlının uzun illər ədəbiyyatşünaslığın aktual məsələlərini dərindən araşdıran görkəmli alim kimi tanındığı vurğulanıb. Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Məti Bayramlının Azərbaycan və türk xalqlarının bədii söz sənətinin varisliyini hərtərəfli təhlil edərək qazax şair və yazıçıların yaradıcılığının təbliğ olunmasına mühüm töhfələr verdiyini qeyd edib: “Qardaş ölkələrin mənəvi və mədəni əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi yolundakı səmərəli əməyinizə görə təşəkkürümü bildirirəm”.

Hüquq fakültəsində yeni “Ədalət mühakiməsi hüququ” ixtisaslaşması açılır

2026/2027-ci tədris ilindən Hüquq fakültəsində magistratura səviyyəsində “Hüquqşünaslıq” ixtisası üzrə “Ədalət mühakiməsi hüququ” ixtisaslaşması açılacaq.

Ədalət mühakiməsi hüququ hüquqi dövlətin əsas institutlarından biri olan məhkəmə hakimiyyətinin təşkili və fəaliyyəti ilə bağlı münasibətləri öyrənən mühüm hüquq sahəsidir. Müasir dövrdə məhkəmə hakimiyyətinin rolunun artması, məhkəmə-hüquq islahatlarının dərinləşdirilməsi, rəqəmsal texnologiyaların hüquq sistemində inteqrasiyası, ədalətli məhkəmə araşdırması standartlarının təkmilləşdirilməsi və hüquqi institutların inkişafı bu istiqamətdə peşəkar mütəxəssislərə olan tələbatı artırır. Bu baxımdan BDU-da “Ədalət mühakiməsi hüququ” ixtisaslaşmasının açılması həm elmi, həm də praktiki baxımdan xüsusi aktuallıq kəsb edir.

Azərbaycan Respublikasında ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsinin yeganə və müstəqil daşıyıcısı məhkəmələrdir. Hüquqi dövlət quruculuğunun mühüm istiqamətlərindən biri olan məhkəmə sisteminin təkmilləşdirilməsi, məhkəmə hakimiyyətinin səmərəliliyinin artırılması, məhkəmə fəaliyyətində rəqəmsal texnologiyaların və innovativ yanaş-

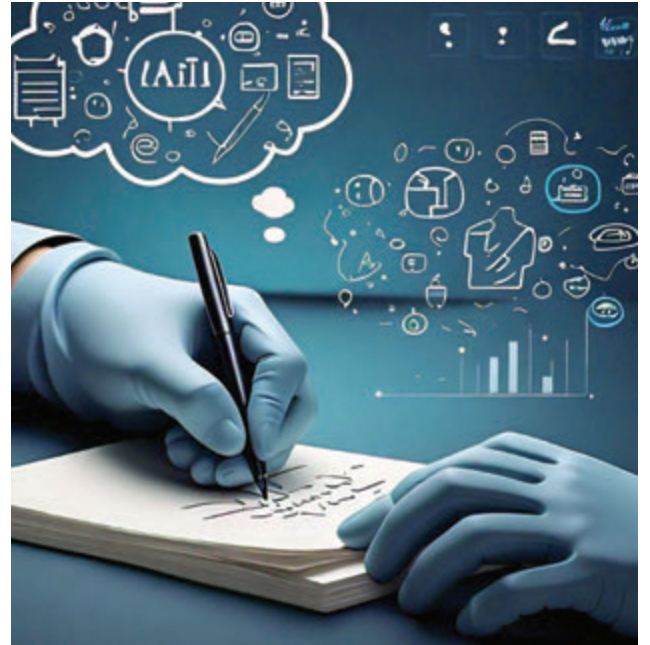
maların tətbiqi, ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi mexanizmlərinin elmi və praktiki baxımdan öyrənilməsi bu sahədə peşəkar kadr hazırlığını zəruri edir. Yeni ixtisaslaşma məhkəmə hakimiyyətinin fəaliyyətinin hüquqi əsaslarının, ədalətli məhkəmə araşdırmasının təminatlarının və müasir hüquqi çağırışların daha dərinləndirilməsinə şərait yaradacaq.

Hüquq fakültəsi “Ədalət mühakiməsi hüququ” istiqamətində magistr hazırlığının həyata keçirilməsi üçün güclü elmi-pedaqoji potensiala malikdir. İxtisaslaşma çərçivəsində magistrantlar ədalət mühakiməsinin anlayışı və mahiyyəti, müasir məhkəmə-hüquq islahatları, məhkəmə fəaliyyətinin informasiya texnologiyalarının, rəqəmsallaşmanın və süni intellekt sistemlərinin tətbiq perspektivləri, ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsinə dair əsas müddəalar, ədalətli məhkəmə araşdırması hüququnun ümumi və xüsusi institusional və prosesual təminatları, Azərbaycan Respublikasının məhkəmə sistemi, hakimlərin və digər proses iştirakçılarının hüquqi statusu, Məhkəmə-Hüquq Şurasının statusu və fəaliyyət istiqamətləri, məhkəmə etikasının əsasları və digər mühüm istiqamətlər üzrə bi-

lik və bacarıqlar əldə edəcəklər. Tədris prosesində Azərbaycan Respublikasının prosesual qanunvericiliyi, Konstitusiya Məhkəməsinin və Ali Məhkəmənin hüquqi mövqeləri, Məhkəmə-Hüquq Şurasının qərarları, həmçinin beynəlxalq hüquqi təcrübə, o cümlədən Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin seçilmiş presedent hüququ, Avropa Hakimlərinin Məşvərətçi Şurasının rəyləri və Ədalət Mühakiməsinin Səmərəliliyi üzrə Avropa Komissiyasının müxtəlif sənədləri tələbələrə nəzəri və praktiki aspektlərdə öyrədiləcək.

“Ədalət mühakiməsi hüququ” üzrə magistr hazırlığı ölkədə hüquqi dövlət quruculuğunun möhkəmləndirilməsinə, məhkəmə fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılmasına, hüquq sahəsində elmi tədqiqatların genişləndirilməsinə və müasir çağırışlara cavab verən peşəkar hüquqşünasların yetişdirilməsinə mühüm töhfə verəcək. Magistrantlar əldə etdikləri nəzəri bilik və praktik bacarıqlar sayəsində həm akademik fəaliyyətə, həm də məhkəmə və digər hüquq institutlarında peşəkar fəaliyyətə daha hazırlıqlı şəkildə inteqrasiya oluna biləcəklər.

BDU süni intellekt üzrə mütəxəssis hazırlığına başlayır

2026/2027-ci tədris ilindən Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsində magistratura səviyyəsində “Kompüter elmləri” ixtisası üzrə “Süni intellekt” ixtisaslaşması açılacaq.

Müasir dövrdə süni intellekt texnologiyaları dünya iqtisadiyyatının, elminin və cəmiyyətinin inkişafına təsir göstərən əsas amillərdən birinə çevrilib. Rəqəmsal transformasiya proseslərinin sürətlənməsi, böyük həcmli məlumatların emalı, avtomatlaşdırılmış qərar qəbulətmə sistemlərinin tətbiqi və ağıllı texnologiyaların geniş yayılması süni intellekt sahəsində yüksək ixtisaslı mütəxəssislərə olan tələbatı əhəmiyyətli dərəcədə artırır. Bu baxımdan BDU-da “Süni intellekt” ixtisaslaşmasının açılması həm elmi, həm də sosial-iqtisadi baxımdan olduqca aktualdır.

Süni intellekt hazırda səhiyyə, təhsil, maliyyə, sənaye, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, təhlükəsizlik və digər strateji sahələrdə geniş tətbiq olunur. Müxtəlif dövlət və özəl qurumlar fəaliyyətlərinin səmərəliliyini artırmaq üçün süni intellekt əsaslı həllərdən istifadə etməyə üstünlük verirlər. Bu tendensiya ölkəmizdə də müşahidə olunur və gələcək illərdə süni intellekt üzrə peşəkar kadr ehtiyacının daha da artacağı proqnozlaşdırılır. Belə bir şəraitdə universitetlərin əsas vəzifələrindən biri əmək bazarının tələblərinə cavab verən müasir bilik və bacarıqlara malik mütəxəssislər hazırlamaqdır.

Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsi süni intellekt istiqamətində magistr hazırlığının həyata keçirilməsi üçün güclü elmi-metodiki bazaya malikdir. Süni intellekt sahəsinin əsasını təşkil edən riyazi modelləşdirmə, optimallaşdırma üsulları, ehtimal nəzəriyyəsi, statistik analiz, alqoritmlər nəzəriyyəsi, proqramlaşdırma və informasiya texnologiyaları fakültənin tədris və tədqiqat istiqamətləri ilə sıx bağlıdır. “Süni intellekt” ixtisaslaşmasının açılması fakültənin mövcud potensialından daha səmərəli istifadə edilməsinə və yeni elmi istiqamətlərin inkişafına şərait yaradacaq.

Süni intellekt üzrə magistr hazırlığı ölkədə innovasiya ekosisteminin gücləndirilməsinə, elmi tədqiqatların beynəlxalq səviyyədə rəqəbat qabiliyyətinin artırılmasına və universitet-sənaye əməkdaşlığının genişlənməsinə xidmət edəcək. Magistrantlar maşın təlimi, dərin öyrənmə, kompüter görməsi, təbii dilin emalı, məlumatların intellektual analizi və digər müasir istiqamətlər üzrə bilik və bacarıqlar əldə etməklə həm akademik fəaliyyətə, həm də əmək bazarına daha hazırlıqlı şəkildə inteqrasiya oluna biləcəklər.

Nəticə etibarilə, BDU-da “Süni intellekt” ixtisaslaşmasının açılması dövrün tələblərinə cavab verən strateji əhəmiyyətli addımdır. Bu ixtisaslaşma yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanmasına, ölkənin rəqəmsal inkişaf strategiyasının həyata keçirilməsinə, elmi-tədqiqat potensialının gücləndirilməsinə və Azərbaycanın global texnoloji inkişaf proseslərində daha fəal iştirakına mühüm töhfə verəcək.

Mexanika-riyaziyyat fakültəsində iki yeni ixtisaslaşma: “Kompozit materiallar” və “Mexatronik modullar”

Mexanika-riyaziyyat fakültəsində 2026/2027-ci tədris ilindən magistratura səviyyəsində iki yeni ixtisaslaşma - “Kompozit materiallar” və “Mexatronik modullar” üzrə peşəkar mütəxəssislər hazırlanacaq.

Müasir elm və texnologiyanın inkişaf tendensiyalarına uyğun olaraq yaradılan bu ixtisaslaşmalar yüksək ixtisaslı mühəndis və tədqiqatçı kadrların hazırlanmasına xidmət edir.

“Kompozit materiallar” ixtisaslaşması müasir mexanika və materialşünaslıq elmlərinin kəsişməsində formalaşan istiqamət olub, yeni nəsil materialların mexaniki davranışının, möhkəmlik və dayanıqlıq xüsusiyyətlərinin nəzəri və eksperimental üsullarla öyrənilməsinə əhatə edir. Tədris proqramında kompozit materialların mexanikası, elastiklik və plastiklik nəzəriyyələri, sonlu elementlər metodu, hesablama mexanikası və kompüter modelləşdirilməsi kimi fənlər yer alır. Magistrantlar aerokosmik sə-

naye, energetika, nəqliyyat, tikinti və yüksək texnologiyalar sahələrində tətbiq olunan kompozit materialların xüsusiyyətlərini araşdırmaq və yeni material sistemlərinin hazırlanması istiqamətində elmi-tədqiqat işləri aparmaq imkanı əldə edəcəklər.

“Mexatronik modullar” ixtisaslaşması isə mexanika, elektronika, avtomatika, informasiya texnologiyaları və idarəetmə sistemlərinin inteqrasiyasına əsaslanır. Proqram çərçivəsində magistrantlara mexatronik sistemlərin quruluşu, sensor və aktuator texnologiyaları, mikroprosessor sistemləri, sənaye avtomatlaşdırılması, robototexnika və rəqəmsal idarəetmə sistemləri sahəsində fundamental və tətbiqi biliklər veriləcək. Təhsil müddətində tələbələr müasir proqram təminatları və texnoloji platformalar vasitəsilə real mühəndislik problemlərinin həllinə yönəlmiş layihələr həyata keçirəcəklər.

Hər iki ixtisaslaşmada magistrant-

ların elmi-tədqiqat fəaliyyətinə cəlb olunması, müasir laboratoriya avadanlıqları və proqram komplekslərindən istifadə etməklə innovativ layihələrdə iştirak etməsi nəzərdə tutulur. Tədris prosesi tələbələrin həm nəzəri biliklərini, həm də praktiki bacarıqlarını inkişaf etdirməyə yönəlib.

Yeni ixtisaslaşmaların əsas məqsədi müasir mühəndislik və yüksək texnologiyalar sahəsində mürəkkəb problemləri həll etmək, innovativ layihələr hazırlamaq və elmi-tədqiqat fəaliyyəti aparmaq bacarığına malik peşəkar mütəxəssislər yetişdirməkdir.

Məzunlar gələcəkdə elmi-tədqiqat institutlarında, ali təhsil müəssisələrində, sənaye və mühəndislik müəssisələrində, avtomatlaşdırma və robototexnika şirkətlərində, layihə-konstruktor təşkilatlarında, eləcə də yüksək texnologiyalar sektorunda uğurla fəaliyyət göstərə biləcəklər.

BDU-nun iki jurnalı “Web of Science Core Collection” bazasında ilk onluqda qərarlaşıb

Bakı Dövlət Universitetinin “Web of Science Core Collection” bazasında ən yüksək - Q1 kvartillə jurnallar siyahısında yer alan “Applied and Computational Mathematics” və “TWMS Journal of Pure and Applied Mathematics” jurnalları bazada ilk onluğa daxil edilib.

“Clarivate Analytics” Beynəlxalq

Informasiya Agentliyinin rəsmi məlumatına əsasən, “Applied and Computational Mathematics” jurnalının impakt faktoru (təsir əmsalı) 3.8, 5 il üzrə orta impakt faktoru 2.7 təşkil edib. Bu nəticə ilə jurnal dünyada tətbiqi riyaziyyat kateqoriyası üzrə 345 beynəlxalq nəşr arasında 5-ci yerdə qərarlaşıb.

Agentliyin rəsmi məlumatına əsa-

sən, “TWMS Journal of Pure and Applied Mathematics” jurnalının təsir əmsalı 3.4, 5 il üzrə orta impakt faktoru isə 2.0 təşkil edib. Jurnal bu göstəricilərlə “Web of Science Core Collection” bazasında riyaziyyat kateqoriyası üzrə indeksləndirilən 492 jurnal arasında 8-ci, tətbiqi riyaziyyat kateqoriyası üzrə isə 345 jurnal arasında 12-ci yeri tutub.

Qərbi Azərbaycana qayıdış: Milli ideyanın yeni mərhələsi

Azərbaycan xalqının çoxəsrlik tarixində milli yaddaş, tarixi ədalət və doğma torpaqlara bağlılıq daim xüsusi yer tutmuşdur. Müstəqillik illərində ölkəmiz qarşısında duran mühüm vəzifələrdən biri işğal altında qalmış torpaqların azad olunması və ərəzi bütövlüyünün bərpası idi.

Azərbaycan bu tarixi missiyanı uğurla yerinə yetirdi. Qarabağ Zəfəri təkcə hərbi-siyasi qələbə deyil, həm də milli ruhun, tarixi ədalətə inamın təntənəsi oldu. Bu qələbədən sonra Azərbaycan cəmiyyətində yeni bir ideya daha aydın şəkildə formalaşmağa başladı. Qərbi Azərbaycana qayıdış ideyası 03-04 iyun 2026-cı il tarixlərində Bakı Dövlət Universiteti və Qərbi Azərbaycan İcması tərəfindən təşkil olunan "Qərbi Azərbaycana qayıdış: Milli ideyanın yeni mərhələsi" mövzusunda konfrans bir daha göstərdi ki, Qərbi Azərbaycan məsələsi yalnız keçmişin xatırlanması deyil. Bu məsələ xalqımızın tarixi yaddaşı, insan hüquqları, milli kimliyi və gələcək inkişaf strategiyası ilə sıx bağlıdır.

Qərbi Azərbaycan anlayışı Azərbaycan xalqının əsrlər boyu yaşadığı, yaratdığı, mədəniyyət formalaşdırdığı tarixi torpaqları ifadə edir. İrəvan, Göyçə, Zəngəzur, Dərələyəz, Vedibasar, Ağbaba və digər bölgələr Azərbaycan türk mədəniyyətinin, folklorunun, adət-ənənələrinin və mənəvi dəyərlərinin formalaşdığı mühüm mərkəzlər olmuşdur. Bu torpaqlarda yüzlərlə məscid, məktəb, qəbiristanlıq, memarlıq abidəsi və yaşayış məskənləri mövcud idi. Həmin irs bu gün də xalqımızın kollektiv yaddaşında yaşayır. Tarixi sənədlər və mənbələr göstərir ki, XIX əsrin əvvəllərinə qədər indiki Ermənistan ərazisində azərbaycan türkləri əhalinin mühüm hissəsini təşkil etmişdir. Lakin regionda baş verən geosiyasi proseslər, xüsusilə XIX əsrin əvvəllərində Rusiya imperiyasının həyata keçirdiyi siyasət nəticəsində bölgənin etnik tərkibində ciddi dəyişikliklər baş vermişdir. Sonrakı dövrlərdə bu proses daha da sürətlənmiş, Azərbaycan türklərinin tarixi torpaqlarından sıxışdırılması sistemli xarakter almışdır.

XX əsr isə Qərbi Azərbaycan türklərinin tarixində ən ağır dövrəldən biri kimi yadda qalmışdır. 1905-1907-ci illərdə baş vermiş qarşıdurmalar, 1918-1920-ci illərin faciəli hadisələri, 1948-1953-cü illərdə həyata keçirilmiş deportasiyalar və nəhayət, 1987-ci ildən etibarən aparılan etnik təmizləmə siyasəti nəticəsində yüz minlərlə azərbaycan türkü öz ata-baba yurdlarından məhrum edilmişdir. İnsanlar yalnız evlərini deyil, həm də həyat tərzlərini, sosial mühitlərini, xatirələrini və mənəvi bağlarını itirmişlər.

Bu hadisələrin ən ağır nəticələrindən biri tarixi-mədəni irsə qarşı yönəlməmiş sistemli siyasət olmuş-

dur. Türk mənşəli toponimlərin dəyişdirilməsi, məscidlərin dağıdılması, qəbiristanlıqların məhv edilməsi, maddi-mədəniyyət nümunələrinin silinməsi təkcə fiziki məkanın deyil, həm də tarixi yaddaşın dəyişdirilməsinə hesablanmış addımlar idi. Məqsəd həmin torpaqlarda azəri türklərinin əsrlərlə mövcud olmuş izlərini görünməz etmək idi. Lakin tarix sübut edir ki, xalqın yaddaşını silmək mümkün deyil. İnsan doğma yurdundan uzaq düşə bilər, amma vətən onun qəlbində yaşamağa davam edir.

Bu gün Qərbi Azərbaycana qayıdış ideyası məhz həmin tarixi yaddaşın yaşadılması və hüquqların bərpası məqsədini daşıyır. Bu ideya heç bir halda ərəzi iddiası və ya qarşıdurma çağırışı deyil. Əksinə, beynəlxalq hüququn fundamental prinsiplərinə, insan hüquqlarına və tarixi ədalətin təmin olunmasına əsaslanır. Dünyanın müxtəlif bölgələrində məcburi köçkünlərin və deportasiya olunmuş xalqların geri qayıtmaq hüququ tanındığı kimi, Qərbi Azərbaycandan didərgin salınmış insanların da öz doğma yurdlarına qayıtmaq hüququ vardır. Məhz buna görə Qərbi Azərbaycan məsələsi bu gün təkcə tarixi deyil, həm də hüquqi və humanitar məsələ kimi qiymətləndirilir. Söhbət yüz minlərlə insanın doğulduğu torpaqlara qayıtmaq, öz ata-baba məzarlarını ziyarət etmək, mədəni irsini qorumaq və tarixi yaddaşını yaşatmaq hüququndan gedir. Bu, beynəlxalq hüququn tanıdığı fundamental insan hüquqlarından biridir.

Son illərdə Azərbaycan dövləti Qərbi Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması istiqamətində mühüm addımlar atır. Elmi araşdırmaların genişləndirilməsi, tarixi sənədlərin öyrənilməsi, beynəlxalq konfransların təşkili, xarici dillərdə nəşrlərin hazırlanması və beynəlxalq təşkilatlarda məsələnin gündəmə gətirilməsi bu istiqamətdə həyata keçirilən fəaliyyətin mühüm tərkib hissəsidir. Məqsəd yalnız tarixi faktları ortaya qoymaq deyil, həm də dünya ictimaiyyətinin diqqətini bu humanitar problemə yönəltməkdir. Bu prosesdə elm adamlarının, tarixçilərin, hüquqşünasların və gənclərin üzərinə xüsusi məsuliyyət düşür. Qərbi Azərbaycan mövzusu yalnız emosional xatirələr üzərində deyil, elmi faktlar, arxiv sənədləri və beynəlxalq hüquqi əsaslar üzərində təqdim edilməlidir. Tarixi həqiqətlərin qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılması milli yaddaşın yaşadılmasının əsas şərtidir. Xüsusilə gənc nəsil bilməlidir ki, Qərbi Azərbaycan sadəcə tarix kitablarında qalan bir anlayış deyil. Bu, Azərbaycan xalqının tarixi kimliyinin ayrılmaz hissəsidir. Göyçənin sahillərində yaranmış aşiq sənəti, Zəngəzurun zəngin mədəni mühiti, İrəvanın qədim Azərbaycan məhəllələri, Dərə-

ləyəzin kəndləri və Vedibasarın yurd yerləri xalqımızın ortaq yaddaşında yaşayır. Bu yaddaşın qorunması milli özünüdərkən mühüm tərkib hissəsidir.

Bu gün Qərbi Azərbaycana qayıdış ideyası milli ideyanın yeni mərhələsi kimi formalaşır. Qarabağ zəfəri göstərdi ki, tarixi ədalətə əsaslanan məqsədlər zaman keçsə də aktuallığını itirmir. Qərbi Azərbaycan məsələsi də məhz tarixi həqiqətlərin qorunması, insan hüquqlarının müdafiəsi və milli yaddaşın yaşadılması kontekstində gələcəyə yönəlmiş strateji baxışdır. Vətən yalnız xəritədə göstərilən coğrafi məkan deyil. Vətən insanın yaddaşı, kimliyi, keçmişi və gələcəyidir. Ata-baba yurdlarının xatirəsi nəsildən-nəslə ötürülür, xalqın mənəvi dünyasının ayrılmaz hissəsinə çevrilir. Buna görə də Qərbi Azərbaycana qayıdış ideyası təkcə keçmişin xatırlanması deyil, milli birliyin, tarixi ədalətin və gələcəyə inamın ifadəsidir. Bu ideya Azərbaycan xalqının milli düşüncəsində mühüm yer tutmağa davam edəcək və gələcək nəsillər üçün də öz əhəmiyyətini qoruyacaqdır.

Qərbi Azərbaycana qayıdış: Milli ideyanın yeni mərhələsi. Azərbaycan xalqının tarixi yalnız bu gün yaşadığı coğrafiya ilə məhdudlaşmır. Bu tarix yüzillər boyu formalaşmış geniş mədəni məkanı, milli yaddaşı və ata-baba yurdlarını əhatə edir. Həmin tarixi məkanın mühüm hissələrindən biri də Qərbi Azərbaycandır. Bu gün Qərbi Azərbaycana qayıdış məsələsinin dövlət siyasətində, elmi müzakirələrdə və ictimai fikirdə ön plana çıxması təsadüfi deyil. Bu, tarixi yaddaşın bərpasına, milli kimliyin möhkəmləndirilməsinə və insan hüquqlarının müdafiəsinə söykənən strateji istiqamətdir. Məhz bu baxımdan Bakı Dövlət Universiteti və Qərbi Azərbaycan İcmasının təşkilatçılığı ilə keçirilən "Qərbi Azərbaycana qayıdış: Milli ideyanın yeni mərhələsi" mövzusunda beynəlxalq elmi konfrans xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Konfrans göstərdi ki, Qərbi Azərbaycan məsələsi artıq yalnız tarixçilərin araşdırma mövzusu deyil. Bu məsələ Azərbaycan dövlətinin, Azərbaycan cəmiyyətinin və bütövlükdə türk dünyasının diqqət mərkəzində olan mühüm ideoloji və humanitar məsələyə çevrilmişdir.

Tarixi yaddaşın coğrafiyası. Qərbi Azərbaycan dedikdə bu gün Ermənistan adlanan ərazidə əsrlər boyu yaşamış azəri türklərinin tarixi torpaqları nəzərdə tutulur. İrəvan, Göyçə, Zəngəzur, Dərələyəz, Vedibasar, Ağbaba, Şörəyel, Basarkeçər və digər bölgələr Azərbaycan xalqının tarixində mühüm yer tutur. Bu ərazilərdə formalaşan mədəniyyət, folklor, aşiq sənəti, memarlıq ənənələri və toponimlər xalqımızın ümummilli sərvətidir. Qərbi Azərbaycan yalnız bir coğrafi məkan deyil. O, minlərlə ailənin

xatirələri, yüzlərlə kəndin tarixi, nəsillərin yaddaşı və xalqın mənəvi irsidir. Bu torpaqlarda doğulmuş insanlar Azərbaycanın müxtəlif bölgələrinə köçsələr də, öz yurdlarının adlarını, adət-ənənələrini və xatirələrini qoruyub saxlamışlar. Bu gün də Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində yaşayan Qərbi Azərbaycan kökənli ailələr həmin yaddaşın canlı daşıyıcılarıdır.

Tarixi ədalətin pozulması. XIX əsrin əvvəllərindən başlayaraq regionda baş verən siyasi dəyişikliklər Qərbi Azərbaycanın etnik tərkibinə ciddi təsir göstərmişdir. Türkmənçay və Gülüstən müqavilələrindən sonra həyata keçirilən köçürmə siyasəti nəticəsində bölgənin demoqrafik mənzərəsi dəyişdirilməyə başlanmışdır. Sonrakı dövrlərdə bu proses sistemli xarakter almışdır. XX əsrin əvvəllərində baş verən hadisələr, 1918-1920-ci illərdə azərbaycan türklərinə qarşı törədilən qırğınlar, sovet hakimiyyəti dövründə həyata keçirilən deportasiyalar və nəhayət, 1988-ci ildən sonra azərbaycan türklərinin Ermənistan ərazisindən tamamilə qovulması bütöv bir xalqın tarixi vətənindən məhrum edilməsinə gətirib çıxarmışdır. 1948-1953-cü illərdə on minlərlə azərbaycan türkünün Ermənistan SSR-dən Azərbaycan SSR-in Kür-Araz ovalığına köçürülməsi sovet hakimiyyətinin həyata keçirdiyi ən böyük deportasiya aktlarından biri idi. Lakin faciənin ən ağır mərhələsi 1988-1991-ci illərdə yaşandı. Ermənistan ərazisində yaşayan son azərbaycan türkləri də öz evlərini tərk etməyə məcbur oldular. Beləliklə, minilliklər boyu həmin torpaqlarda yaşamış bir xalq doğma yurdlarından tamamilə uzaqlaşdırıldı.

Toponimlərə qarşı mübarizə. Qərbi Azərbaycanda həyata keçirilən siyasətin əsas istiqamətlərindən biri də tarixi yaddaşın silinməsi idi. Yüzlərlə Azərbaycan mənşəli yaşayış məntəqəsinin adı dəyişdirildi. Tarixi toponimlər erməniləşdirildi. Məscidlər, qəbiristanlıqlar və digər mədəni irs nümunələri ya dağıdıldı, ya da təyinatı dəyişdirildi. Lakin tarix göstərir ki, yaddaşı məhv etmək mümkün deyil. Coğrafi adları dəyişmək olar, lakin xalqın kollektiv yaddaşından həmin torpaqları silmək mümkün deyil. Bu gün Azərbaycan alimləri, tarixçiləri və tədqiqatçıları qədim toponimlərin, tarixi sənədlərin və mədəni irsin bərpası istiqamətində mühüm işlər həyata keçirirlər.

Qarabağ zəfərindən sonra yeni mərhələ. 2020-ci ildə Azərbaycanın əldə etdiyi tarixi Zəfər yalnız Qarabağın azad olunması ilə nəticələnmədi. Bu qələbə Azərbaycan xalqında tarixi ədalətin bərpa olunacağına inamı daha da gücləndirdi. Prezident İlham Əliyevin dəfərlə vurğuladığı kimi, Qərbi Azərbaycana qayıdış məsələsi beynəlxalq hüquq çərçivəsində həll edilməli olan insan

hüquqları məsələsidir. Bu gün Azərbaycan dövləti həmin həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması istiqamətində ardıcıl fəaliyyət göstərir. Əgər XX əsrin sonlarında Azərbaycan əsas diqqətini Qarabağ probleminin həllinə yönəldirdisə, bu gün Qərbi Azərbaycan məsələsi milli gündəliyin mühüm istiqamətlərindən birinə çevrilir. Bu, yeni mərhələnin əsas xüsusiyyətidir.

İnsan hüquqları və qayıdış hüququ. Qərbi Azərbaycana qayıdış ideyasının əsasını beynəlxalq hüquq təşkil edir. İnsanların öz doğma yurdlarına qayıtmaq hüququ BMT sənədlərində və beynəlxalq hüquq normalarında təsbit olunmuş fundamental hüquqlardandır. Bu baxımdan Qərbi Azərbaycan məsələsi siyasi iddiadan çox humanitar məzmun daşıyır. Burada söhbət insanların doğulduqları torpaqlara qayıtmaq, öz evlərini görmək, ata-baba məzarlarını ziyarət etmək və mədəni irslərini yaşatmaq hüququndan gedir. Müasir dünyada məcburi köçkünlərin və deportasiya olunmuş xalqların hüquqlarının müdafiəsi beynəlxalq münasibətlərin mühüm istiqamətlərindən biridir. Azərbaycan da məhz bu hüquqi prinsiplərə əsaslanaraq Qərbi Azərbaycan həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə çatdırır.

Milli ideyanın yeni məzmunu. Müstəqillik dövründə Azərbaycan milli ideyası müxtəlif mərhələlərdən keçmişdir. Əgər 1990-cı illərdə əsas məqsəd dövlət müstəqilliyini qorumaq idisə, sonrakı mərhələdə ərəzi bütövlüyünün bərpası əsas prioritet oldu. Qarabağ zəfərindən sonra isə milli ideya yeni məzmun qazanmağa başladı. Bu gün Qərbi Azərbaycana qayıdış ideyası milli ideyanın yeni mərhələsi kimi formalaşır. Bu ideya xalqın tarixi yaddaşını qorumağı, milli kimliyi möhkəmləndirməyi və tarixi ədalətin bərpasına nail olmağı nəzərdə tutur.

Nəticə. Qərbi Azərbaycana qayıdış yalnız keçmişin xatırlanması deyil. Bu, gələcəyə istiqamətlənmiş milli strateji baxışdır. Tarixi yaddaşın qorunması, deportasiya qurbanlarının hüquqlarının müdafiəsi, mədəni irsin yaşadılması və beynəlxalq hüququn təmin olunması bu ideyanın əsas sütunlarını təşkil edir. Bu gün Qərbi Azərbaycan mövzusu Azərbaycanın milli düşüncəsində yeni mərhələnin simvoluna çevrilir. Çünki vətən yalnız yaşadığımız məkan deyil. Vətən həm də yaddaşımızdır, tariximizdir, kimliyimizdir. Qərbi Azərbaycana qayıdış ideyası məhz bu yaddaşın yaşadılması və tarixi ədalətin bərpası uğrunda aparılan mənəvi mübarizənin ifadəsidir. Bu ideya gələcək nəsillərin milli şüurunda da öz layiqli yerini tutacaqdır.

Gülgün Mübariz Quliyeva
Siyasi elmlər üzrə
fəlsəfə doktoru

BDU “Round University Ranking” reytingində 189 pillə irəliləyərək, Azərbaycanda lider mövqeyini qoruyub

BDU-nun əldə etdiyi bu uğur son illərdə həyata keçirilən genişmiqyaslı islahatların, tədris və elmi potensialın sistemli şəkildə gücləndirilməsinin, habelə beynəlxalq nüfuzunun yüksəlməsinin məntiqi və davamlı nəticəsidir.

Bakı Dövlət Universiteti 2026-cı il üzrə açıqlanan “Round University Ranking” (RUR) beynəlxalq reytingində 189 pillə irəliləyərək, Azərbaycanın ali təhsil müəssisələri arasında lider mövqeyini qoruyub saxlayıb. Belə ki, BDU müvafiq reyting cədvəlində 636-cı yerdə qərarlaşıb ki, bu da Universitetin ötən ilki 825-ci mövqeyi ilə müqayisədə əhəmiyyətli irəliləyiş əldə etdiyini göstərir.

RUR reytingi dünya üzrə ali təhsil müəssisələrinin fəaliyyətini 20 əsas göstərici əsasında qiymətləndirir.

rən beynəlxalq reyting qurumlarından biridir. RUR reytingi universitetlərin fəaliyyətini dörd strateji istiqamət üzrə – tədris (40%), tədqiqat (40%), beynəlmilləşmə (10%) və maliyyə dayanıqlılığı (10%) sahələrində ölçür.

Qiymətləndirmə zamanı tədris, elm və beynəlmilləşmə fəaliyyətləri müəyyən olunmuş müvafiq indikatorlar vasitəsi ilə ölçülür. Eyni zamanda, tədris və tədqiqat sahələrində reputasiya göstəriciləri hər il beynəlxalq miqyasda keçirilən akademik reputasiya sorğuları nəticələrinə əsasən müəyyən edilir.

Bu kompleks qiymətləndirmə metodologiyası universitetlərin tədris və tədqiqat potensialını, eləcə də onların global rəqabət qabiliyyətini və institusional dayanıqlılığını vahid və sistemli yanaşma əsasında əks etdirməyə imkan verir.

BDU-nun əldə etdiyi bu uğur son illərdə həyata keçirilən genişmiqyaslı islahatların, tədris və elmi potensialın sistemli şəkildə gücləndirilməsinin, habelə beynəlxalq nüfuzunun yüksəlməsinin məntiqi və davamlı nəticəsidir.

BDU qida kimyası üzrə mütəxəssis hazırlığına başlayır

Kimya fakültəsində 2026/2027-ci tədris ilində ilk dəfə magistratura səviyyəsində “Qida kimyası” ixtisaslaşması üzrə mütəxəssis hazırlığı həyata keçiriləcək.

“Qida kimyası” ixtisaslaşması qida məhsullarının kimyəvi tərkibinin öyrənilməsi, keyfiyyət və təhlükəsizlik göstəricilərinin qiymətləndirilməsi, saxlanması və emalı zamanı baş verən kimyəvi proseslərin araşdırılması, qida əlavələrinin tədqiqi sahələrində yüksəkixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanmasını nəzərdə tutur.

Tədris proqramı çərçivəsində tələbələr qida məhsullarının kimyəvi tərkibinin təhlili, emalı və saxlanması zamanı baş verən kimyəvi dəyişikliklər, qida təhlükəsizliyi və keyfiyyətə nəzarət sistemləri, qida əlavələri və çirkləndiricilərin müəyyənəndirilməsi, müasir analitik cihaz və laboratoriya metodları, beynəlxalq qida standartları və normativ tələblər üzrə nəzəri və praktik biliklər əldə edəcəklər.

İxtisaslaşmanın əsas məqsədi qida sənayesi, qida təhlükəsizliyi və laboratoriya sahələrində fəaliyyət göstərə biləcək peşəkar mütəxəssislər yetişdirməkdir. Təhsil müddətində tələbələr müasir laboratoriyalarda praktiki bacarıqlar qazanacaq, qida məhsullarının təhlükəsizliyi və keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi istiqamətində tətbiqi layihələrdə iştirak edəcəklər.

“Qida kimyası” ixtisaslaşmasının məzunları qida sənayesi müəssisələrində, qida təhlükəsizliyi və sertifikatlaşdırma qurumlarında, analitik və akkreditə olunmuş laboratoriyalarda, ali təhsil müəssisələri və elmi-tədqiqat institutlarında, keyfiyyətə nəzarət və standartlaşdırma sahələrində fəaliyyət göstərə biləcəklər.

Yeni ixtisaslaşma ölkədə qida təhlükəsizliyi sisteminin gücləndirilməsinə, yerli sənayenin inkişafına və beynəlxalq standartlara cavab verən peşəkar kadrların hazırlanmasına mühüm töhfə verəcək.

BDU-nun 9 tələbəsi “Gənc qızların təhsilinə dəstək” layihəsindən məzun oldu

İyunun 25-də Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, Elm və Təhsil Nazirliyi, Təhsilin İnkişafı Fondunun birgə əməkdaşlığı ilə “Gənc qızların təhsilinə dəstək” layihəsi iştirakçılarının növbəti Məzun Günü təşkil edilib.

Məzun Günü 2021-ci ildə ali təhsil müəssisələrinə yüksək balla daxil olmuş “Hənifə Məlikova – Zərdabi

adına qızların təhsilinə dəstək” təqaüd proqramı və “Sən Tək Deyilsən” layihəsi çərçivəsində həyata keçirilən “Gələcəyə əmin addımlarla” şəhid xanımlarının təhsilinə dəstək proqramının, eləcə də digər təqaüd proqramlarının məzunlarını bir araya gətirib.

BDU-nun 9 tələbəsi – Günel Cəfərova, Türkan Həsənova, Xumar

Məmmədova, Lalə Əlizadə, Aysu Ayaz, Səbinə Ağalarzadə “Hənifə-Məlikova Zərdabi adına qızların təhsilinə dəstək” təqaüd proqramının, Kişvər İbişova, Maya Əsədzadə və Gülxar Kişmişova isə “Parla” təqaüd proqramının məzunu olub.

Tələbələrimizi təbrik edir, onlara daha böyük uğurlar arzulayırıq!

1 İyun - Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə uşaqlara hədiyyələr təqdim olunub

Aksiya zamanı şəhərin müxtəlif ərazilərində uşaqlara sürpriz hədiyyələr paylanılıb, onların sevincinə ortaq olunub. Balacaların üzündə yaranan təbəssüm və xoş anlar tədbirin ən yaddaqalan məqamlarından biri olub

1 İyun - Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə uşaqlara hədiyyələr təqdim olunub

Jurnalistika fakültəsi Tələbə Gənclər Təşkilatı ilə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin (UNEC) İqtisadiyyat və İdarəetmə fakültəsi İqtisadçı Vətənpərvərlər Təşkilatının (İVT) birgə əməkdaşlığı çərçivəsində 1 İyun - Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə uşaqlara hədiyyələr təqdim olunub.

Aksiya zamanı şəhərin müxtəlif ərazilərində uşaqlara sürpriz hədiyyələr paylanılıb, onların sevincinə ortaq olunub. Balacaların üzündə yaranan təbəssüm və xoş anlar tədbirin ən yaddaqalan məqamlarından biri olub.

İki universitetin təşəbbüsü ilə keçirilən aksiya cəmiyyətdə paylaşma, qayğı və diqqət mesajı verməklə yanaşı, bayram sevincini uşaqlarla birlikdə yaşatmağı hədəfləyib.

BDU-da yeni ixtisaslaşma: “İnformasiya fəaliyyətində bibliometrik texnologiyalar”

İnformasiya və sənəd menecmenti fakültəsində 2026/2027-ci tədris ilindən etibarən magistratura səviyyəsində “Kitabxanaçılıq və informasiya fəaliyyəti” ixtisası üzrə “İnformasiya fəaliyyətində bibliometrik texnologiyalar” ixtisaslaşması açılacaq.

Müasir dövrdə elmi fəaliyyətin qiymətləndirilməsi, tədqiqat nəticələrinin monitorinqi, elmi məhsuldarlığın ölçülməsi və elmi siyasətin formalaşdırılması proseslərində bibliometrik və elmmetrik texnologiyaların əhəmiyyəti sürətlə artır. Ali təhsil müəssisələri, elmi-tədqiqat institutları, akademik kitabxanalar və informasiya mərkəzlərində bu sahə üzrə peşəkar mütəxəssislərə artan tələbat yeni ixtisaslaşmanın yaranmasını zəruri edib.

Yeni ixtisaslaşmanın əsas məqsədi elmi informasiya analitikası sahəsində müasir bilik və bacarıqlara malik, bibliometrik və elmmetrik təhlilləri həyata keçirə bilən, elmi fəaliyyətin qiymətləndirilməsi və elmi siyasətin formalaşdırılması proseslərinə töhfə verəcək yüksəkixtisaslı mütəxəssislər hazırlamaqdır.

Tədris müddətində tələbələr bibliometriya, elmmetriya, informetriya, vebometriya, elmi kommunikasiya sistemləri, elmi nəşrlərin analizi, sitat indeksləri, beynəlxalq elmi məlumat bazaları, tədqiqat fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi metodları, elmi məlumatların analitik emalı və vizuallaşdırılması istiqamətləri üzrə nəzəri və praktiki biliklərə yiyələnəcəklər.

İxtisaslaşma çərçivəsində “Bibliometriyanın nəzəri əsasları”, “Elmmetrik göstəricilərin təhlili”, “Beynəlxalq elmi informasiya sistemləri və məlumat bazaları (“Scopus”, “Web of Science” və s.)”, “Elmi fəaliyyətin qiymətləndirilməsi metodları”, “Elmi kommunikasiya və açıq elm”, “Məlumatların statistik təhlili və vizuallaşdırılması”, “Rəqəmsal informasiya texnologiyaları” və digər müasir fənlərin tədrisi nəzərdə tutulur.

İxtisaslaşmanın məzunları ali təhsil müəssisələrində, akademik və elmi kitabxanalarda, elmi-tədqiqat institutlarında, dövlət idarəetmə orqanlarında, elm və innovasiya mərkəzlərində, nəşriyyatlarda, informasiya-analitika qurumlarında, eləcə də elmi məlumat bazaları və tədqiqat analitikası ilə məşğul olan təşkilatlarda fəaliyyət göstərə biləcəklər. Onlar elmi məhsuldarlığın qiymətləndirilməsi, tədqiqat nəticələrinin monitorinqi, elmi hesabatların hazırlanması, reyting sistemlərinin tətbiqi və elmi informasiya analitikası sahələrində peşəkar fəaliyyət göstərmək imkanına malik olacaqlar.

Yeni ixtisaslaşmanın yaradılması ölkədə elm və təhsilin inkişafına, elmi informasiya infrastrukturunun gücləndirilməsinə, eləcə də Azərbaycanın beynəlxalq elmi məkana inteqrasiyasının genişləndirilməsinə mühüm töhfə verəcək.

BDU-da çiçəkəkmə aksiyası

BDU Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin (THİK), "BDU könüllüləri", Tələbə Gənclər Təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə 5 iyun - Ümumdünya Ətraf Mühit Günü ilə əlaqədar çiçəkəkmə aksiyası keçirilib.

Çiçəkəkmə aksiyasında adıçəkilən gənclər təşkilatlarının üzvləri, müxtəlif fakültələrin tələbələri iştirak ediblər.

Aksiya zamanı Universitetin həyətinə müxtəlif növlü çiçəklər əkilib.

Aksiyanın məqsədi ətraf mühitin qorunmasına kömək etmək, ekoloji tərbiyəni gücləndirmək və təbiətə töhfə verməkdir.

BDU-da yaz imtahan sessiyası başlayıb

İyunun 1-dən BDU-da 2025/2026-cı tədris ilinin yaz semestrinin imtahan sessiyası başlayıb. Sessiya 5 həftə ərzində davam edəcək.

Bakalavriat səviyyəsi üzrə imtahanlar yazılı və şifahi olmaqla iki növbədə (saat 10:00 - 13:00 və saat 14:00 - 17:00), magistratura səviyyəsi üzrə saat 14:00-dan 17:00-dək keçiriləcək.

Bakalavriat səviyyəsində 690 qrup üzrə 15000-dən çox, magistratura səviyyəsində 203 ixtisaslaşma üzrə 1089 magistrant imtahan verəcək. Müxtəlif səbəblərdən imtahanı iştirak etməyən təhsilalanlara həmin fənlərdən imtahan vermək üçün 2026-cı il iyul ayının 3-dən 10-dək şərait yaradılacaq.

Sessiyanın gedişinə operativ nə-

zarət, tələbələrin biliyinin qiymətləndirilməsində şəffaflığı təmin etmək məqsədilə İmtahan Qərargahı və Aplyasiya Komissiyası yaradılıb. Komissiya sessiya müddətində

imtahanların gedişi ilə əlaqədar ərizə, təklif, Elm və Təhsil Nazirliyinin "Qaynar xətt"i vasitəsilə daxil olmuş şikayətlərin araşdırılmasını təmin edəcək.

Bu il BDU-nu 6000-dən çox təhsilalan bitirir

2025/2026-cı tədris ilində Bakı Dövlət Universitetini 6000-dən çox təhsilalan bitirir.

Ümumilikdə fəaliyyət göstərdiyi dövr ərzində BDU 200 min nəfərdən artıq mütəxəssis və yüksək ixtisaslı kadr yetişdirib.

BDU-da hazırda 16 fakültədə 1400-dək professor-müəllim heyəti çalışır, 25000-dən çox tələbə təhsil alır.

Universitetdə 114 kafedra, 2 elmi-tədqiqat institutu, 12 elmi-tədqiqat mərkəzi, 28 elmi-tədqiqat laboratoriyası, 5 muzey, Qazax filialı, İqtisadiyyat və Humanitar Kolleç və "Gənc istedadlar" liseyi fəaliyyət göstərir.

Bakalavr səviyyəsində 75 ixtisas, magistratura səviyyəsində 349 ixtisaslaşma üzrə kadr hazırlığı həyata keçirilir.

BDU-nun gənc tədqiqatçısı Tərtərdə mineral gübrələrin ekoloji təsirini araşdırır

İyunun 22-də Ekologiya və torpaqşünaslıq fakültəsinin doktorantı Əli Bağırılı elmi-tədqiqat mövzusu çərçivəsində Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Əkinçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Tərtər Regional Təcrübə Stansiyasında növbəti sahə tədqiqatları həyata keçirib.

Tədqiqatlar doktorantın "Suvarma şəraitində buğda bitkisi altında tətbiq edilən mineral gübrələrin ekoloji əsasları" mövzusunda apardığı dissertasiya işinin əsas istiqamətlərini əhatə edir. Araşdırmaların məqsədi suvarma şəraitində becərilən buğda aqroekosistemlərində mineral gübrələrin torpaq-bitki-su sistemində təsirinin qiymətləndirilməsi, aqroekoloji pro-

seslərin öyrənilməsi və əldə olunan nəticələrin elmi əsaslarla təhlil edilməsidir.

Sahə işləri çərçivəsində təcrübə sahələrində torpaq kəsimləri qoyulub, müxtəlif dərinliklərdən torpaq nümunələri götürülərək analizlər üçün hazırlanıb. Aparılan tədqiqatlar torpağın aqrokimyəvi xüsusiyyətlərinin, münbitlik göstəricilərinin və qida elementlərinin miqdarının müəyyənləşdirilməsinə, həmçinin mineral gübrələrin tətbiqindən sonra torpaqda baş verən dəyişikliklərin öyrənilməsinə imkan verir. Torpaq profillərinin tədqiqi əsasında ərazinin torpaqəmələgəlmə xüsusiyyətləri və ekoloji vəziyyəti qiymətləndirilib.

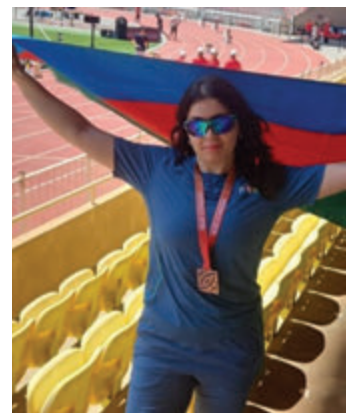
Tədqiqatların mühüm istiqamətlərindən biri də ərazidə mövcud olan biosenozlar və aqrosenozların müqayisəli şəkildə öyrənilməsi olub. Bu məqsədlə təbii ekosistemlər və kənd təsərrüfatı sahələrinin bioloji müxtəlifliyi, növ tərkibi və ekoloji xüsusiyyətləri araşdırılıb, onların antropogen təsirlərə reaksiyaları qiymətləndirilib.

Sahə işləri zamanı buğda bitkilərindən də nümunələr toplanaraq laborator analizlər üçün hazırlanıb. Bitki nümunələrinin tədqiqi nəticəsində qida elementlərinin mənimsənilməsi səviyyəsi, bitkilərin inkişaf göstəriciləri və mineral gübrələrin məhsuldarlığa təsiri müəyyən ediləcək.

BDU tələbəsi Avropanın Kiçik Ölkələrinin Çempionatında bürünc medal qazanıb

Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin "Sosial iş" ixtisasının (rus bölməsi) III kurs tələbəsi Səkinə Hacıadə Monakoda keçirilən Avropanın Kiçik Ölkələrinin Çempionatında uğurla çıxış edib.

Nüvəitələmə növbündə mübarizə aparan Azərbaycan milli komandasının üzvü Səkinə Hacıadə 12,78 metr nəticə göstərərək üçüncü yeri tutub və bürünc medala sahib olub.

BDU-nun Arxeologiya Tədris-Tədqiqat Mərkəzinin əməkdaşlarının beynəlxalq uğuru

İyunun 29-da BDU-nun Arxeologiya Tədris-Tədqiqat Mərkəzinin əməkdaşlarının iştirak etdiyi "Böyük Qafqazın Qədim İstehkamlarının Atlası" adlı beynəlxalq elmi layihə Böyük Britaniyanın nüfuzlu Leverhulme Trust Fondunun grant müsabiqəsində qalib gəlib.

Ümumi büdcəsi 1 milyon 100 min manat təşkil edən layihə Edinburq Universiteti ilə əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçiriləcək. Tədqiqat Böyük Qafqazın Azərbaycan və Gürcüstan ərazilərində yerləşən qədim müdafiə istehkamlarının sistemli şəkildə öyrənilməsi, rəqəmsal sənədləşdirilməsini və vahid elmi atlasda təqdim olunmasını nəzərdə tutur.

Layihədə BDU-nun Arxeologiya Tədris-Tədqiqat Mərkəzinin direktoru Aslan Qasimov Azərbaycan üzrə işlərin koordinatoru kimi təmsil olunur. Mərkəzin elmi işçisi, Prezident mükafatçısı Mircavid Ağalarov isə layihənin əsas tədqiqatçılarındanır.

Layihə çərçivəsində Azərbaycan və Gürcüstan arxeoloqlarının birgə iştirakı ilə hər iki ölkədə yerləşən qala, sədd, qüllə və digər müdafiə xarakterli arxeoloji abidələr tədqiq ediləcək. Abidələrə dair arxeoloji, tarixi və coğrafi məlumatlar toplanacaq, onların yerləşməsi və memarlıq xüsusiyyətləri dəqiqləşdiriləcək, müasir rəqəmsal xəritələşdirmə və sənədləşdirmə metodları tətbiq olunacaq.

Tədqiqatın nəticəsi olaraq Böyük Qafqazın qədim müdafiə sistemlərinə həsr edilmiş geniş elmi atlas hazırlanacaq. Atlas regionun müdafiə memarlığının, tarixi-landşaft xüsusiyyətlərinin, siyasi və hərbi əlaqələrinin, eləcə də müxtəlif dövrlərdə formalaşmış istehkam sistemlərinin daha dərinlən öyrənilməsinə mühüm töhfə verəcək.

Layihənin Leverhulme Trust Fondunun grant müsabiqəsində qalib gəlməsi BDU-nun Arxeologiya Tədris-Tədqiqat Mərkəzinin beynəlxalq elmi əməkdaşlıqlarda artan rolunun və əməkdaşlarının yüksək elmi potensialının təsdiqidir. Bu uğur Azərbaycanın zəngin arxeoloji irsinin beynəlxalq elmi ictimaiyyətə daha geniş təqdim olunmasına, rəqəmsal arxeologiya sahəsində yeni tədqiqat imkanlarının formalaşmasına və gənc alimlərin beynəlxalq elmi layihələrə fəal cəlb edilməsinə əhəmiyyətli töhfə verəcək.

BDU-da yuvalayan quş növlərinin yayılması və davranış xüsusiyyətləri öyrənilir

Ekologiya və torpaqsünəşlik fakültəsinin doktorantı Ramil Həsənov tərəfindən Qızılağac Milli Parkında növbəti elmi-tədqiqat işləri aparılıb. Tədqiqatların əsas məqsədi park ərazisinin bioloji müxtəlifliyinin daha dərindən öyrənilməsi və ekosistem dinamikasının qiymətləndirilməsi olub.

Çöl tədqiqatı zamanı xüsusilə yuvalayan quş növlərinin yayılması və onların davranış xüsusiyyətləri, ərazidə mövcud olan sürünənlərin və su-da-quruda yaşayanların növ tərkibi araşdırılıb. Bunlarla yanaşı, yırtıcı məməlilərin gündəlik aktivlik ritmlərinin müəyyənəndirilməsi məqsədilə müşahidələr həyata keçirilib. Qeyd olunanları həyata keçirtmək üçün Milli Parkın Kiçik Qızılağac Körfəzinin su akvatoriyasında yuvalayan quşların monitorinqi aparılıb, növ müxtəlifliyi və növlərin balalarının sağqalma faizi öyrənilib. Milli Parkın quru hissəsində də müxtəlif metodlardan istifadə edilərək ekosistemlərin müasir vəziyyəti və burada yayılmış fau-

na və flora nümayəndələrinin növ müxtəlifliyi tədqiq edilib.

Tədqiqatların digər istiqaməti iqlim dəyişmələrinin və Xəzər dənizinin su səviyyəsində müşahidə olunan azalmaların Milli Parkın müxtəlif landşaft tiplərinə təsirinə qiymətləndirilməsi olub. Toplanmış məlumatlar əsasında gələcəkdə mümkün ekoloji dəyişikliklərin proqnozlaşdırılması

və mühafizə tədbirlərinin elmi əsaslarının gücləndirilməsi hədəflənir.

Qızılağac Milli Parkının ərazisində aparılan bu cür tədqiqatlar Azərbaycanın xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərində biomüxtəlifliyin qorunması, dayanıqlı ekosistem idarəetməsi və ekoturizm sahəsində mühüm elmi əhəmiyyət daşıyır.

BDU əməkdaşları Çində beynəlxalq təlim-seminarda iştirak ediblər

İyunun 1-də Jurnalistika fakültəsinin elmi işlər üzrə dekan müavini, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Sevinc Əliyeva və Multimedia və elektron kommunikasiya kafedrasının dosenti Arzu İsayeva Çin Xalq Respublikasında fəaliyyət göstərən Çin Xarici İqtisadi Ticarət Universiteti tərəfindən təşkil olunan "Təhsildə innovasiyalar və süni intellekt" mövzusunda beynəlxalq təlim-seminarda iştirak ediblər.

Təlim proqramı çərçivəsində süni intellekt texnologiyalarının təhsil sistemində tətbiqi, ali təhsilin rəqəmsal transformasiyası, innovativ tədris metodları, müasir təhsil modelləri və rəqəmsal texnologiyaların tədris prosesinə inteqrasiyası ilə bağlı təqdimatlar keçirilib.

Seminar zamanı süni intellektin tədris keyfiyyətinin yüksəldilməsi, fərdiləşdirilmiş təhsil imkanlarının genişləndirilməsi və təhsil idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsindəki roluna ətraflı müzakirə olunub. Müzakirələrdə təhsil sistemində baş verən global dəyişikliklər, rəqəmsallaşmanın yaratdığı yeni imkanlar və süni intellektin ali təhsilin gələcəyinə təsiri diqqət mərkəzində olub.

Tədbirdə süni intellektin sürətli inkişafı fonunda müəllim və tələbələrə yeni rəqəbat mühitində qarşılaşdığı çağırışlar, əmək bazarında gözlənilən dəyişikliklər və peşələrin transformasiyası məsələləri də təhlil edilib. Qeyd olunub ki, texnoloji tərəqqiyə baxmayaraq, yaradıcılıq, tənqidi təfəkkür, etik məsuliyyət,

kommunikasiya bacarıqları və emosional intellekt kimi keyfiyyətlər insan faktorunun əhəmiyyətini qoruyub saxlayır.

Bildirilib ki, gələcəyin təhsil modelində müəllimin istiqamətləndirici, tələbənin isə yaradıcı və təşəbbüskar rolu daha da aktuallaşır. Təlim iştirakçıları Çin universitetlərinin innovativ təhsil təcrübələri ilə yaxından tanış olub, süni intellekt və rəqəmsal texnologiyalar sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq perspektivləri barədə fikir mübadiləsi aparıblar. Seminar çərçivəsində keçirilən görüşlər təhsil və elmi tədqiqat sahələrində yeni əməkdaşlıq imkanlarının müzakirəsinə şərait yaradıb.

Təlimin sonunda iştirakçılara sertifikatlar təqdim olunub.

BDU “Bakı Enerji Həftəsi” çərçivəsində innovativ layihə ilə təmsil olunub

İyunun 3-də BDU “Bakı Enerji Həftəsi” çərçivəsində təşkil olunan “Central Asia Energy Transition Investment Forum”-un ikinci günündə innovativ layihə ilə təmsil olunub.

Beynəlxalq Bərpa Olunan Enerji Agentliyi (IRENA) və İOT regionu üçün Təmiz Enerji Mərkəzinin (CECECO) təşkilatçılığı ilə xüsusi panel sessiyası keçirilib. Sessiya çərçivəsində BDU-nun doktorantı, Tələbə Elmi-Texniki Yaradıcılıq Mərkəzinin (TETYM) əməkdaşı İmran Bayramov “Clean-Charge” Eko-Enerji məntəqəsi layihəsi ilə bağlı təqdimat edib.

Təqdimatda bildirilib ki, elektrikli nəqliyyat vasitələrinin sayının art-

ması fonunda hazırlanmış “Clean-Charge” layihəsi enerji təchizatı və ekoloji təmiz enerji istehsalı sahəsində innovativ həll kimi nəzərdə tutulub. Layihə elektrik enerjisinin istehsalında təbii qaz və kömür kimi yanacaqların üstünlük təşkil etməsindən irəli gələn dolayı karbon emissiyalarının azaldılmasına töhfə verməyi hədəfləyir.

Qeyd olunub ki, elektrikli avtomobillər istismar zamanı birbaşa emissiya yaratmasa da, istifadə etdikləri enerjinin mənbəyindən asılı olaraq onların karbon izi bəzi hallarda ənənəvi daxiliyanma mühərrikləli nəqliyyat vasitələrinin göstəricilərinə yaxınlaşa bilər. Bu baxımdan “Clean-Charge” layihəsi beynəlxalq

standartlara cavab verən AC tipli enerji doldurma infrastrukturunu, müasir elektrik sistemləri və ildırımın mühafizə texnologiyaları ilə təchiz olunmuş təhlükəsiz, etibarlı və dayanıqlı enerji həlli kimi təqdim edilib.

Təqdimat tədbir iştirakçıları tərəfindən maraqla qarşılanıb, layihənin yaşıl nəqliyyat infrastrukturunu və dayanıqlı enerji həlləri sahəsində təbiiq perspektivləri müzakirə olunub.

Forum çərçivəsində BDU nümayəndəsi müxtəlif ölkələrdən olan ekspertlər, tədqiqatçılar və enerji sektoru təmsilçiləri ilə görüşərək universitetin elmi-tədqiqat və innovasiya fəaliyyəti barədə fikir mübadiləsi aparıb.

BDU və Əl-Fərabi adına Qazax Milli Universitetinin birgə ikili diplom proqramı üzrə magistrantların dissertasiya müdafiəsi keçirilib

İyunun 16-da BDU ilə Qazaxıstan Respublikasının Əl-Fərabi adına Qazax Milli Universiteti arasında 2020-ci ildə imzalanmış əməkdaşlıq sazişi əsasında həyata keçirilən “Hüquqsünəşlik” ixtisasının “Dəniz və enerji hüququ” ixtisaslaşması üzrə birgə ikili diplom proqramı çərçivəsində magistrantların dissertasiya müdafiəsi olub.

İngilis dilində tədris olunan proqram üzrə yüksəkixtisaslı hüquqsünəşlik kadrlarının hazırlanması məqsədilə həyata keçirilən əməkdaşlıq uğurla davam edir. Proqram çərçivəsində təhsil alan magistrantların dissertasiya müdafiələri 12 iyun 2026-cı il tarixində hər iki universitetin professor-müəllim heyətinin nümayəndələrindən ibarət ixtisaslaşdırılmış şuranın iştirakı ilə təşkil olunub.

Müdafiələr zamanı Hüquq fakültəsinin 6, Əl-Fərabi adına Qazax Milli Universitetinin Hüquq fakültəsinin isə 2 magistrantı magistrlik dissertasiyalarını təqdim edərək apardıkları elmi tədqiqatların nəticələrini şura üzvlərinə təqdim ediblər.

Təqdim olunan dissertasiya işləri aktuallığı, elmi-nəzəri səviyyəsi və praktik əhəmiyyəti baxımından yüksək qiymətləndirilib. Magistrantların çıxışları qənaətbəxş hesab olunub və onların dissertasiya müdafiələri uğurla başa çatıb.

Birgə ikili diplom proqramının növbəti mühüm mərhələsi olaraq, BDU-nun Milli Gimnastika Arenasında keçirilən Məzun Günündə tərəfdaş universitetlərin nümayəndələri tərəfindən məzunlara diplomlar qarşılıqlı şəkildə təqdim edilib. Diplomların təqdimatı iki ali təhsil müəssisəsi arasında uğurla inkişaf edən beynəlxalq əməkdaşlığın, eləcə də birgə kadr hazırlığı sahəsində əldə olunan nailiyyətlərin növbəti göstəricisi kimi qiymətləndirilib.

Qeyd edək ki, BDU ilə Əl-Fərabi adına Qazax Milli Universiteti arasında həyata keçirilən ikili diplom proqramı tələbələrə hər iki universitetin akademik imkanlarından yararlanmaq, beynəlxalq təcrübə qazanmaq və əmək bazarının tələblərinə cavab verən peşəkar hüquqsünəşlik kimi formalaşmaq imkanı yaradır.

BDU-nun nəzdində “Gənc istedadlar” liseyinin şagirdləri Respublika Fənn Müsabiqələrində 8 medal qazanıb

İyunun 19-da BDU-nun nəzdində “Gənc istedadlar” liseyinin şagirdləri Lütfi Zadə adına riyaziyyat-məntiq olimpiadasında və Respublika Fənn Müsabiqələrində böyük uğura imza atıblar.

Lütfi Zadə adına riyaziyyat-məntiq olimpiadasının nəticələrinə görə, liseyin V sinif şagirdləri Cahid Kazımlı, Elcan Kazımlı və Şamil Məmmədli qızıl, Sevda Mehdiyeva, Yağmur Tağıyeva, Tofiq Abdullayev, Abdurrahman Nəsirov və Tuncay Səməddi gümüş, Ülvi Məmişzadə, Tunar Məhyəddinli, Səlcuq Hüseynli, Ərəstun Fərzəliyev və Nəzakət Bayramova isə bürünc medala layiq görüldülər.

Respublika Fənn Müsabiqələrinin yekun nəticələrinə əsasən isə, liseyin VII sinif şagirdləri Məhəmmədli Bağırzadə (Riyaziyyat), Nərimin İsmaylova (Kimya) və Tuncay Şirinli (Biologiya) qızıl, VI sinif şagirdi Murad Abdulla (İnformatika) gümüş, VI sinif şagirdləri Zəhra Yahyayeva, Aysu Səfərova, Əli Əmiraslanov və VII sinif şagirdi Şahmar Əsədov (Riyaziyyat) bürünc medal qazandı.

“Şəms” uşaq bağçasının kollektivi BDU-da

İyunun 1-də Bakı Dövlət Universitetində “BDU könüllüləri” təşkilatının təşəbbüsü ilə 1 iyun – Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə “Şəms” uşaq bağçasının kollektivi üçün infotur təşkil olunub.

Infotur çərçivəsində uşaqlar üçün rəsm üzrə ustad dərsi təşkil olunub. Ustad dərsi zamanı uşaqlar sevdikləri cizgi film qəhrəmanlarının rəsmlərini çəkərək yaradıcılıq bacarıqlarını nümayiş etdiriblər.

Daha sonra BDU-nun Mədəniyyət-Yaradıcılıq Mərkəzinin uşaqlar üçün musiqili proqramı nümayiş olunub. Proqramda “Cip-cip cücələrim”, “Kuklam”, “Tıq-tıq xanım” və “Biz mehriban ailəyik” adlı musiqi

nömrələri təqdim edilib. Uşaqlar müxtəlif şeirlər səsləndiriblər.

Daha sonra bağçanın kollektivi ilə birlikdə BDU-nun muzeylərinə ekskursiya təşkil olunub. Uşaqlar Uni-

versitetin Heydər Əliyev, Təkamül, Faydalı qazıntılar muzeylərini ziyarət edərək burada nümayiş olunan eksponatlarla yaxından tanış olublar.

Ekologiya və torpaqşünaslıq fakültəsinin tələbələri Qubada çöl-tədris təcrübəsində

Tələbələr rayonda torpaq-landşaft komplekslərinin rast gəlinən növ müxtəlifliyi, kənd təsərrüfatı, sənaye, istirahət-rekreasiya ehtiyatları barədə məlumatlarla tanış olublar.

İyunun 5-də Ekologiya və torpaqşünaslıq fakültəsinin “Ekologiya”, “Torpaqşünaslıq və aqrokimya”, “Yerquruluşu və daşınmaz əmlakın kadastrı” ixtisasları üzrə təhsil alan IV kurs tələbələri (Azərbaycan, rus və ingilis bölmələri üzrə) Quba rayonunda çöl-tədris təcrübəsində olublar.

Tələbələrə Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonuna daxil olan Quba rayonu haqqında məlumat verilib. Qeyd olunub ki, respublikanın əsas ictimai-siyasi mərkəzi olan Abşeron iqtisadi rayonu ilə, xüsusilə Bakı və Sumqayıt şəhərləri ilə yaxınlığı Qubaya əlverişli iqtisadi-coğrafi mövqe qazandırır. Tələbələr rayonda torpaq-landşaft komplekslərinin rast gəlinən növ müxtəlifliyi, kənd təsərrüfatı, sənaye, istirahət-rekreasiya ehtiyatları barədə məlumatlarla tanış olublar.

“Ekologiya” ixtisası üzrə təhsil alan tələbələr torpaq-bitki örtüyünün yayılması qanunayğunluqları, çayların qidalanması rejiminin qiymətləndirilməsi, kadastr rayonları üzrə hündürlük qurşaqları boyunca torpaq tiplərinin, landşaft strukturu və meşə örtüyünün övəzlənməsi prinsiplərinə yerində baxış keçiriblər. Quba rayonunun fərqli ərazilərində, müxtəlif landşaftlarda atmosfer havasında ozonun, ammonyakın miqdarı, nəqliyyat yolları yaxınlığında səs çirklənməsi, suda və torpaqda pH-in miqdarı təyin

edilib, portativ dozimetrlər vasitəsi ilə müxtəlif yerlərdə radiasiyanın səviyyəsi ölçülüb.

“Yerquruluşu və daşınmaz əmlakın kadastrı” ixtisası üzrə təhsil alan tələbələrə BDU-nun Quba Tədris-Təcrübə və İstirahət Mərkəzinin ərazisində gözəyari planalmanın xüsusiyyətləri izah edilib, 1: 10 000 miqyasında ərazinin təsviri aparılıb. Ətrafın irimiqyaslı kartoqrafik materialı əsasında torpaqdan istifadənin müasir vəziyyəti, torpaqların məqsədli təyinatı və hüquqi rejimi başa salınıb. Quba rayonu ərazisində Qaraçayın yatağının şerti yararsız torpaq sahələrinin tarixi dövr ərzində inkişafı, müasir vəziyyəti və idarə olunmasının prinsipləri naturada tələbələrə izah edilib. Həmçinin Qaraçayın ümumi hövzəsi, mənbəyi, mənsəbi,

digər hidroloji və ekoloji xüsusiyyətləri barədə də geniş məlumat verilib.

Tələbələrə Quba Tədris-Təcrübə və İstirahət Mərkəzinin ərazisində xarakterik yerdə torpaq kəsimi qoyulub. Torpaq kəsiminin morfogenetik səciyyəsi aparılıb. Belə ki, torpaq kəsimi üzrə torpaq horizontları, torpaq qatları, torpaq törəmələri və s. göstəricilər torpaq taksonomik vahidi üzrə izah edilib. Kəsindən götürülmüş nümunələr fiziki-kimyəvi təhlil üçün BDU-ya götürülüb.

Daha sonra yüksəklik qurşaqları üzrə landşaftın dəyişmə xüsusiyyəti və ətraf ərazinin təbii komponentlərinin ilkin gözəyari ekoloji qiymətləndirilməsi aparılıb. Qaraçay çayından suyun keyfiyyətini ölçmək üçün nümunələr götürülüb.

BDU-nun əməkdaşı və tələbəsi “İnnovasiya və Süni İntellekt” üzrə Təqaüd Proqramının qalibi olub

İyunun 19-da BDU-nun Rektorunun katibliyinin mütəxəssisi, Təbii riyaziyyat və kibernetika fakültəsinin II kurs magistrantı İsmayıl Zeynalov və IV kurs tələbəsi İsmayıl İbrahimzadə Azərbaycan Gənclər Fondu və “Bakcell”-in birgə tərəfdaşlığı ilə həyata keçirilən “İnnovasiya və Süni İntellekt” üzrə Təqaüd Proqramının qalibi olublar.

Ümumilikdə 1851 nəfərin müraciət etdiyi proqram çərçivəsində iştirakçılar bir neçə seçim mərhələsindən keçiblər. İlkin qiymətləndirmə və test mərhələsini uğurla başa vuran namizədlər sonda müsahibə mərhələsində iştirak ediblər. Yekunda ən yüksək nəticə göstərən 25 nəfər proqramın qalibi seçilib.

Proqram çərçivəsində qalib gənclər süni intellekt, data analitikası, proqramlaşdırma və UI/UX dizayn istiqamətləri üzrə praktiki bilik və bacarıqlar əldə edəcəklər. Tədris prosesi iştirakçıların real layihələr üzərində işləməsinə və gələcəyin peşələri üzrə praktiki təcrübə qazanmasına imkan yaradacaq.

BDU-nun Astrofizika kafedrası: “Bootid meteor yağışı olacaq”

22 iyun – 2 iyul tarixlərində Bootid meteor yağışı müşahidə ediləcək. Meteor yağışının maksimumunun iyunun 27-də Bakı vaxtı ilə təxminən saat 21:00-da baş verəcəyi gözlənilir.

Fizika fakültəsinin Astrofizika kafedrasından verilən xəbəərə görə, bu meteor yağışının radiantı Çoban (Bootes) bürcündə yerləşdiyindən belə adlanır.

Bakıdan baxdıqda radiant bütün gecə ərzində üfüqdən yuxarıda olur və müşahidə üçün əlverişli şərait yaradır. Bu meteor yağışının mənbəyi “7P/Pons-Winnecke” kometidir. Bu komet 1819-cu ildə kəşf edilib və Günəş ətrafında təxminən 6.37 ilə bir dövr edir. Kometin orbiti boyunca qoyduğu toz və kiçik qaya hissəcikləri Yer orbitini kəsəndə meteor yağışı yaranır.

Meteorlar Yer atmosferinə daxil olarkən təxminən 18 km/s sürətlə hərəkət edirlər. Bu sürət digər məşhur meteor yağışları ilə müqayisədə nisbətən kiçikdir. Buna görə də Bootid meteorları səmada daha yavaş hərəkət edən və uzun iz buraxan meteorlar kimi görünə bilər. İyun Bootidləri çox dəyişkən meteor selidir. Adı illərdə maksimum fəallıq zamanı saatda yalnız 1-5 meteor müşahidə olunur. Lakin tarixdə bəzi qeyri-adi fəallıq partlayışları qeydə alınıb. 1916-cı ildə saatda yüzlərlə meteor, 1998-ci ildə saatda təxminən 50–100, 2004-cü ildə isə saatda 20–50 meteor müşahidə edilib. 2026-cı ildə yağışın zəif və ya orta fəallıq göstərməsi gözlənilir. Bundan əlavə, maksimum dövrə yaxın Ay demək olar ki, Tam Ay (bədirlənmiş) fazasında olacaq və güclü Ay işığı zəif meteorların görünməsinə çətinləşdirəcək.

İyun Bootid meteor yağışı hər il müşahidə olunsada, gözənilməz fəallıq partlayışları göstərə bilməsi səbəbindən xüsusi maraqla izlənən meteor sellərindən biridir. Bu selin tədqiqi kometlərin təkamülü və Günəş sisteminin kiçik cisimlərinin öyrənilməsi üçün mühüm əhəmiyyət daşıyır.

BDU-da çöl-tədris təcrübələri başlayıb

İyunun 4-də BDU-da çöl-tədris təcrübələri başlayıb.

Belə ki, BDU-nun bakalavriat səviyyəsi üzrə Coğrafiya, Ekologiya və torpaqşünaslıq, Biologiya fakültələrinin müvafiq ixtisaslarının buraxılış kurs tələbələri tədris planına uyğun olaraq iyunun 3-dən Quba rayonunda çöl-tədris təcrübəsi keçir. Tələbələr həmin ərazilərin fiziki-coğrafi, iqtisadi-coğrafi, hidrometeoroloji, turizm-rekreasiya göstəriciləri, təsərrüfat sahələri ilə tanış olacaq, əhalisi, landşaftı, su hövzələri, torpaq-bitki örtüyü haqqında məlumatlandırılacaqlar.

Tarix fakültəsinin bakalavriat səviyyəsi buraxılış kurs tələbələrindən isə iyun ayının 3-dən Qobustan Milli Tarixi-Bədii Qoruğu, Quba Soyqırım Memorial Kompleksində tədris təcrübəsi keçmələri nəzərdə tutulub.

BDU-nun nəzdində “Gənc istedadlar” liseyinin şagirdi Avropa Riyaziyyat Kubokunda gümüş medal qazanıb

Bakı Dövlət Universitetinin nəzdində “Gənc istedadlar” liseyinin IX sinif şagirdi Alikamal Həsən 35 ölkənin iştirak etdiyi Avropa Riyaziyyat Kubokunda böyük uğura imza atıb.

Belə ki, Alikamal Həsən Avropa Riyaziyyat Kubokunda aşağı yaş qrupu üzrə II yeri tutaraq, gümüş medala layiq görülüb.

Şagirdimizi təbrik edir, uğurlar arzulayırıq!

BDU-da Səttar Bəhlulzadə adına xarici dillər təmayüllü gimnaziyanın şagirdləri üçün infosessiya

İyunun 1-də Bakı şəhəri Səttar Bəhlulzadə adına xarici dillər təmayüllü gimnaziyanın X sinif şagirdləri üçün BDU-da infosessiya keçirilib.

Şagirdlər BDU-nun Heydər Əliyev, Təkamül, Faydalı qazıntılar muzeyləri ilə yaxından tanış olublar.

Infosessiya zamanı şagirdlərə son illər BDU-da aparılan yenidənqurma işləri, tədris prosesində tətbiq olunan yeniliklər, Universitetin nüfuzlu beynəlxalq reytinglərdə əldə etdiyi yüksək nəticələr, tələbələrin yerli və beynəlxalq uğurları barəsində məlumat verilib. Şagirdlər BDU ilə xarici ali təhsil müəssisələri arasında imzalanan əməkdaşlıq memorandumları və ikili diplom proqramlarının yaratdığı geniş imkanlar haqqında da məlumatlandırılıblar.

BDU tələbələri “Spark Tələbə İnnovasiya Proqramı”nda uğur qazanıblar

İyunun 5-də BDU-nun SABAH qruplarının “Kompüter elmləri” ixtisası üzrə IV kurs tələbələri Samir Həbibov, Gülçin Ətlərova və Səidə İsmayilova “Birbank” tərəfindən təşkil olunan “Spark Tələbə İnnovasiya Proqramı”nda II yerə layiq görülüblər.

Yeni texnologiyalar və innovasiyalar sahəsində maraqlı gəncləri bir araya gətirən proqramda 140 komanda iştirak üçün müraciət edib. Seçim mərhələsinin nəticələrinə əsasən, yalnız 9 komanda final mərhələsinə vəsiqə qazanıb.

BDU tələbələrinin təqdim etdiyi “AEVIC Esports” layihəsi finalda yüksək qiymətləndirilərək II yerə layiq görülüb.

“AEVIC Esports” Azərbaycanda yaradılan ilk çoxfunksiyalı esports platformalarından biri kimi esports ekosistemini vahid platformada birləşdirməyi hədəfləyir. Layihə oyunçular, komandalar, təşkilatçılar və tərəfdaşlar arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsini, həmçinin gənclər üçün yeni inkişaf və karyera imkanlarının yaradılmasını nəzərdə tutur.

Layihənin gələcək planları sırasında turnirlərin təşkili, oyunçu inkişafı, komanda idarəçiliyi, istedadların aşkarlanması və Azərbaycanda esports sənayesinin inkişafına töhfə vermək yer alır.

BDU tələbələrinin bu uğuru onların innovativ düşüncə, texnoloji bacarıq və sahibkarlıq potensialının göstəricisi olmaqla yanaşı, Universitetdə formalaşan innovasiya mühitinin nəticəsidir.

BDU tələbələri futzal üzrə Azərbaycan Tələbə Liqasında uğur qazanıblar

BDU-nun tələbələrindən ibarət futzal komandası ali təhsil müəssisələrinin tələbələri arasında keçirilən futzal üzrə Azərbaycan Tələbə Liqasının 2025/2026-cı il mövsümünü uğurla başa vurub.

Elm və Təhsil Nazirliyi və Tələbə Futbol Federasiyası tərəfindən təşkil olunan Azərbaycan Tələbə Liqasının 2025/2026-cı il mövsümünün bağlanış mərasimində BDU komandası III yerə layiq görülüb.

Mövsüm ərzində komanda keçirdiyi oyunlarda əzmkarlıq, yüksək komanda ruhu və peşəkar hazırlıq nümayiş etdirib. Əldə olunan uğur tələbələrin idmana olan marağının, sağlam həyat tərzinin təşviqinin və Universitetdə idmanın inkişafına

göstərilən diqqətin nəticəsi kimi qiymətləndirilir. Qeyd edək ki, Azərbaycan Tələbə Liqası ölkənin müxtəlif ali təhsil müəssisələrini təmsil edən tələbə komandalarını bir

araya gətirərək gənclər arasında idmanın inkişafına, dostluq münasibətlərinin möhkəmləndirilməsinə və sağlam rəqabət mühitinin formalaşdırılmasına xidmət edir.

BDU tələbəsi Səkinə Hacızadə nüvəitələmə növündə U-23 qadınlar arasında ölkə rekordunu yeniləyib

Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin “Sosial iş” ixtisasının (rus bölməsi) III kurs tələbəsi Səkinə Hacızadə nüvəitələmə növü üzrə Azərbaycan çempionatında 14,09 metr nəticə göstərərək, U-23 qadınlar arasında yeni ölkə rekorduna imza atıb.

Bununla o, 1979-cu ildə Tatyana İvanova tərəfindən müəyyən edilmiş 14,00 metrlik Azərbaycan U-23 rekordunu yeniləyib.

Tələbəmizi bu əlamətdar uğur münasibətilə təbrik edir, ona gələcək yarışlarda daha böyük nailiyyətlər arzulayırıq!

BDU-da “Kriminalistik genetika və STR analizi” mövzusunda elmi seminar

İyunun 5-də Biologiya fakültəsinin Tələbə Elmi Cəmiyyətinin (TEC) təşkilatçılığı ilə “Kriminalistik genetika və STR analizi” mövzusunda elmi seminar keçirilib.

Tədbirdə Biologiya fakültəsinin II kurs tələbəsi Ofelya Abdullayeva kriminalistik genetika, STR analizinin bioloji əhəmiyyəti, tətbiq sahələri və mərhələləri barədə məlumat verib. Çıxışda kriminalistik genetikanın inkişaf tarixində mühüm yer tutan Colin Pitchfork hadisəsinə toxunulub, DNT analizləri zamanı yol verilən səhvlərin insan taleyinə və məhkəmə qərarlarına təsiri izah edilib.

Seminarla bioloji nümunələrin götürülmə texnikaları, onların növləri və laboratoriya avadanlıqlarından, o cümlədən avtoklavdan istifadə qaydaları müzakirə olunub. Müzakirələrdə DNT ekspertizası prosesində çarpaz çirklənmənin (kontaminasiyanın) qarşısının alınması üçün laboratoriya avadanlıqlarının düzgün istifadəsinin vacibliyi vurğulanıb, xüsusilə avtoklavın sterilizasiya rejiminin dəqiq yerinə yetirilməsinin əhəmiyyəti qeyd olunub.

Tədbirdə çıxış edən Biologiya fakültəsi Tələbə Elmi Cəmiyyətinin sədri Rasim Abbaszadə kriminalistik genetika kimi həssas sahədə elmi dəqiqliyin və məsuliyyətin xüsusi əhəmiyyət daşıdığını bildirib.

Seminar interaktiv müzakirələr və iştirakçıların suallarının cavablandırılması ilə başa çatıb.

BDU TGT-nin üzvləri Qarabağ Universitetini ziyarət ediblər

İyunun 1-də BDU-nun Tələbə Gənclər Təşkilatının (TGT) İdarə heyəti və fəal üzvlərinin iştirakı ilə Qarabağ Universitetinə ziyarət təşkil olunub.

Qarabağ Universitetində keçirilən görüşdə hər iki ali təhsil müəssisəsinin Tələbə Gənclər təşkilatlarının qarşılıqlı təcrübə mübadiləsi, tələbə təşkilatları arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsi və gələcək birgə layihələr barəsində müzakirələr aparılıb.

Qarabağ Universitetinin TGT sədri İlyas Səfərlı Universitet və tələbələr üçün yaradılan imkanlar haqqında ətraflı məlumat verib. Müxtəlif universitetlərin eyni tələbə təşkilatlarının ortaya qoyacağı birgə fəaliyyətin gənclərin şəbəkələşməsi və uğurlu kommunikasiyası baxımından faydalı ola biləcəyini qeyd edib.

Görüş zamanı tələbə təşkilatlarının fəaliyyəti, həyata keçirilən layihələr, sosial və maarifləndirici təşəbbüslər barədə fikir mübadiləsi aparılıb. Həmçinin gələcəkdə birgə tədbirlərin, forumların, təlimlərin və sosial layihələrin həyata keçirilməsi istiqamətində qarşılıqlı əməkdaşlığın genişləndirilməsinin vacibliyi vurğulanıb. İştirakçılar bildiriblər ki, bu cür qarşılıqlı səfərlər universitetlər arasında əlaqələrin daha da güclənməsinə, tələbələr arasında dostluq münasibətlərinin formalaşmasına və gənclərin şəxsi inkişafına mühüm töhfə verir.

Sonra BDU TGT-nin üzvləri Qarabağ Universitetinin maddi-texniki bazası və təhsil infrastrukturunu ilə yaxından tanış olublar.

İyunun 12-də Milli Gimnastika Arenasında Bakı Dövlət Universitetinin Məzun Günü keçirilib.

Əvvəlcə Milli Müdafiə Universitetinin Hərbi İnstitutunun orkestrinin ifasında Dövlət himni səsləndirilib, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda həlak olan şəhidlərimizin əziz xatirəsi anılıb.

Tədbiri açıq elan edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev məzunları təbrik edib, onlara uğurlar arzulayıb: “Bu gün qədim tarixi və zəngin ənənələri olan BDU-nun həyatında unudulmaz gündür. 107 illik zəngin tarixə və ənənələrə sahib olan Bakı Dövlət Universitetinin məzunları kimi həyatınızın yeni mərhələsinə qədəm basırsınız. Məzun Günü sizin həyat yolunuzda yeni bir mərhələnin - Vətənə və cəmiyyətə xidmət missiyasının başlanğıcı, zəhmətinizin, əzminizin və iradənin təntənəsidir. Siz Azərbaycan tarixinin ən qürurlu səhifələrinin yazıldığı bir zamanda təhsil aldınız, qalib xalqın gəncləri kimi formalaşdınız. Tələbəlik illəriniz Vətən müharibəsində qazanılmış möhtəşəm Zəfərin işığında keçdi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyətli rəhbərliyi, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın milli həmrəyliyin gücləndirilməsi istiqamətində yorulmaz fəaliyyəti və qəhrəman Azərbaycan əsgərinin misilsiz şücaəti nəticəsində ölkəmiz ərazi bütövlüyünü və tarixi ədaləti bərpa etdi. Bu gün Azərbaycan sürətlə inkişaf edir, global siyasi və iqtisadi proseslərdə söz sahibi olan, beynəlxalq təşəbbüslər irəli sürən, regionun gələcəyini formalaşdıran güclü və qüdrətli dövlət kimi öz mövqeyini möhkəmləndirir. Siz dünyanın sürətlə dəyişdiyi, yeni texnologiyaların, süni intellektin həyatımızın bütün sahələrinə nüfuz etdiyi bir dövrdə təhsil alaraq məzun olursunuz. Bu gün global miqyasda yeni bilik iqtisadiyyatı formalaşır. Rəqəmsal transformasiya cəmiyyətlərin inkişafının əsas hərəkətverici qüvvəsinə çevrilir. Azərbaycan da bu proseslərin fəal iştirakçısı olaraq insan kapitalının gücləndirilməsini dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biri kimi müəyyən edir. Müasir dünyamızda hər bir uğurun əsasında bilik, peşəkarlıq, çevik düşüncə və yeniliklərə can atmaq dayanır. Siz Universitetdə qazandığınız biliklərə, dünyagörüşünü və əldə etdiyiniz bacarıqlara söykənərək ölkəmizin inkişafında mühüm rol oynayacaqsınız. Dövlətimizə, xalqımıza və gələcəyimizə qarşı məsuliyyət hissi ilə fəaliyyət göstərmək sizin ən ali vəzifəniz olmalıdır. Vətən sevgisi, milli-mənəvi dəyərlərə bağlılıq və peşəkarlıq həyat yolunuzun əsas prinsiplərinə

Milli Gimnastika Arenasında BDU-nun möhtəşəm Məzun Günü

çevrilməlidir. BDU-nun dünya şöhrətli məzununu, müasir Azərbaycan Respublikasının qurucusu, Ulu Öndər Heydər Əliyev hər zaman Universitetimizin ən böyük qürur mənbəyi olub. Onun “Mən çox xoşbəxtəm ki, Bakı Dövlət Universitetinin məzunuyam!” kəlamı BDU-ya verilmiş ən yüksək qiymətin ifadəsidir. Siz də bu böyük məktəbin məzunları kimi hər zaman bununla fəxr etməli, bu ada layiq olmağa çalışmalısınız”.

Rektor bildirib ki, 107 il əvvəl cəmi iki fakültə, 44 nəfərlik professor-müəllim heyəti və 1094 tələbə ilə fəaliyyətə başlayan BDU bu gün regionun aparıcı ali təhsil müəssisələrindən birinə çevrilib. 25 mindən artıq tələbənin təhsil aldığı, 1500 nəfərlik professor-müəllim heyətinin çalışdığı ali təhsil müəssisəsi kimi BDU təkcə ölkəmizdə deyil, regionun aparıcı universiteti kimi sürətlə inkişaf edir.

Təhsilin keyfiyyəti yüksəlib, yeni təlim texnologiyaları tətbiq olunur, elmi tədqiqatların əhatəsi genişlənir. Yeni idarəetmə mexanizmlərinin tətbiqi istiqamətində ardıcıl islahatlar aparılır. Hər il BDU-nun minlərlə məzununu yüksək ixtisaslı kadr kimi əmək fəaliyyətinə başlayır: “Məzunlarımız dövlət təşkilatlarında, iri sənaye müəssisələrində, beynəlxalq təşkilatlarda, ölkəmizin sosial-iqtisadi, ictimai-mədəni həyatında uğurla təmsil olunur, öz bilik və bacarıqları ilə seçilir. Bu gün doğma Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun dirçəldilməsinə yüzlərlə BDU məzununu peşəkar mütəxəssis kimi öz töhfəsini verir. Hər il “Gənclərin xarici ölkələrin nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsil almalarına dair Dövlət Proqramı” əsasında onlarla BDU məzununu nüfuzlu xarici universitetlərə yollanır. Bütün bunlar Bakı Dövlət Universitetində formalaşmış güclü ənənələrin, yüksək təhsil mühitinin göstəricisidir. 5 il əvvəl dünya universitetləri reytingində TOP-1500-də qərarlaşan Universitet artıq ilk 700-dədir,

sabah ilk 600-də qərarlaşacaq, əminlik ki, yaxın gələcəkdə ilk 500-də, hətta daha yüksəklərdə yer alan, güclü elm-təhsil mərkəzləri sırasında öz layiqli mövqeyini möhkəmləndirən və dünya universitetləri ilə çiyin-çiyinə dayanan bir ali təhsil ocağına çevriləcək. Bu yüksəliş yalnız rəqəmlərin dəyişməsi deyil, həm də sistemli inkişafın, elmi potensialın və beynəlxalq rəqabət qabiliyyətinin göstəricisidir. Bakı Dövlət Universiteti hər zaman öz missiyasına sadıq qalaraq cəmiyyətə savadlı, vətənpərvər, məsuliyyətli və təşəbbüskar gənclər bəxş edib. Bu gün də bu missiya davam edir. Əminlik ki, harda çalışmalarından asılı olmayaraq BDU məzunları dövlətimizə, xalqımıza layiq vətəndaşlar kimi xidmət edəcək, Bakı Dövlət Universitetinin adını daim uca tutacaq, qazandıqları bilik və bacarıqlarla cəmiyyətimizə fayda verəcək, valideynlərin, müəllimlərin və dövlətimizin ümidlərini doğruldacaqlar. Universitet hər zaman sizin doğma eviniz, uğurlarınızın başlanğıc nöqtəsi və qürur mənbəyiniz olaraq qalacaq”.

Sonra Universitet tələbələrini ifasında BDU-nun himni səsləndirilib.

Elm və təhsil nazirinin müavini İdris İsayev bildirib ki, bu il ölkəmizin ali təhsil müəssisələrini 63 mindən artıq tələbə bitirir. Onlardan 6 mindən çox Bakı Dövlət Universitetinin məzunudur. Nazir müavini qeyd edib ki, ölkəmizdə təhsildə insan kapitalının inkişafına ciddi diqqət yetirilir: “Ölkə başçısı tərəfindən müəyyən edilmiş siyasətin prioritet istiqamətlərindən biri də məhz təhsil və insan kapitalıdır. Ali təhsilin əlçatanlığı və əhatə dairəsi artırılıb, məzmunu təkmilləşdirilib, beynəlxalq rəqabətliliyi gücləndirilib. 2025-ci ilin göstəricisinə görə, 9 ali təhsil müəssisəsi beynəlxalq reytinglərdə təmsil olunub. Onların 6-sı TOP-1000-likdə yerləşib. Təhsil tariximizdə ilk dəfə olaraq Bakı

Dövlət Universiteti 688-ci sıra ilə beynəlxalq reytingdə təmsil olunub. Ümid edirəm ki, ali təhsil müəssisələrimizin bu göstəriciləri növbəti illərdə daha da yaxşılaşacaq”.

Milli Məclis sədrinin müavini, Bakı Dövlət Universitetinin Orta Şərq dilləri və ədəbiyyatı kafedrasının professoru, akademik Rafael Hüseynov qeyd edib ki, Bakı Dövlət Universiteti Azərbaycan dövlət müstəqilliyinin ilk bəhrələrindən biri kimi tarixə düşüb: “Bir əsrdən artıq tarixə malik olan Bakı Dövlət Universiteti ölkənin ictimai-siyasi, elmi və mədəni həyatında hər zaman aparıcı rol oynayıb. Azərbaycanı dünyada tanıdan, onu inkişaf etdirən ən böyük qüvvə onun savadlı, vətənpərvər övladlarıdır. Bu övladların böyük bir hissəsi dünən də, bu gün də, sabah da Bakı Dövlət Universitetində yetişəcək”.

Mədəniyyət naziri Adil Kərimli bildirib ki, BDU Azərbaycan elminin və təhsilinin flaqmanı hesab olunur. Bu ali təhsil müəssisəsi bütövlükdə Azərbaycan mədəniyyətinin ayrılmaz tərkib hissəsidir. Qədim və zəngin Azərbaycan mədəniyyətini təmsil edən BDU ölkənin elmi və mədəni xəzinəsinə mühüm töhfələr verib. Ulu Öndər Heydər Əliyev Bakı Dövlət Universitetini "Azərbaycan xalqının milli sərvəti" adlandırıb: “BDU milli sərvətimiz və mühüm mədəni dəyərimizdir”.

Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman), BDU-nun İnsan hüquqları və informasiya hüququ UNESCO kafedrasının dosenti, BDU məzununu Səbinə Əliyeva ölkəmizin ilk ali təhsil müəssisəsi olan BDU-nun hazırda Azərbaycan elminin, təhsilinin və ictimai fikir tarixinin ən nüfuzlu mərkəzlərindən biri olduğunu deyib. O qeyd edib ki, bu ali təhsil ocağı yalnız yüksəkixtisaslı mütəxəssislər yetişdirməklə kifayətlənmir, gənclərdə vətənpərvərlik ruhunu, dövlətçilik təfəkkürünü, qanuna hörmət hissinə, insan ləyaqətinə ehtiramını və cəmiyyət qarşısında məsuliyyət duyğusunu formalaşdırır.

Koreya Respublikasının ölkəmizdəki səfiri Kımqu Kanq isə diqqətə çatdırıb ki, BDU-da 2007-ci ildə "Regionşünaslıq" (Koreya üzrə) ixtisası açılıb. Son iyirmi ildə BDU-dan "Koreya dili" ixtisası üzrə 110-dan çox tələbə məzun olub. 2008-ci ildə Koreya səfirliyi BDU ilə İnformasiya və İKT Mərkəzinin yaradılması istiqamətində əməkdaşlığa başlayıb. Bu yaxınlar-

da Koreya hökuməti bu mərkəzə yenidən maliyyə ayırıb və modernizasiya edərək Koreya-Azərbaycan Kompüter Elmləri Mərkəzinə çevirib. “Ümid edirəm ki, BDU bu mərkəzin imkanlarından istifadə edərək tələbələrini İT və kibertəhlükəsizlik sahələri üzrə mütəxəssis kimi yetişdirəcək. Bundan əlavə, ötən ay səfirliyimiz BDU-da "Koreya haqqında viktorina" adlı qlobal Koreya bilik yarışması təşkil edib. Bu yarışmanın qalibi bu ilin sonlarında dünyanın hər yerindən olan nümayəndələrlə finalda yarışmaq üçün Koreyaya səfər edəcək”.

Bakı Dövlət Universitetinin sıx əməkdaşlıq etdiyi İzmir Yüksək Texnologiyalar İnstitutunun rektoru Yusuf Baran, Mexanika-riyaziyyat fakültəsi Hesablama riyaziyyatı kafedrasının müəllimi Gülsüm Ağayeva, BDU məzunları - magistratura təhsilini Oxford Universitetində davam etdirəcək Nəzrin Sadiqova və Kembric Universitetində davam etdirəcək Həmidə Sadiqova və Nigar Orucova məzunları təbrik edib, onlara şəxsi və iş həyatlarında uğurlar arzulayıblar.

Qazaxıstanın Satbayev Universitetinin rektoru Meyram Beqentayev, Safi Utebayev adına Atırau Neft və Qaz Universitetinin rektoru Gülnaz Şakulikova, Çinin Anhui Universitetinin prezidenti Sun Changyin, Tianjin Universitetinin rektoru Chai Liyuan, Tongji Universitetinin vitse-prezidenti Li Syanning, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Ajman Universitetinin rektoru Karim Seghir, İsrailin Ben Qurion Universitetinin prezidenti Daniel Chamovitz, BDU-nun müxtəlif ölkələrdə təhsillərini davam etdirən məzunları videomüraciətlərində Universitetin Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında önəmini qeyd edib, məzunlara təbriklərini çatdırıblar.

Tədbirdə Ümumi Orta Müvəffəqiyyət Göstəricisi (ÜOMG) yüksək olan və xüsusi fəallığı ilə seçilən 34 məzununa sertifikat və BDU-nun Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsi, tədbirin tərəfdaşları “Coca-Cola”, “Berga”, “AVRORA”, “ICELAND dondurmaları”, “EURO” ACS, “OBA” marketlər şəbəkəsi, “O to go”, “Trend”, “Az POMIX”, “OLIVIA”, “G-SHOCK Casio”, “Ülker”, “Kreki” şirkətləri tərəfindən hədiyyələr təqdim edilib.

Tədbir konsert proqramı ilə davam edib.

Buraxılışa məsul: Afaq Sadiqova	Redaksiya heyəti: Əliş Ağamirzəyev Vüqar Əliyev Cahangir Məmmədli Qulu Məhərrəmli Xatirə Hüseynova Samir Mirzəyev Günəl Orucəliyeva	Dizayn - tərtibat: Aynur Qurbanqızı	Bakı Dövlət Universitetinin Nəşr Evinə çap olunmuşdur. Çapa imzalanıb: 30.06.2026 Tiraj: 1000 nüsxə	Redaksiyanın mövqeyi ilə müəlliflərin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.	Dərc olunan məqalələrin mətninə görə redaksiya məsuliyyət daşımır. Əlaqə nömrəsi: (+994 12) 538 42 08
---	---	---	--	---	--